WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO NA POSZCZEGÓLNE OCENY DLA UCZNIÓW KLASY IV B SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. KS. JANA TWARDOWSKIEGO W OLECKU W ROKU SZKOLNYM 2021/2022

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
1.	1	Planujemy pracę w nowym roku szkolnym.	– poprawnie podpisuje zeszyt – pod kierunkiem nauczyciela zapisuje skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – dostrzega oznaczenia zawarte w podręczniku – znajduje spis treści	– stara się sporządzić skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania	– sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – sprawnie posługuje się spisem treści	– poprawnie sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń
Poznajmy się						
2.	2	Dlaczego wakacje nie mogą trwać wiecznie? • Natalia Usenko, *Wiersz na pocieszenie* • wers – podręcznik, s. 14–15 – zeszyt ćwiczeń, s. 41 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Teoria literatury. Wiersz ☐ scenariusz nr 1	– włącza się w przygotowanie wystawy pt. *Wspominamy wakacje* – mówi o eksponacie z wystawy – zapisuje skojarzenia do wyrazu *wakacje* – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno wiersz – wyszukuje fragmenty wskazane przez uczniów – wie, czym jest *wers*	– bierze udział w przygotowaniu wystawy pt. *Wspominamy wakacje* – stara się prezentować przygotowaną wystawę – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się określić adresata wypowiedzi osoby mówiącej – stara się określić nastrój wiersza / wyrażone uczucia – rozumie, czym jest *wers* – stara się wskazać fragment, w którym następuje zmiana nastroju – stara się wypisać z tekstu fragmenty mówiące o powodach do zmartwienia i o powodach do radości w nowym roku szkolnym – stara się rozwiązać rebus – stara się odpowiedzieć	– przygotowuje wystawę pt. *Wspominamy wakacje* – prezentuje przygotowaną wystawę – określa adresata wypowiedzi osoby mówiącej – rozumie sens tytułu wiersza – określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – wskazuje i odczytuje fragment, w którym następuje zmiana nastroju – wypisuje z tekstu fragmenty mówiące o powodach do zmartwienia i o powodach do radości w nowym roku szkolnym – rozwiązuje rebus – odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji – przedstawia dowolną techniką plastyczną poże-	– proponuje, jak przygotować wystawę pt. *Wspominamy wakacje* – interesująco prezentuje przygotowaną wystawę – poprawnie określa adresata wypowiedzi osoby mówiącej – wyjaśnia sens tytułu wiersza – poprawnie określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – poprawnie wskazuje i odczytuje fragment, w którym następuje zmiana nastroju – wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego *to klops* – poprawnie wypisuje z tekstu fragmenty mówiące o powodach do zmartwienia i o powodach do radości w nowym roku szkolnym – poprawnie rozwiązuje rebus – poprawnie odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji, uzasadniając wypowiedź – interesująco przedstawia dowolną techniką plastyczną pożegnanie wakacji / powitanie szkoły

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				na pytanie zawarte w temacie lekcji – kończy rozpoczęte zdanie – stara się przedstawić dowolną techniką plastyczną pożegnanie wakacji / powitanie szkoły	gnanie wakacji / powitanie szkoły	
3.	2	Krótko o sobie, czyli jak należy się przedstawiać? • Astrid Lindgren, *Pippi Pończoszanka* • Jan Brzechwa, *Akademia pana Kleksa* • Joanna Olech, *Dynastia Miziołków* • dane osobowe – podręcznik, s. 16–18 – zeszyt ćwiczeń, s. 6–7 – materiały dodatkowe: WSiPnet: Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka ☐ scenariusz nr 2	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno tekst – zapoznaje się ze wskazówkami dotyczącymi przedstawiania się – przedstawia się – tworzy zdrobnienia od własnego imienia – mówi o swoim ulubionym zespole muzycznym / wokalistce / wokaliście – wie, czym są *dane osobowe* – zapisuje swoje dane osobowe	– wyjaśnia, co to znaczy przedstawić się i w jakich sytuacjach się przedstawiamy – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się zapisać dane osobowe bohaterów – stara się ocenić zaprezentowane sposoby przedstawiania się, wykorzystując podane określenia – wybiera bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić – przedstawia się w typowych sytuacjach, wykorzystując poznane wskazówki – stara się dopasować sposób przedstawiania się do podanych sytuacji – stara się brać udział w przygotowaniu i prezentacji scenek dotyczących przedstawiania siebie i innych – stara się ocenić zaprezentowane scenki – stara się przedstawić swój ulubiony zespół muzyczny / wokalistkę / wokalistę – stara się wyjaśnić pojęcie *dane osobowe*	– zapisuje dane osobowe bohaterów oraz dodatkowe informacje na ich temat – ocenia zaprezentowane sposoby przedstawiania się, wykorzystując podane określenia – wybiera bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić, uzasadnia wybór – dopasowuje sposób przedstawiania się do podanych sytuacji – bierze udział w przygotowaniu i prezentacji scenek dotyczących przedstawiania – ocenia zaprezentowane scenki – przedstawia swój ulubiony zespół muzyczny / wokalistkę / wokalistę – wyjaśnia pojęcie *dane osobowe*	– poprawnie zapisuje dane osobowe bohaterów oraz dodatkowe informacje na ich temat – poprawnie ocenia zaprezentowane sposoby przedstawiania się, wykorzystując podane określenia – wybiera bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić, wyczerpująco uzasadnia wybór – bezbłędnie dopasowuje sposób przedstawiania się do podanych sytuacji – bierze udział w przygotowaniu i prezentacji scenek dotyczących przedstawiania, wnosząc swoje pomysły – właściwie ocenia zaprezentowane scenki – interesująco przedstawia swój ulubiony zespół muzyczny / wokalistkę / wokalistę – poprawnie wyjaśnia, czym są *dane osobowe*, podaje przykłady takich danych
4.	1	W jaki sposób nale-	– bierze udział w scence,	– stara się wypowiedzieć	– wypowiada się na temat	– swobodnie wypowiada się na temat obejrzanej

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		ży składać życzenia? • życzenia • kartka pocztowa – podręcznik, s. 18–19 – zeszyt ćwiczeń, s. 7–9 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Formy wypowiedzi. Krótkie formy użytkowe; *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 156 ☐ scenariusz nr 3	w trakcie której składa życzenia rówieśnikowi – zapisuje ogólne informacje na temat składania życzeń – zapisuje tekst życzeń z okazji urodzin / ślubu – z pomocą nauczyciela adresuje kartkę pocztową	na temat obejrzanej scenki – stara się zaprezentować i omówić przykładowe pocztówki z życzeniami – stara się przyporządkować fragmenty życzeń odpowiednim okazjom – stara się dobrać określenia do podanych sformułowań – stara się wyjaśnić, w jaki sposób wymienione osoby powinny rozpocząć składanie życzeń – stara się ułożyć tekst życzeń z okazji urodzin / ślubu – podaje informacje adresowe, jakie powinny się znaleźć na kartce pocztowej – stara się zaprojektować rysunek na kartkę pocztową z życzeniami – adresuje kartkę pocztową – zapoznaje się z informacjami na temat imion – stara się szukać informacji na temat patrona, którego imię nosi	obejrzanej scenki – prezentuje i omawia przykładowe pocztówki z życzeniami – przyporządkowuje fragmenty życzeń odpowiednim okazjom – dobiera określenia do podanych sformułowań – wyjaśnia, w jaki sposób wymienione osoby powinny rozpocząć składanie życzeń – analizuje treść przykładowych życzeń – układa tekst życzeń z okazji urodzin / ślubu – projektuje rysunek na kartkę pocztową z życzeniami – szuka informacji na temat patrona, którego imię nosi	scenki – interesująco prezentuje i poprawnie omawia przykładowe pocztówki z życzeniami – poprawnie przyporządkowuje fragmenty życzeń odpowiednim okazjom – poprawnie dobiera określenia do podanych sformułowań – poprawnie wyjaśnia, w jaki sposób wymienione osoby powinny rozpocząć składanie życzeń – poprawnie analizuje treść przykładowych życzeń – układa poprawne pod względem językowym i formalnym teksty życzeń z okazji urodzin / ślubu – projektuje ciekawy rysunek na kartkę pocztową z życzeniami – samodzielnie szuka informacji na temat patrona, którego imię nosi
5.	1	Zakręty ortografii. Pisownia wielką literą. • Agnieszka Frączek, *Drobnostka!* • pisownia imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, przezwisk, jednowyrazowych nazw geograficznych – podręcznik, s. 20–21	– czyta głośno – zapisuje podane przez uczniów wyrazy – zapisuje podane nazwy państw i miast – tworzy zdrobniałe formy imion swoich koleżanek (kolegów) – z pomocą nauczyciela podpisuje portrety znanych Polaków	– stara się czytać głośno i wyraźnie – zna zasady dotyczące pisowni imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, przezwisk i jednowyrazowych nazw geograficznych – wypisuje z wiersza pary takich samych wyrazów, stara się uzasadnić różnice w ich pisowni – stara się wypisać z atlasu	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza pary takich samych wyrazów, uzasadniając różnice w ich pisowni – wypisuje z atlasu geograficznego nazwy państw i miast – stosuje podane wyrazy w zdaniach jako nazwiska i przydomki bohaterów literackich – uzupełnia zdania / tekst	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza pary takich samych wyrazów, poprawnie uzasadnia różnice w ich pisowni – poprawnie wypisuje z atlasu geograficznego nazwy państw i miast – uzasadnia na wybranych przykładach pisownię wyrazów wielką i małą literą – poprawnie stosuje podane wyrazy w zdaniach jako nazwiska i przydomki bohaterów literackich – poprawnie uzupełnia zdania / tekst małymi lub wielkimi literami – sprawnie odszukuje imiona ukryte w podanych wyrazach – poprawnie podpisuje portrety znanych Polaków

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– zeszyt ćwiczeń, s. 145–149		geograficznego nazwy państw i miast – stara się stosować podane wyrazy w zdaniach jako nazwiska i przydomki bohaterów literackich – stara się uzupełnić zdania / tekst małymi lub wielkimi literami – stara się odszukać imiona ukryte w podanych wyrazach – stara się podpisać portrety znanych Polaków – dostrzega błędy w podanych zdaniach	małymi lub wielkimi literami – odszukuje imiona ukryte w podanych wyrazach – na ogół poprawnie podpisuje portrety znanych Polaków – stara się poprawić błędy w podanych zdaniach	– poprawia błędy w podanych zdaniach
6.	1	Rozmawiamy o zasadach dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu. • *Znajomi, ale nieznajomi* • internet • nick • komunikacja • emotikon – podręcznik, s. 22 – zeszyt ćwiczeń, s. 54–57	– koloruje tabliczki z nickami wartymi polecenia – mówi o swoich doświadczeniach związanych z wykorzystywaniem internetu i zawieraniem znajomości przez internet – zna słowo *komunikacja* – z pomocą nauczyciela próbuje rozwiązać test: *Co wiesz o internecie?* – mówi o zawieraniu znajomości w sieci – wskazuje osoby, do których może się zwrócić o pomoc w razie poczucia zagrożenia związanego z korzystaniem z internetu – zapisuje słowniczek z wyjaśnieniami najczęściej stosowanych emotikonów – wymyśla własne emotikony – wie o konieczności zachowania bezpieczeństwa	– zna pojęcia: *internet, nick, komunikacja, emotikon* – zapoznaje się z informacjami zamieszczonymi na stronie www.sieciaki.pl – stara się zarejestrować na kurs e-learningowy – stara się opowiedzieć o swoich doświadczeniach związanych z korzystaniem z internetu i zawieraniem znajomości w sieci – rozumie znaczenie słowa *komunikacja* – stara się rozwiązać test: *Co wiesz o internecie?* – wie o problemach związanych z zawieraniem znajomości w sieci – stara się porządkować zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu – stara się dobierać zachowanie odpowiednie	– rozumie pojęcia: *internet, nick, komunikacja, emotikon* – zapisuje się na kurs e-learningowy – opowiada o swoich doświadczeniach związanych z korzystaniem z internetu i zawieraniem znajomości w sieci – wyjaśnia znaczenie słowa *komunikacja* – rozwiązuje test: *Co wiesz o internecie?* – wypowiada się na temat problemów związanych z zawieraniem znajomości w sieci – porządkuje i omawia zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu – dobiera zachowanie odpowiednie do opisanych sytuacji, jakie może napotkać w sieci – układa słowniczek	– rozumie i poprawnie używa pojęcia: *internet, nick, komunikacja, emotikon* – zapisuje się na kurs e-learningowy, a następnie dzieli się z klasą zdobytą wiedzą i umiejętnościami – wyciąga wnioski ze swoich doświadczeń związanych z wykorzystywaniem internetu i zawieraniem znajomości w sieci – poprawnie wyjaśnia znaczenie słowa *komunikacja* – poprawnie rozwiązuje test: *Co wiesz o internecie?* – wypowiada się na temat problemów związanych z zawieraniem znajomości w sieci, jest świadomy zagrożeń – poprawnie porządkuje i omawia zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu – właściwie dobiera zachowanie odpowiednie do opisanych sytuacji, jakie może napotkać w sieci – układa słowniczek z wyjaśnieniami znaczenia różnych emotikonów – tworzy i opisuje własne emotikony – zabiera głos w rozmowie na temat bezpieczeństwa w sieci

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			w sieci	do opisanych sytuacji, jakie może napotkać w sieci – stara się ułożyć słowniczek z wyjaśnieniami najczęściej stosowanych emotikonów – stara się opisać własne emotikony – stara się zabrać głos w rozmowie na temat bezpieczeństwa w sieci	z wyjaśnieniami najczęściej stosowanych emotikonów – opisuje własne emotikony – zabiera głos w rozmowie na temat bezpieczeństwa w sieci	
7.	1	Kraina języka. W świecie znaków. • znaki • gesty • symbole rysunkowe • symbole dźwiękowe • porozumiewanie się • nadawca • odbiorca – podręcznik, s. 23–24 – zeszyt ćwiczeń, s. 75–77	– wyjaśnia, jakie informacje zostały przedstawione za pomocą rysunków – posługując się samymi gestami, „opowiada” o swoich zajęciach pozalekcyjnych – z pomocą nauczyciela rozróżnia nadawcę i odbiorcę – pod kierunkiem nauczyciela pisze ogłoszenie – odróżnia znaki dźwiękowe od znaków obrazkowych – próbuje odgadnąć, co oznaczają przedstawione gesty i miny – podkreśla poprawne zdanie napisane w języku polskim – układa poprawne zdania z podanych wyrazów – zapisuje parami pasujące do siebie czynności nadawcy i odbiorcy	– stara się wymienić sytuacje, w których lepiej porozumiewać się za pomocą gestów i symboli niż przy użyciu słów – stara się wyjaśnić, dlaczego na drogach, lotniskach, dworcach i w środkach komunikacji powszechnie stosuje się symbole rysunkowe – wyjaśnia sens znaków zastosowanych w SMS-ie – stara się wymienić znaki, jakimi posługuje się w podanych okolicznościach – stara się wyjaśnić na podstawie rysunku, na czym polega proces porozumiewania się – stara się wskazać / określić nadawcę i odbiorcę w podanych sytuacjach – stara się określić nadawcę i odbiorcę w podanym ogłoszeniu – stara się pisać ogłoszenie – stara się porządkować grupy znaków według formy i przekazywanej treści – stara się zgadnąć znane	– wymienia sytuacje, w których lepiej porozumiewać się za pomocą gestów i symboli niż przy użyciu słów – wyjaśnia, dlaczego na drogach, lotniskach, dworcach i w środkach komunikacji powszechnie stosuje się symbole rysunkowe – wymienia znaki, jakimi posługuje się w podanych okolicznościach – wyjaśnia na podstawie rysunku, na czym polega proces porozumiewania się – wskazuje / określa nadawcę i odbiorcę w podanych sytuacjach – określa nadawcę i odbiorcę w podanym ogłoszeniu – pisze ogłoszenie – porządkuje grupy znaków według formy i przekazywanej treści – bierze udział w konkursie polegającym na przedstawianiu znanych przysłów za pomocą gestów	– wymienia i wyjaśnia sytuacje, w których lepiej porozumiewać się za pomocą gestów i symboli niż przy użyciu słów – poprawnie wyjaśnia, dlaczego na drogach, lotniskach, dworcach i w środkach komunikacji powszechnie stosuje się symbole rysunkowe – poprawnie wymienia znaki, jakimi posługuje się w podanych okolicznościach – poprawnie wyjaśnia na podstawie rysunku, na czym polega proces porozumiewania się – poprawnie wskazuje / określa nadawcę i odbiorcę w podanych sytuacjach – poprawnie określa nadawcę i odbiorcę w podanym ogłoszeniu – pisze ogłoszenie, uwzględniając wszystkie jego wyróżniki – poprawnie porządkuje grupy znaków według formy i przekazywanej treści – aktywnie i twórczo bierze udział w konkursie polegającym na przedstawianiu znanych przysłów za pomocą gestów – bezbłędnie odgaduje, co oznaczają przedstawione gesty i miny

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				przysłowia przedstawione za pomocą gestów – stara się odgadnąć, co oznaczają przedstawione gesty i miny	– na ogół odgaduje, co oznaczają przedstawione gesty i miny	
8.	1	Kraina języka. Alfabet, litera, głoska. • Małgorzata Strzałkowska, *Abecadło* • alfabet • litera • głoska • samogłoska i spółgłoska • spis alfabetyczny – podręcznik, s. 28, s. 25–26 (do polecenia 5.), s. 29–30 – zeszyt ćwiczeń, s. 78–79	– czyta głośno – wskazuje pierwsze litery w wyrazach tworzących ostatnie cztery wersy wiersza – wyjaśnia, co tworzą podkreślone litery – utrwala znajomość polskiego alfabetu – z pomocą nauczyciela liczy litery i głoski w podanych wyrazach – wskazuje litery, których używa się w języku polskim – podaje, gdzie stosuje się alfabetyczną kolejność liter – z pomocą nauczyciela zapisuje imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej – zapoznaje się z ciekawostkami na temat alfabetu	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się wymyślić i zapisać rymowankę, w której stosuje litery polskiego alfabetu – stara się recytować polski alfabet – stara się odczytać podane skróty, używając nazw liter – zna pojęcia: *alfabet*, *litera, głoska, samogłoska, spółgłoska* – stara się liczyć litery i głoski w podanych wyrazach – stara się znaleźć głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów – stara się tworzyć wyrazy przez dodanie odpowiedniej samogłoski – stara się rozwiązać literowe rebusy – z głosek, które tworzą wyraz *błyskawica,* stara się ułożyć wyrazy – określa, co przedstawiają poszczególne fotografie – stara się zapisać imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej – wie, że w spisach alfabetycznych piszemy najpierw nazwisko, a potem imię	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wymyśla i zapisuje rymowankę, w której stosuje litery polskiego alfabetu – recytuje polski alfabet – odczytuje podane skróty, używając nazw liter – rozumie pojęcia: *alfabet, litera, głoska, samogłoska, spółgłoska* – liczy litery i głoski w podanych wyrazach – wyszukuje głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów – tworzy wyrazy przez dodanie odpowiedniej samogłoski – rozwiązuje literowe rebusy – z głosek, które tworzą wyraz *błyskawica,* układa wyrazy – wyjaśnia, co łączy poszczególne fotografie – podaje przykład praktycznego zastosowania alfabetu – na ogół poprawnie zapisuje imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej – wie, dlaczego w spisach alfabetycznych piszemy najpierw nazwisko, a potem imię	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – sprawnie wymyśla i zapisuje rymowankę, w której stosuje kolejno litery polskiego alfabetu – sprawnie recytuje polski alfabet – poprawnie odczytuje podane skróty, używając nazw liter – rozumie i wyjaśnia pojęcia: *alfabet*, *litera, głoska, samogłoska, spółgłoska* – poprawnie liczy litery i głoski w podanych wyrazach – poprawnie zapisuje głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów – poprawnie tworzy wyrazy przez dodanie odpowiedniej samogłoski – poprawnie rozwiązuje literowe rebusy – z głosek, które tworzą wyraz *błyskawica,* poprawnie układa wyrazy – poprawnie wyjaśnia, co łączy poszczególne fotografie – poprawnie opowiada o praktycznym zastosowaniu alfabetu – bezbłędnie zapisuje imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej – poprawnie wyjaśnia, dlaczego w spisach alfabetycznych piszemy najpierw nazwisko, a potem imię
9.	1	Kraina języka.	– wymyśla okrzyki, którymi	– wie, czym jest sylaba	– rozumie, czym jest sylaba	– poprawnie wyjaśnia, czym jest sylaba

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		Od sylaby do przenoszenia wyrazów. • sylaba • podział wyrazu na sylaby • przenoszenie wyrazów – podręcznik 26–27 (od polecenia 6.) – zeszyt ćwiczeń, s. 80–81 □ scenariusz nr 4	można by dopingować klasową drużynę – tworzy dwusylabowe wyrazy rozpoczynające się od podanych sylab – uzupełnia wyrazy o brakującą sylabę – łączy podane sylaby w wyrazy – przepisuje tekst z uwzględnieniem podziału wskazanych wyrazów na sylaby – dzieli na sylaby swoje imię i nazwisko – wskazuje wyrazy, w których „ukryły się” jednosylabowe nazwy zwierząt	– wie, że samogłoska jest ośrodkiem sylaby – zna zasady dotyczące przenoszenia wyrazów – stara się wskazać wyrazy, których nie można podzielić na sylaby – stara się wskazać wyrazy, które zostały niepoprawnie podzielone na sylaby – stara się dzielić wyrazy na sylaby na różne sposoby – stara się rozwiązać kostkę sylabową – stara się podać przykład wyrazu, którego nie można dzielić przy przenoszeniu	– rozumie sylabotwórczą funkcję samogłosek – na ogół wskazuje wyrazy, których nie można podzielić na sylaby – na ogół wskazuje wyrazy, które zostały niepoprawnie podzielone na sylaby – dzieli wyrazy na sylaby na różne sposoby – rozwiązuje kostkę sylabową – podaje przykłady wyrazów, których nie można dzielić przy przenoszeniu	– rozumie i wyjaśnia sylabotwórczą funkcję samogłosek – poprawnie wskazuje wyrazy, których nie można podzielić na sylaby – wskazuje wyrazy, które zostały niepoprawnie podzielone na sylaby – poprawnie dzieli wyrazy na sylaby na wszystkie możliwe sposoby – poprawnie rozwiązuje kostkę sylabową – poprawnie podaje kategorie wyrazów, których nie można dzielić przy przenoszeniu
10.	2	Czy pomysł Gotfryda to dobry sposób na opracowanie doskonałego szyfru? • Jean-Jacques Sempé, René Goscinny, *Tajemny szyfr* • akapit – podręcznik, s. 31–32 * scenariusz nr 5	– słucha informacji na temat Braille’a i jego alfabetu – ogląda czasopismo lub książkę zapisaną w brajlu – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – znajduje fragmenty wskazane przez uczniów – mówi o utworze – uczestniczy w pracy grupy	– przypomina, na czym polega proces porozumiewania się – słucha informacji na temat sposobów zdobywania informacji o świecie przez ludzi niewidomych – stara się odczytać zaszyfrowaną informację – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się wskazać osobę, która opowiada historię tajemnego szyfru – zna pojęcie *akapit* – stara się wyjaśnić, na czym polegał pomysł Gotfryda – stara się opracować szyfr według pomysłu z opowiadania – pracuje w grupie	– wie, w jaki sposób zdobywają informacje o świecie ludzie niewidomi – odczytuje zaszyfrowaną informację – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa czas i miejsce wydarzeń – wskazuje osobę, która opowiada historię tajemnego szyfru – rozumie pojęcie *akapit* – wyjaśnia, na czym polegał pomysł Gotfryda – podaje przyczyny niepowodzenia realizacji pomysłu – zauważa komizm ukazanej sytuacji – opracowuje szyfr według pomysłu z opowiadania – prezentuje efekt pracy grupy – wymyśla własny szyfr	– wypowiada się na temat sposobów zdobywania informacji o świecie przez ludzi niewidomych – poprawnie odczytuje zaszyfrowaną informację – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń oraz wskazuje osobę, która opowiada historię tajemnego szyfru – rozumie i wyjaśnia pojęcie *akapit* – podaje informacje na temat osoby opowiadającej historię tajemnego szyfru – wyjaśnia przyczyny niepowodzenia realizacji pomysłu – poprawnie wypowiada się na temat komizmu ukazanej sytuacji – samodzielnie opracowuje szyfr według pomysłu z opowiadania – twórczo wpływa na efekt pracy grupy – zapisuje swoje imię i nazwisko alfabetem Braille’a – wymyśla własny szyfr i szyfruje według niego informację

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– stara się wymyślić własny szyfr i szyfruje według niego informację	i szyfruje według niego informację	
11.	1	Kraina języka. O częściach mowy. • części mowy odmienne • części mowy nieodmienne – podręcznik, s. 33–34 – zeszyt ćwiczeń, s. 82–84	– zna pojęcia: *część mowy, odmienna część mowy, nieodmienna część mowy* – zapisuje wyrazy podane przez innych uczniów – zapisuje podane pytania – zapisuje odpowiedzi na podane / zadane pytania – zapisuje podane przykłady – pracuje z pomocą nauczyciela	– rozumie pojęcia: *część mowy, odmienna część mowy, nieodmienna część mowy* – stara się porządkować wyrazy wg podanych kryteriów – stara się dopisać przykładowe wyrazy do podanych grup wyrazów – stara się układać pytania – stara się dobierać odpowiedzi do zadanych pytań – stara się uzupełniać szeregi brakującymi formami podanych wyrazów – stara się podać przykłady wyrazów, których formy się nie zmieniają – stara się uzupełnić część tabeli podanymi wyrażeniami – stara się zmienić formy podanych wyrazów, tak by wyrażenia i zwroty miały sens – stara się dobierać w pary takie same części mowy – stara się wyszukać pola z wyrazami, które tworzą pary	– porządkuje wyrazy wg podanych kryteriów – dopisuje przykładowe wyrazy do podanych grup wyrazów – układa pytania – dobiera odpowiedzi do zadanych pytań – uzupełnia szeregi brakującymi formami podanych wyrazów – podaje przykłady wyrazów, których formy się nie zmieniają – uzupełnia część tabeli podanymi wyrażeniami – zmienia formy podanych wyrazów, tak by wyrażenia i zwroty miały sens – dobiera w pary takie same części mowy – koloruje pola z wyrazami, które tworzą pary	– poprawnie porządkuje wyrazy wg podanych kryteriów – poprawnie dopisuje wyrazy do podanych grup wyrazów – poprawnie układa pytania – poprawnie dobiera odpowiedzi do zadanych pytań – poprawnie uzupełnia szeregi brakującymi formami podanych wyrazów – poprawnie podaje przykłady wyrazów, których formy się nie zmieniają – poprawnie uzupełnia tabelę podanymi wyrażeniami – poprawnie zmienia formy podanych wyrazów, tak by wyrażenia i zwroty miały sens – poprawnie dobiera w pary takie same części mowy – wyjaśnia, co różni wyrazy w podanych parach – poprawnie koloruje pola z wyrazami, które tworzą pary
12.	1	Korzystamy ze słownika ortograficznego. • litera • głoska • alfabet • słownik ortogra-	– rozumie znaczenie pojęć: *litera, głoska, alfabet* – zna alfabet – układa wyrazy w porządku alfabetycznym – znajduje wyrazy w słowniku ortograficznym	– odczytuje zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika ortograficznego – rozumie znaczenia skrótów i symboli występujących w słownikach ortogra-	– odczytuje i omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika ortograficznego – wyszukuje wyrazy w słowniku ortograficznym – uzupełnia wyrazy literami	– odczytuje i poprawnie omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika ortograficznego – sprawnie wyszukuje wyrazy w słowniku ortograficznym – poprawnie uzupełnia wyrazy literami *u* lub *ó*, sprawnie korzystając ze słownika ortograficznego

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		ficzny – podręcznik, s. 25, s. 37–39 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników □ scenariusz nr 6	– zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną – podaje sytuacje, w których może skorzystać ze słownika ortograficznego	ficznych – stara się wyszukać wyrazy w słowniku ortograficznym – stara się uzupełnić wyrazy literami *u* lub *ó*, korzystając ze słownika ortograficznego	*u* lub *ó*, korzystając ze słownika ortograficznego – wie, że książkowe wydanie słownika ortograficznego ma wersję elektroniczną	– porównuje książkowe wydanie słownika ortograficznego z wersją elektroniczną – odgaduje hasła na podstawie podanych wyjaśnień
13.	1	Korzystamy ze słownika wyrazów bliskoznacznych. • Grzegorz Kasdepke, *Syn Nima* • synonim • słownik wyrazów bliskoznacznych – podręcznik, s. 35–36 – zeszyt ćwiczeń, s. 62–63 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników □ scenariusz nr 7	– wpisuje do krzyżówki hasła podane przez uczniów – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno, doskonaląc technikę czytania – mówi o bohaterach – zapisuje informacje na temat bohaterów – wie, czym jest *synonim*	– stara się rozwiązać krzyżówkę – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – podaje informacje na temat bohaterów – stara się opowiedzieć o sytuacji ukazanej w tekście – rozumie pojęcie *synonim* – stara się korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych – stara się oddzielić synonimy należące do różnych grup znaczeniowych – stara się łączyć synonimy podanego wyrazu ze zdaniami, biorąc pod uwagę różnice znaczeniowe – stara się dobierać przymiotniki bliskoznaczne	– rozwiązuje krzyżówkę – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – porównuje bohaterów – opowiada o sytuacji ukazanej w tekście – rozumie sens wypowiedzi nauczycielki – wyjaśnia pojęcie *synonim* – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – oddziela synonimy należące do różnych grup znaczeniowych – łączy synonimy podanego wyrazu ze zdaniami, biorąc pod uwagę różnice znaczeniowe – dobiera przymiotniki bliskoznaczne – zastępuje powtórzenia synonimami	– poprawnie rozwiązuje krzyżówkę – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – ocenia bohaterów – wyjaśnia i poprawnie stosuje pojęcie *synonim* – wyjaśnia sens wypowiedzi nauczycielki – samodzielnie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – bezbłędnie oddziela synonimy należące do różnych grup znaczeniowych – poprawnie łączy synonimy podanego wyrazu ze zdaniami, biorąc pod uwagę różnice znaczeniowe – dobiera właściwe przymiotniki bliskoznaczne – zastępuje powtórzenia odpowiednimi synonimami
14.	1	Korzystamy ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych. • słownik języka polskiego • słownik wyrazów obcych	– z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – zapisuje wyrazy podane przez uczniów	– odczytuje zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – stara się wyszukać wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku wyrazów obcych	– odczytuje i omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku wyrazów obcych	– przypomina informacje dotyczące przeznaczenia słownika ortograficznego oraz słownika wyrazów bliskoznacznych i zasad korzystania z nich – odczytuje i poprawnie omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – sprawnie wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku wyrazów obcych – rozumie i wyjaśnia pojęcia: *wyraz rodzimy*

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• wyraz rodzimy • homonim – podręcznik, s. 37–39 – zeszyt ćwiczeń, s. 61–62 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników ☐ scenariusz nr 8		– zna pojęcia: *wyraz rodzimy* i *homonim* – stara się zastępować w zdaniu wyrazy obce wyrazami rodzimymi – wybiera / wskazuje odpowiedni słownik – stara się łączyć nazwy słowników z adresami internetowymi, pod którymi można znaleźć ich wersje elektroniczne	– rozumie pojęcia: *wyraz rodzimy* i *homonim* – zastępuje w zdaniu wyrazy obce wyrazami rodzimymi – łączy nazwy słowników z adresami internetowymi, pod którymi można znaleźć ich wersje elektroniczne	i *homonim* – poprawnie zastępuje w zdaniu wyrazy obce wyrazami rodzimymi – poprawnie łączy nazwy słowników z adresami internetowymi, pod którymi można znaleźć ich wersje elektroniczne – porównuje książkowe wydania słowników z ich wersjami elektronicznymi
15.	1	W kręgu miłośników książek. – zeszyt ćwiczeń, s. 58–60	– zapisuje wyrazy podane przez uczniów – pod kierunkiem nauczyciela znajduje odpowiednie informacje na tytułowych kartach książek i ich okładkach – z pomocą nauczyciela ustala kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową	– stara się uzupełnić informacje, które powinny się znaleźć na tytułowych kartach książek – wie, co jest przydatne podczas wyszukiwania książek w księgarni lub bibliotece – stara się porządkować i numerować poszczególne tomy encyklopedii – stara się porządkować kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową – stara się wskazać odpowiednie źródło informacji – stara się wskazać książki przydatne przy planowaniu autokarowej wycieczki swojej klasy	– uzupełnia informacje, które powinny się znaleźć na tytułowych kartach książek – podkreśla informacje, które należy umieścić na okładkach książek – podaje, co jest przydatne podczas wyszukiwania książek w księgarni lub bibliotece – porządkuje i numeruje poszczególne tomy encyklopedii – porządkuje kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową – wskazuje odpowiednie źródło informacji – wskazuje książki przydatne przy planowaniu autokarowej wycieczki swojej klasy	– poprawnie uzupełnia informacje, które powinny się znaleźć na tytułowych kartach książek – poprawnie podkreśla informacje, które należy umieścić na okładkach książek – wyjaśnia, co jest przydatne podczas wyszukiwania książek w księgarni lub bibliotece, i uzasadnia wypowiedź – sprawnie porządkuje i poprawnie numeruje poszczególne tomy encyklopedii – poprawnie porządkuje kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową – poprawnie wskazuje odpowiednie źródło informacji – poprawnie wskazuje książki przydatne przy planowaniu autokarowej wycieczki swojej klasy
16.	1	**Poznajmy się** – przygotowanie do sprawdzianu.	– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– treści zawarte w I rozdziale podręcznika				
17.	1	**Poznajmy się** – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 1	– czyta cicho – podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń – zna słowniki: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – próbuje dzielić wyrazy na sylaby – próbuje szeregować wyrazy w kolejności alfabetycznej – zna odmienne i nieodmienne części mowy – zna alfabet – próbuje pisać i adresować kartkę pocztową z życzeniami	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się określić przeznaczenie słowników: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – zna podstawowe zasady obowiązujące podczas przedstawiania się – stara się dzielić wyrazy na sylaby – stara się szeregować wyrazy w kolejności alfabetycznej – zna pojęcia: *alfabet, wers, głoska, litera, sylaba, akapit* – stara się odróżnić odmienne części mowy od nieodmiennych – stara się zapisać wyrazy w kolejności alfabetycznej – stara się pisać i adresować kartkę pocztową z życzeniami	– czyta cicho ze zrozumieniem – na ogół określa przeznaczenie słowników: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – zna zasady obowiązujące podczas przedstawiania się – zna zasady dzielenia wyrazów na sylaby – na ogół szereguje wyrazy w kolejności alfabetycznej – rozumie pojęcia: *alfabet, wers, głoska, litera, sylaba, akapit* – odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – na ogół poprawnie zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej – pisze i adresuje kartkę pocztową z życzeniami	– czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa przeznaczenie słowników: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – wie, czego nie należy robić podczas przedstawiania się – poprawnie dzieli wyrazy i na sylaby – poprawnie szereguje wyrazy w kolejności alfabetycznej – rozumie pojęcia i poprawnie je rozpoznaje: *alfabet, wers, głoska, litera, sylaba, akapit* – bezbłędnie odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – poprawnie pisze i adresuje kartkę pocztową z życzeniami
Szkoła z marzeń						
18.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 1. – *Nowa pani*. • Terence Blacker, *Nowa pani* – podręcznik, s. 44–46 – test nr 1 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozu-	– czyta tekst – podejmuje próbę udzielania odpowiedzi na postawione pytania	– rozumie czytany tekst – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– udziela odpowiedzi na postawione pytania – porównuje odpowiedzi zaznaczone (podane) na sprawdzianie z wzorcowymi rozwiązaniami	– poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		mieniem				
19.	2	Jak powinna wyglądać wymarzona szkoła? • plakat – podręcznik, s. 43 – scenariusz nr 9	– ogląda dostępne plakaty – mówi, jaką postać literacką przedstawiono na plakacie – mówi o lekcjach prowadzonych przez pana Kleksa – słucha fragmentu książki – mówi o wymarzonej szkole – włącza się w pracę grupy – próbuje wykonać plakat – zna fragmenty lektury	– wie, czym jest plakat i czemu służy – wyjaśnia, jaką postać literacką przedstawiono na plakacie – stara się opisać lekcje prowadzone przez pana Kleksa – stara się opisać wnętrze i otoczenie wymarzonej szkoły – porównuje swój opis z oryginałem – pracuje w grupie – stara się wymyślić nazwy lekcji, jakie mogłyby być prowadzone w wymarzonej szkole – stara się opisać przebieg wymyślonych rodzajów lekcji – stara się zaprojektować i wykonać plakat reklamujący szkołę, do której chodzi, lub własny plakat wyborczy – czyta lekturę	– wyjaśnia, czym jest plakat i czemu służy – opisuje lekcje prowadzone przez pana Kleksa – opisuje wnętrze i otoczenie wymarzonej szkoły – porównuje swój opis z oryginałem – prezentuje efekt pracy grupy – wymyśla nazwy lekcji, jakie mogłyby być prowadzone w wymarzonej szkole – opisuje przebieg wymyślonych lekcji – projektuje i wykonuje plakat reklamujący szkołę, do której chodzi, lub własny plakat wyborczy – czyta w całości lekturę	– poprawnie wyjaśnia, czym jest plakat i czemu służy – wymienia rodzaje plakatów – ciekawie opisuje lekcje prowadzone przez pana Kleksa – dokładnie opisuje wnętrze i otoczenie wymarzonej szkoły – porównuje swój opis z oryginałem – ciekawie prezentuje efekt pracy grupy – wymyśla ciekawe nazwy lekcji, jakie mogłyby być prowadzone w wymarzonej szkole – poprawnie opisuje przebieg wymyślonych rodzajów lekcji – ciekawie projektuje i wykonuje plakat reklamujący szkołę, do której chodzi, lub własny plakat wyborczy – czyta w całości lekturę
20.	1	Układamy plan wydarzeń. • plan wydarzeń – podręcznik, s. 47 – zeszyt ćwiczeń, s. 24–27 – materiały dodatkowe: *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 5	– zapisuje punkty planu – czyta głośno opowiadanie – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu i przekształcaniem wypowiedzeń	– wie, czym jest plan utworu / plan wydarzeń – stara się ustalić kolejność przemieszanych punktów planu – stara się wymyślić tytuł opowiadania na podstawie planu wydarzeń – stara się tytułować obrazki – stara się zastępować czasowniki rzeczownikami – stara się przekształcać wypowiedzenia w zdania – czyta opowiadanie	– rozumie, czym jest plan utworu / plan wydarzeń – wie, w jakiej formie mogą być zapisane punkty planu – ustala na ogół poprawną kolejność przemieszanych punktów planu – wymyśla tytuł opowiadania na podstawie planu wydarzeń – tytułuje obrazki, stosując zdania, a następnie równoważniki zdań (bez wprowa-	– rozumie i wyjaśnia, czym jest plan utworu / plan wydarzeń – wyjaśnia, w jakiej formie mogą być zapisane punkty planu – ustala poprawną kolejność przemieszanych punktów planu – samodzielnie wymyśla tytuł opowiadania na podstawie planu wydarzeń – tytułuje obrazki, poprawnie stosując zdania, a następnie równoważniki zdań (bez wprowadzania pojęć) – poprawnie przekształca wypowiedzenia w zdania – poprawnie porządkuje obrazki i punkty planu zgodnie z kolejnością wydarzeń występujących

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– stara się porządkować obrazki i punkty planu zgodnie z kolejnością wydarzeń występujących w tekście – stara się uzupełnić punkty planu o niezbędne informacje – stara się uzupełnić historyjki obrazkowe brakującymi ilustracjami – stara się ułożyć plan do historyjki obrazkowej	dzania pojęć) – zastępuje czasowniki rzeczownikami – porządkuje obrazki i punkty planu zgodnie z kolejnością wydarzeń występujących w tekście – uzupełnia punkty planu o niezbędne informacje – uzupełnia historyjki obrazkowe brakującymi ilustracjami – układa plan do historyjki obrazkowej	w tekście – poprawnie uzupełnia punkty planu o niezbędne informacje – poprawnie uzupełnia historyjki obrazkowe brakującymi ilustracjami – poprawnie układa plan do historyjki obrazkowej
21.	2	Co możemy powiedzieć o nowej nauczycielce – Magi Mag? • Terence Blacker, *Nowa pani* • elementy świata przedstawionego • plan wydarzeń – podręcznik, s. 44–47 □ scenariusz nr 10	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – zapisuje plan wydarzeń – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterach – opisuje wygląd tytułowej bohaterki – z pomocą nauczyciela dzieli tekst na mniejsze części zgodnie z kolejnymi wydarzeniami	– określa miejsce wydarzeń, wymienia bohaterów – stara się redagować plan wydarzeń – stara się wskazać wydarzenia realistyczne i nieprawdopodobne – opisuje zachowanie i umiejętności tytułowej bohaterki – stara się podzielić tekst na mniejsze części zgodnie z kolejnymi wydarzeniami – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – stara się gromadzić informacje na temat bohaterów – stara się ocenić bohaterów – rysuje ilustrację	– określa elementy świata przedstawionego – redaguje plan wydarzeń – wskazuje wydarzenia realistyczne i nieprawdopodobne – dzieli tekst na mniejsze części zgodnie z kolejnymi wydarzeniami – opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – gromadzi informacje na temat bohaterów – ocenia bohaterów, zwłaszcza tytułową postać – stara się uzasadnić własne zdanie – tworzy ilustrację wybranego miejsca	– poprawnie określa wszystkie elementy świata przedstawionego – poprawnie redaguje plan wydarzeń – poprawnie wskazuje wydarzenia realistyczne i nieprawdopodobne – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – samodzielnie gromadzi informacje na temat bohaterów – właściwie ocenia bohaterów – uzasadnia własne zdanie – tworzy ciekawą ilustrację wybranego miejsca
22.	1	Zakręty ortografii. Ćwiczenia utrwalające pisownię wyrazów z *ó*. • Agnieszka Frączek, *O kozie na mrozie*	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wierszu – zapisuje wyrazy z *ó* – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – wypisuje z wiersza wyrazy z *ó*	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – wypisuje z wiersza wyrazy z *ó* wraz z uzasadnieniem ich pisowni	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – samodzielnie wypisuje z wiersza wyrazy z *ó* wraz z uzasadnieniem ich pisowni – poprawnie rozwiązuje rebus – poprawnie uzasadnia pisownię wyrazu będącego

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• *ó* wymienne i niewymienne • *ó* w zakończeniach: *-ów, -ówka, -ówna* – podręcznik, s. 48–49 – zeszyt ćwiczeń, s. 150–154 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I ☐ scenariusz nr 11	– dopisuje wyrazy z zakończeniem *-ów* według podanego wzoru – zapisuje podpisy do obrazków – tworzy wyrazy przez dodanie zakończenia *-ówka* – zapisuje utworzone wyrazy lub zdania – zapisuje wyrazy z *ó* niewymiennym – zapisuje nazwy miejscowości z zakończeniem *-ów* i szereguje je w kolejności alfabetycznej	– stara się rozwiązać rebus – stara się uzasadnić pisownię wyrazu będącego rozwiązaniem rebusu – stara się samodzielnie zapisać pary wyrazów pasujące do obrazków: wyraz z *ó* – jego uzasadnienie – do podanych wyrazów stara się dopisać takie, w których *ó* wymienia się na *o*, *e* lub *a* – stara się tworzyć nazwiska przez dodanie zakończenia *-ówna* – stara się ułożyć zdania z wyrazami rozpoczynającymi się literą *ó* – stara się ułożyć wyrazy z *ó* z rozsypanki sylabowej – stara się tworzyć zestaw wyrazów z *ó* niewymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego – stara się odszukać wyrazy z *ó* ukryte w innych wyrazach – z liter tworzących podany wyraz stara się ułożyć wyrazy z *ó* – stara się tworzyć nazwy miejscowości przez dodanie zakończenia *-ów* i stara się zapisać je w kolejności alfabetycznej	– rozwiązuje rebus – uzasadnia pisownię wyrazu będącego rozwiązaniem rebusu – zapisuje pary wyrazów pasujące do obrazków: wyraz z *ó* – jego uzasadnienie – dopisuje do podanych wyrazów takie przykłady, w których *ó* wymienia się na *o*, *e* lub *a* – tworzy nazwiska przez dodanie zakończenia *-ówna* – na ogół układa zdania z wyrazami rozpoczynającymi się literą *ó* – układa wyrazy z *ó* z rozsypanki sylabowej – tworzy zestaw wyrazów z *ó* niewymiennym – odszukuje wyrazy z *ó* ukryte w innych wyrazach – z liter tworzących podany wyraz układa wyrazy z *ó* – tworzy nazwy miejscowości przez dodanie zakończenia *-ów* i zapisuje je w kolejności alfabetycznej	rozwiązaniem rebusu – poprawnie zapisuje pary wyrazów pasujące do obrazków: wyraz z *ó* – jego uzasadnienie – poprawnie dopisuje do podanych wyrazów takie przykłady, w których *ó* wymienia się na *o*, *e* lub *a* – poprawnie tworzy nazwiska przez dodanie zakończenia *-ówna* – poprawnie układa zdania z wyrazami rozpoczynającymi się literą *ó* – poprawnie układa wyrazy z *ó* z rozsypanki sylabowej – poprawnie tworzy zestaw wyrazów z *ó* niewymiennym – sprawnie odszukuje wyrazy z *ó* ukryte w innych wyrazach – z liter tworzących podany wyraz poprawnie układa wyrazy z *ó* – poprawnie tworzy nazwy miejscowości przez dodanie zakończenia *-ów* i poprawnie zapisuje je w kolejności alfabetycznej – wymyśla rebus z ukrytym wyrazem z *ó*
23.	1	Zakręty ortografii. Ćwiczenia utrwalające pisownię wyrazów z *u*. • Agnieszka Frączek, *Smoczy apetyt*	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypisuje z wiersza wyrazy z wyróżnionym zakończeniem – tworzy formy osobowe czasowników w czasie te-	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się tworzyć zdrobnienia od podanych przymiotników – stara się odszukać w diagramie rzeczowniki	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – tworzy zdrobnienia od podanych przymiotników – odszukuje w diagramie rzeczowniki z zakończeniami typu: *-un, -*	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia charakter wiersza – poprawnie tworzy zdrobnienia od podanych przymiotników – poprawnie odszukuje w diagramie rzeczowniki z zakończeniami typu: *-un, -unek* – poprawnie porządkuje podane wyrazy z *u*

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• pisownia *u* w zakończeniach form czasu teraźniejszego • pisownia *u* w zakończeniach zdrobnień i spieszczeń • pisownia *u* w rzeczownikach z zakończeniami typu: *-un, -unek* – podręcznik, s. 50 – zeszyt ćwiczeń, s. 154–155 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I ☐ scenariusz nr 12	raźniejszym – uzupełnia treść kartki pocztowej, wpisując odpowiednie formy czasowników w czasie teraźniejszym – zapisuje zdrobnienia od podanych przymiotników – zapisuje zdrobnienia imion i nazw osób ze swojej rodziny – zapisuje podane wyrazy z *u* w odpowiednich miejscach tabelki	z zakończeniami typu: *-un, -unek* – stara się porządkować podane wyrazy z *u* i zapisuje je w odpowiednich miejscach tabelki – stara się tworzyć zestaw wyrazów z *u*, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna – korzysta ze słownika ortograficznego	*unek* – porządkuje podane wyrazy z *u* i zapisuje je w odpowiednich miejscach tabelki – tworzy zestaw wyrazów z *u*, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna	i zapisuje je w odpowiednich miejscach tabelki – poprawnie tworzy zestaw wyrazów z *u*, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna
24.	1	Zakręty ortografii. *Ó* czy *u*? Piszemy dyktando. • *ó* wymienne i niewymienne • *ó* w zakończeniach *-ów, -ówka, -ówna* • pisownia *u* w zakończeniach form czasu teraźniejszego • pisownia *u* w zakończeniach zdrobnień i spieszczeń • pisownia *u* w rzeczownikach z zakończeniami typu: *-un, -unek*	– opanowuje pamięciowo zbiór kilkunastu wyrazów z *ó* niewymiennym i *u* – zapisuje tekst dyktanda – zapisuje przysłowia z wyrazami z *u* i *ó*	– stara się tworzyć notatkę graficzną dotyczącą pisowni wyrazów z *ó* i *u* – stara się stosować w praktyce podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z *u* i *ó* – zapisuje tekst dyktanda, starając się zachować poprawność ortograficzną – stara się uzupełnić tekst literami *u* i *ó* – stara się ułożyć diagram, którego rozwiązaniem jest wyraz z *ó* – uzupełnia dialog, stara się zastąpić słowami cyfry podane w nawiasach	– tworzy notatkę graficzną dotyczącą pisowni wyrazów z *ó* i *u* – na ogół stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z *u* i *ó* – na ogół poprawnie zapisuje tekst dyktanda pod względem ortograficznym – uzupełnia tekst literami *u* i *ó* – układa diagram, którego rozwiązaniem jest wyraz z *ó* – uzupełnia dialog, zastępując słowami cyfry podane w nawiasach	– poprawnie tworzy notatkę graficzną dotyczącą pisowni wyrazów z *ó* i *u* – poprawnie stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z *u* i *ó* – zapisuje tekst dyktanda poprawnie pod względem ortograficznym – poprawnie uzupełnia tekst literami *u* i *ó* – poprawnie układa diagram, którego rozwiązaniem jest wyraz z *ó* – poprawnie uzupełnia dialog, zastępując słowami cyfry podane w nawiasach

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– zeszyt ćwiczeń, s. 156–157 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I ☐ scenariusz nr 13				
25.	1	Zakręty ortografii. *Ó* czy *u*? Omówienie i poprawa dyktanda. • *ó* wymienne i niewymienne • *ó* w zakończeniach *-ów, -ówka, -ówna* • pisownia *u* w zakończeniach form czasu teraźniejszego • pisownia *u* w zdrobnień i spieszczeń • pisownia *u* w rzeczownikach z zakończeniami typu: *-un, -unek* – zeszyt ćwiczeń, s. 157–158 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I ☐ scenariusz nr 14	– pod kierunkiem nauczyciela uzupełnia tekst literami *u* i *ó* – pod kierunkiem nauczyciela korzysta ze słownika ortograficznego – układa zdania z wyrazami, które zapisał niepoprawnie podczas dyktanda	– uzupełnia tekst literami *u* i *ó* – stara się uzupełnić przysłowia literami *u* lub *ó* – korzysta ze słownika ortograficznego – stara się porządkować wyrazy z *ó* i *u* według zasad dotyczących ich pisowni i zapisuje je w odpowiednie miejsca tabeli	– na ogół uzupełnia tekst literami *u* i *ó* – uzupełnia przysłowia literami *u* lub *ó* – porządkuje wyrazy z *ó* i *u* według zasad dotyczących ich pisowni i zapisuje je w odpowiednie miejsca tabeli	– poprawnie uzupełnia tekst literami *u* i *ó* – poprawnie uzupełnia przysłowia literami *u* lub *ó* – bezbłędnie porządkuje wyrazy z *ó* i *u* według zasad dotyczących ich pisowni i zapisuje je w odpowiednie miejsca tabeli
26.	1	Oceniamy postępowanie bohaterów	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela	– stara się podać cechy przewodniczącego samorzą-	– podaje cechy przewodniczącego samorządu szkolne-	– wyczerpująco opisuje cechy przewodniczącego samorządu szkolnego

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		poznanego fragmentu *Dynastii Miziołków.* • Joanna Olech, *Dynastia Miziołków* • narrator – podręcznik, s. 51–52 – zeszyt ćwiczeń: s. 51–53 ☐ scenariusz nr 15	– czyta głośno – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterach – zna pojęcie *narrator* – mówi o narratorze – z pomocą nauczyciela wymienia cechy, którymi powinien się charakteryzować przewodniczący samorządu	du szkolnego – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się podać informacje na temat bohaterów występujących w przywołanym tekście – stara się ocenić postępowanie bohaterów – na podstawie analizy cech rozpoznaje w tekście narratora – stara się wypowiadać na temat narratora – stara się nazywać uczucia wyrażone przez narratora – włącza się w przygotowanie scenki dramowej na temat wydarzeń opisanych przez Miziołka	go – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat bohaterów przywołanego tekstu – ocenia postępowanie bohaterów – wypowiada się na temat narratora – nazywa uczucia wyrażone przez narratora – przygotowuje scenkę dramową na temat wydarzeń opisanych przez Miziołka	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie podaje informacje na temat bohaterów występujących w przywołanym tekście – analizuje i ocenia postępowanie bohaterów – poprawnie wypowiada się na temat narratora – trafnie nazywa uczucia wyrażone przez autora dziennika – opowiada o marzeniach narratora, uzasadnia wypowiedź cytatami – inicjuje przygotowanie scenki dramowej na temat wydarzeń opisanych przez Miziołka
27.	2	Kraina języka. Rzeczownik. • rzeczownik • znaczenie rzeczownika • liczba pojedyncza i mnoga • rodzaj rzeczownika – podręcznik, s. 53–56 – zeszyt ćwiczeń, s. 85–88	– rozpoznaje rzeczownik – zapisuje przykłady rzeczowników na podstawie obserwacji najbliższego otoczenia – dobiera wspólną nazwę dla podanych grup wyrazów – podaje nazwy osób, przedmiotów, zwierząt, roślin i zjawisk przedstawionych na ilustracjach – odpowiada rzeczownikami na postawione pytania – wie, że rzeczownik jest częścią mowy odmienną i że ma określony rodzaj	– stara się rozpoznać rzeczownik jako odmienną część mowy nazywającą osoby, przedmioty, zwierzęta, rośliny i zjawiska przyrody, odpowiadającą na pytania *kto?* lub *co?* – stara się podkreślić / wskazać rzeczowniki wśród podanych wyrazów – stara się odmieniać rzeczowniki przez liczby – z pomocą nauczyciela określa rodzaj rzeczowników	– rozpoznaje rzeczownik jako odmienną część mowy nazywającą osoby, przedmioty, zwierzęta, rośliny i zjawiska przyrody, odpowiadającą na pytania *kto?* lub *co?* – podkreśla / wskazuje rzeczowniki wśród podanych wyrazów – odmienia rzeczowniki przez liczby – określa rodzaj rzeczowników – wskazuje formy podstawowe i rodzaj odmienionych rzeczowników	– poprawnie rozpoznaje rzeczownik jako odmienną część mowy nazywającą osoby, przedmioty, zwierzęta, rośliny i zjawiska przyrody, odpowiadającą na pytania *kto?* lub *co?* – poprawnie podkreśla / wskazuje rzeczowniki wśród podanych wyrazów – poprawnie odmienia rzeczowniki i zapisuje je we właściwej formie
28.	1	Tworzymy *Klasowy kodeks honorowy* dotyczący naszych	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno	– stara się tworzyć schematyczny rysunek obrazujący porządek i bałagan w klasie	– tworzy schematyczny rysunek obrazujący porządek i bałagan w klasie	– tworzy schematyczny rysunek obrazujący porządek i bałagan w klasie, wyjaśnia związek z wierszem

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		praw i obowiązków. • Jan Twardowski, *W klasie* – podręcznik, s. 57 □ scenariusz nr 16	– mówi o zachowaniu bohaterów wiersza – czyta głośno puentę – podaje przykłady do *Klasowego kodeksu honorowego* – słucha wypowiedzi koleżanek i kolegów	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się wypisać zachowania uczniów – stara się ocenić zachowania bohaterów wiersza – stara się wyjaśnić sens puenty – stara się formułować prawa i obowiązki do *Klasowego kodeksu honorowego* – stara się wyjaśnić, jaki efekt uzyskał poeta, pomijając znaki interpunkcyjne	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje zachowania uczniów – ocenia zachowania bohaterów wiersza – wyjaśnia sens puenty – formułuje prawa i obowiązki do *Klasowego kodeksu honorowego* – wyjaśnia, jaki efekt uzyskał poeta, pomijając znaki interpunkcyjne	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wypisuje zachowania uczniów – właściwie ocenia zachowania bohaterów wiersza – poprawnie wyjaśnia sens puenty – poprawnie formułuje prawa i obowiązki do *Klasowego kodeksu honorowego* – poprawnie wyjaśnia, jaki efekt uzyskał poeta, pomijając znaki interpunkcyjne
29.	1	Kiedy stosuje się poszczególne znaki interpunkcyjne? • Jan Brzechwa, *Znaki przestankowe* • znaki interpunkcyjne – podręcznik, s. 58–59 □ scenariusz nr 17	– zapisuje graficzne odpowiedniki znaków interpunkcyjnych – słucha recytacji wiersza – dzieli tekst na role – czyta tekst z podziałem na role – mówi o zachowaniu znaków przestankowych z wiersza – mówi o wierszu – z pomocą nauczyciela zapisuje właściwe znaki przestankowe	– krótko wypowiada się na temat zachowania znaków przestankowych z wiersza – stara się określić charakter wiersza – zna zasady stosowania znaków interpunkcyjnych – stara się uzupełnić zdania odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi – stara się wymyślić i narysować własną kompozycję ze znaków interpunkcyjnych	– wypowiada się na temat zachowania znaków przestankowych z wiersza – określa charakter wiersza – na ogół wyjaśnia zasady stosowania znaków interpunkcyjnych – podaje na ogół informacje na temat zasad dotyczących stosowania znaków interpunkcyjnych – na ogół poprawnie uzupełnia zdania znakami interpunkcyjnymi – wymyśla i rysuje własną kompozycję ze znaków interpunkcyjnych	– poprawnie wypowiada się na temat zachowania znaków przestankowych z wiersza – poprawnie określa charakter wiersza – poprawnie wyjaśnia zasady stosowania znaków interpunkcyjnych – poprawnie notuje w tabeli informacje na temat zasad dotyczących stosowania znaków interpunkcyjnych – poprawnie uzupełnia zdania odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi – wymyśla i rysuje ciekawą własną kompozycję ze znaków interpunkcyjnych
30.	2	Co możemy powiedzieć o cechach charakteru panny Minchin na podstawie jej zachowania? • Frances H. Burnett, *Lekcja francuskiego*	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o utworze – mówi o bohaterach i ich postępowaniu – rozumie pojęcia: *główny bohater i świat przedstawiony* – z pomocą nauczyciela	– stara się podać kilka cech idealnego nauczyciela – stara się określić elementy świata przedstawionego – stara się ustalić, kto jest głównym bohaterem – stara się opowiedzieć o nieporozumieniu, jakie zaszło na lekcji francuskiego	– podaje kilka cech idealnego nauczyciela – określa elementy świata przedstawionego – ustala, kto jest głównym bohaterem – opowiada o nieporozumieniu, jakie zaszło na lekcji francu-	– podaje cechy idealnego nauczyciela, wybiera te, które są najistotniejsze – poprawnie określa elementy świata przedstawionego – wskazuje, kto jest głównym bohaterem, i uzasadnia swoje zdanie – opowiada o nieporozumieniu, jakie zaszło na lekcji francuskiego, wyjaśnia, kto do niego doprowadził

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• świat przedstawiony • główny bohater • elementy opisu postaci – podręcznik, s. 60–65 □ scenariusz nr 18	wskazuje elementy świata przedstawionego w tekście	– stara się nazwać cechy bohaterów – stara się wyjaśnić pojęcia: *główny bohater i świat przedstawiony* – stara się wskazać niektóre elementy świata przedstawionego w tekście	skiego – nazywa cechy bohaterów na podstawie ich postępowania – wyjaśnia pojęcia: *główny bohater i świat przedstawiony* – wskazuje elementy świata przedstawionego w tekście	– poprawnie nazywa cechy bohaterów – przytacza fragmenty tekstu na poparcie podanych cech – formułuje wnioski na temat postępowania bohaterów – na podstawie zdjęć ze spektaklu określa formę przedstawienia – rozumie i poprawnie stosuje pojęcia: *główny bohater i świat przedstawiony*
31.	1	Kraina języka. O przymiotniku. • przymiotnik • znaczenie przymiotnika • rodzaj przymiotnika: męski, żeński, nijaki, męskoosobowy, niemęskoosobowy • liczba pojedyncza i mnoga – podręcznik, s. 66–69 – zeszyt ćwiczeń, s. 89–94	– bierze udział w zabawie *Jakie to jest?* – rozpoznaje przymiotnik jako odmienną część mowy, która określa cechy ludzi, przedmiotów, zwierząt, roślin lub wyraża ich ocenę, będącą odpowiedzią na pytania: *jaki? jaka? jakie?* – dostosowuje rodzaj przymiotnika do rodzaju rzeczownika – dopisuje przymiotniki do podanych rzeczowników – zapisuje przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – zapisuje przymiotniki w odpowiednim rodzaju utworzone od podanych rzeczowników	– stara się tworzyć / rozróżniać przymiotniki opisujące, oceniające – dostrzega różnice między formami tego samego przymiotnika – rozróżnia rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej (męski, żeński i nijaki, męskoosobowy i niemęskoosobowy) – stara się wskazać w tekście przymiotniki – stara się ocenić tekst pozbawiony przymiotników – stara się znaleźć w tekście przymiotniki wraz z określanymi przez nie rzeczownikami – stara się dopisać przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – stara się tworzyć od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiednim rodzaju	– tworzy / rozróżnia przymiotniki opisujące, oceniające – rozróżnia / określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej (męski, żeński i nijaki, męskoosobowy i niemęskoosobowy) – wskazuje w tekście przymiotniki – ocenia tekst pozbawiony przymiotników – na ogół znajduje w tekście przymiotniki wraz z określanymi przez nie rzeczownikami – dopisuje przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – tworzy od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiednim rodzaju	– poprawnie tworzy / bezbłędnie rozróżnia przymiotniki opisujące, oceniające – bezbłędnie rozróżnia / określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej (męski, żeński i nijaki, męskoosobowy i niemęskoosobowy) – bezbłędnie wskazuje w tekście przymiotniki – ocenia tekst pozbawiony przymiotników, uzasadnia swoje zdanie – znajduje w tekście przymiotniki wraz z określanymi przez nie rzeczownikami, określa bezbłędnie ich formę – dopisuje właściwe przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – poprawnie tworzy od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiednim rodzaju
32.	1	Kim jest tytułowy obibok? • Agnieszka Frączek, *Obibok* • rym – podręcznik, s. 70	– z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno	– stara się rozwiązać rebus – stara się wyszukać znaczenie wyrazu *obijać się* w słowniku języka polskiego – czyta głośno, stara się	– rozwiązuje rebus – korzysta ze słownika języka polskiego – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje znaczenia czasow-	– poprawnie rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenia wyrazów: *obibok, obijać się* – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – ustala, w jakim znaczeniu występuje w wierszu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– zeszyt ćwiczeń, s. 43–44 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników; Teoria literatury. Środki stylistyczne ☐ scenariusz nr 19	– mówi o utworze – zapisuje podane przez uczniów synonimy wyrazu *obibok* – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – znajduje wskazane przez uczniów rymy – zapisuje tworzone rymy	czytać wyraźnie – stara się podać przykłady zachowań, które można określić mianem *obijania się* – stara się wyszukać synonimy wyrazu *obibok* w słowniku wyrazów bliskoznacznych – mówi o sytuacji w wierszu – zna pojęcie *rym* – stara się wskazać (wypisać) rymujące się wyrazy – stara się tworzyć rymy do podanych wyrazów – stara się dopisać wyrazy w takiej formie, by rymowały się z wyrazami w sąsiadujących wersach	nika *obijać się* – określa, kim jest tytułowy *obibok* – podaje przykłady zachowań, które można określić mianem *obijania się* – wypisuje synonimy wyrazu *obibok* – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – omawia sytuację ukazaną w wierszu – rozumie pojęcie *rym* – wskazuje (wypisuje) rymujące się wyrazy – tworzy rymy do podanych wyrazów – dopisuje wyrazy w takiej formie, by rymowały się z wyrazami w sąsiadujących wersach	czasownik *obijać się* – wyjaśnia, kim jest tytułowy *obibok* – podaje różne przykłady zachowań, które można określić mianem *obijania się* – poprawnie wypisuje synonimy wyrazu *obibok* – świadomie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – poprawnie omawia sytuację ukazaną w wierszu – rozumie i wyjaśnia pojęcie *rym* – poprawnie wskazuje (wypisuje) rymujące się wyrazy – tworzy różnorodne rymy do podanych wyrazów – poprawnie dopisuje wyrazy w takiej formie, by rymowały się z wyrazami w sąsiadujących wersach
33.	1	Czy decyzja Pinokia o porzuceniu szkoły była słuszna? • Carlo Collodi, *Pinokio* • dialog • adaptacja • ekranizacja • plakat – podręcznik, s. 71–75 ☐ scenariusz nr 20	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o bohaterach – mówi o wydarzeniach – zna pojęcia: *dialog, adaptacja, ekranizacja, plakat*	– stara się wymienić bohaterów – stara się wskazać głównego bohatera – stara się określić tematykę poznanego fragmentu – opowiada o pobycie w „Krainie wiecznej zabawy” – stara się ocenić postępowanie bohatera – stara się podać korzyści płynące z nauki – zna pojęcia: *dialog, adaptacja, ekranizacja, plakat* – stara się porównać plakaty teatralne	– wymienia bohaterów – wskazuje głównego bohatera – określa tematykę poznanego fragmentu – podaje argumenty, które skłoniły bohatera do porzucenia szkoły – opowiada o pobycie w „Krainie wiecznej zabawy” – ocenia postępowanie bohatera – podaje korzyści płynące z nauki – rozumie pojęcia: *dialog, adaptacja, ekranizacja, plakat* – porównuje plakaty teatralne – odpowiada na pytania	– poprawnie wymienia bohaterów – bezbłędnie wskazuje głównego bohatera – poprawnie określa tematykę poznanego fragmentu – poprawnie wypisuje argumenty, które skłoniły bohatera do porzucenia szkoły, podaje odpowiednie cytaty – barwnie opowiada o pobycie w „Krainie wiecznej zabawy” – właściwie ocenia postępowanie bohatera – wyjaśnia znaczenie i pochodzenie frazeologizmów: *jest skończonym osłem*, *wyrosną mu ośle uszy* – podaje korzyści płynące z nauki, wyodrębnia najważniejsze z nich – wymienia ekranizacje lub adaptacje teatralne popularnych utworów literackich

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					dotyczące wybranego plakatu	
34.	1	O jakich zasadach należy pamiętać podczas pisania dialogu? • Carlo Collodi, *Pinokio* • dialog – podręcznik, s. 71–74 – zeszyt ćwiczeń, s. 9–11 – materiały dodatkowe: WSiPnet. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie ☐ scenariusz nr 21	– wykonuje kolorowankę – wyszukuje dialog w tekście – wskazuje znaki przestankowe w dialogu – znajduje elementy wskazane przez uczniów – zapisuje dialog	– wykonuje kolorowankę – wie, czym jest dialog – stara się uzupełnić dialog o brakujące znaki przestankowe – wie, czym jest wypowiedź wprowadzająca i wypowiedź objaśniająca – stara się wypisać z tekstu przykład wypowiedzi wprowadzającej i wypowiedzi objaśniającej – stara się uzupełnić dialog czasownikami objaśniającymi – stara się oddzielić wypowiedzi osób uczestniczących w rozmowie od słów narratora	– odczytuje wyraz ukryty w kolorowance – uzupełnia dialog o brakujące znaki przestankowe – rozumie, czym jest wypowiedź wprowadzająca i wypowiedź objaśniająca – wypisuje z tekstu przykład wypowiedzi wprowadzającej i wypowiedzi objaśniającej – uzupełnia dialog czasownikami objaśniającymi – na ogół poprawnie oddziela wypowiedzi osób uczestniczących w rozmowie od słów narratora	– poprawnie odczytuje wyraz ukryty w kolorowance – współtworzy notatkę graficzną na temat zapisu dialogu – poprawnie uzupełnia dialog o brakujące znaki przestankowe – rozumie i wyjaśnia, czym jest wypowiedź wprowadzająca i wypowiedź objaśniająca – uzupełnia dialog czasownikami objaśniającymi, stosuje różne wyrazy – bezbłędnie oddziela wypowiedzi osób uczestniczących w rozmowie od słów narratora
35.	2	Opisujemy przedmioty. • opis przedmiotu – podręcznik, s. 76–79 – zeszyt ćwiczeń, s. 11–17 – materiały dodatkowe: *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 26	– z pomocą nauczyciela mówi o swoim hobby i sposobie spędzania wolnego czasu – z pomocą nauczyciela opisuje przedmioty przedstawione na obrazkach – zapisuje podany opis stroju na bal kostiumowy – pojedynczymi słowami ocenia projekt kostiumu przedstawiony na rysunku – zapoznaje się ze wskazówkami dla opisującego przedmiot – zapoznaje się z planem opisu i wzorcowym opisem – mówi o wybranym przedmiocie – z pomocą nauczyciela	– stara się rozwinąć opis o odpowiedzi na podane pytania – stara się opisać przedmioty przedstawione na zdjęciach – stara się opisać strój na szkolny bal kostiumowy – stara się ocenić projekt kostiumu przedstawiony na rysunku, wykorzystując przymiotniki oceniające – stara się ustnie opisać przyniesiony przedmiot – stara się redagować opis ulubionego przedmiotu	– rozwija opis o odpowiedzi na podane pytania – opisuje przedmioty przedstawione na zdjęciach – opisuje strój na szkolny bal kostiumowy – ocenia projekt kostiumu przedstawiony na rysunku, wykorzystując przymiotniki oceniające – ustnie opisuje przyniesiony przedmiot – redaguje opis ulubionego przedmiotu	– poprawnie rozwija opis o odpowiedzi na podane pytania – barwnie opisuje przedmioty przedstawione na zdjęciach – poprawnie opisuje strój na szkolny bal kostiumowy – poprawnie ocenia projekt kostiumu przedstawiony na rysunku, wykorzystując przymiotniki oceniające – poprawnie ustnie opisuje wybrany przedmiot – poprawnie redaguje opis ulubionego przedmiotu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			redaguje opis ulubionego przedmiotu			
36.	1	**Szkoła z marzeń** – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 2. rozdziale podręcznika	– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu
37.	1	**Szkoła z marzeń** – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 2	– czyta cicho – podejmuje próbę wykonania poleceń – wyszukuje rzeczowniki i przymiotniki w tekście – z pomocą nauczyciela rozróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika – zna zasady stosowania niektórych znaków interpunkcyjnych – z pomocą nauczyciela redaguje opis przedmiotu	– czyta cicho ze zrozumieniem – zna pojęcia: *rym, świat przedstawiony, adaptacja, główny bohater, narrator* – stara się rozróżnić kategorie znaczeniowe rzeczownika – stara się określić liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika – zna zasady stosowania znaków interpunkcyjnych – stara się redagować opis przedmiotu	– rozumie pojęcia: *rym, świat przedstawiony, adaptacja, główny bohater, narrator* – rozróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika – określa liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika – redaguje opis przedmiotu	– rozumie i wyjaśnia pojęcia: *rym, świat przedstawiony, adaptacja, główny bohater, narrator* – poprawnie rozróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika – poprawnie określa liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika – poprawnie redaguje opis przedmiotu
38.	1	Czy warto było przeczytać książkę Jana Brzechwy *Akademia pana Kleksa*?[1] – Jan Brzechwa, *Akademia pana Kleksa* – autor – narrator	– zapoznaje się z informacjami na temat autora lektury – z pomocą nauczyciela mówi o zdarzeniach i postaciach w lekturze – z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści lektury – z pomocą nauczyciela dzieli się wrażeniami z lektury	– wie, kim jest autor lektury – stara się przedstawić swoje wrażenia po lekturze – stara się wskazać narratora w utworze literackim – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące treści lektury – stara się przedstawić zdarzenia w kolejności chronologicznej	– wskazuje narratora w utworze literackim – przedstawia swoje wrażenia po lekturze utworu – przedstawia zdarzenia w kolejności chronologicznej – odpowiada na pytania dotyczące treści lektury	– potrafi przedstawić najważniejsze informacje o autorze lektury – przedstawia i uzasadnia wrażenia po lekturze utworu – poprawnie wskazuje narratora w utworze literackim – poprawnie przedstawia chronologię zdarzeń
39.	1	Rozmawiamy o baśniowości świata przedstawionego w *Akademii pana Kleksa*.	– z pomocą nauczyciela opisuje ilustrację przedstawiającą akademię – z pomocą nauczyciela określa czas wydarzeń	– stara się opisać ilustrację przedstawiającą akademię – stara się określić czas wydarzeń – stara się odnaleźć	– opisuje ilustrację przedstawiającą akademię – odnajduje w tekście potrzebne informacje – wskazuje elementy ba-	– opisuje ilustrację przedstawiającą akademię i ocenia ją w kontekście opisu tego miejsca zamieszczonego w tekście Brzechwy – wyciąga wnioski na temat baśniowego charakteru miejsca wydarzeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– **Jan Brzechwa**, *Akademia pana Kleksa* – baśniowość świata przedstawionego	– z pomocą nauczyciela potrafi wskazać elementy baśniowe w tekście Brzechwy – z pomocą nauczyciela podaje przykłady prawdopodobnych i fantastycznych zdarzeń oraz postaci	w tekście potrzebne informacje – stara się wskazać elementy baśniowe w tekście Brzechwy – stara się podać przykłady prawdopodobnych i fantastycznych zdarzeń oraz postaci – stara się podać, odwołując się do tekstu Brzechwy, przykłady przedmiotów o niezwykłych właściwościach	śniowe w tekście Brzechwy – podaje przykłady prawdopodobnych i fantastycznych zdarzeń oraz postaci – podaje, odwołując się do tekstu Brzechwy, przykłady przedmiotów o niezwykłych właściwościach	– sprawnie odnajduje w tekście potrzebne informacje – uzasadnia swoje opinie – zapisuje notatkę na temat baśniowości świata przedstawionego
40.	1	O Ambrożym Kleksie – niezwykłym nauczycielu. – **Jan Brzechwa**, *Akademia pana Kleksa* – opis postaci	– z pomocą nauczyciela rozwija umiejętność pracy z tekstem – z pomocą nauczyciela rozwiązuje krzyżówkę – koloruje sylwetkę pana Kleksa – z pomocą nauczyciela wskazuje niezwykłe umiejętności tej postaci	– stara się doskonalić umiejętność pracy z tekstem – stara się rozwiązać krzyżówkę – stara się wskazać niezwykłe umiejętności pana Kleksa	– doskonali umiejętność pracy z tekstem – rozwiązuje krzyżówkę – gromadzi informacje na temat pana Kleksa – zapisuje niezwykłe umiejętności pana Kleksa – opisuje tytułową postać zgodnie z podanym planem	– gromadzi informacje na temat pana Kleksa i potrafi je wykorzystać w swojej wypowiedzi – zapisuje niezwykłe umiejętności pana Kleksa, oceniając tego nauczyciela
41.	1	Bierzemy udział w lekcji kleksografii. – **Jan Brzechwa**, *Akademia pana Kleksa* – frazeologizm	– z pomocą nauczyciela nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenia podanych związków wyrazowych – z pomocą nauczyciela zapisuje informacje na temat przebiegu lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa – ogląda fragment filmu – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie fragmentu filmu – próbuje stworzyć obrazek	– stara się samodzielnie nazwać związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – stara się wyjaśnić znaczenia podanych związków wyrazowych – stara się zapisać informacje na temat przebiegu lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń na podstawie fragmentu filmu – tworzy obrazek z kleksa	– nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – wyjaśnia znaczenia podanych związków wyrazowych – zapisuje informacje na temat przebiegu lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa – opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie fragmentu filmu – tworzy obrazek z kleksa, nadaje mu tytuł	– układa krótką rymowankę do stworzonej ilustracji – prezentuje efekt własnej pracy – wskazuje na związek frazeologizmów z poznaną lekturą – porównuje filmowy obraz lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa z opisem zajęć ukazanych w tekście Brzechwy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			z kleksa, nadaje mu tytuł			
Polskie znaki						
42.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 2. – P*amięć*. • Roksana Jędrzejewska-Wróbel, *Pamięć* – podręcznik, s. 102–103 – test nr 2 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem	– czyta cicho – podejmuje próbę udzielania odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela poprawnych odpowiedzi na postawione pytania
43.	1	Tworzymy katechizm „Polaka małego”. • Władysław Bełza, *Katechizm polskiego dziecka* – podręcznik, s. 84–85 ☐ scenariusz nr 22	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – rozumie słowo *katechizm* – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – słucha informacji nt. zawartości np. katechizmu pierwszokomunijnego – z pomocą nauczyciela określa adresata wypowiedzi – z pomocą nauczyciela określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – z pomocą nauczyciela rozpoznaje i nazywa polskie symbole narodowe	– stara się rozwiązać rebus – korzysta ze słownika języka polskiego, aby wyjaśnić znaczenie słowa *katechizm* – czyta wiersz z podziałem na role – stara się określić adresata wypowiedzi – stara się określić nastrój wiersza / wyrażone uczucia – stara się wygłosić wiersz z pamięci – rozpoznaje polskie symbole narodowe	– rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenie słowa *katechizm* – korzysta ze słownika języka polskiego – z pomocą nauczyciela analizuje zawartość np. katechizmu pierwszokomunijnego – czyta wiersz z podziałem na role – określa adresata wypowiedzi – określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – wygłasza wiersz z pamięci – zna polskie symbole narodowe i potrafi je wymienić	– potrafi zdefiniować słowo *katechizm*, odnosząc się do informacji zawartych w słowniku języka polskiego, własnych obserwacji i wiersza Bełzy – czyta wiersz, pamiętając o właściwej intonacji – wyjaśnia sens tytułu wiersza – interpretuje wiersz, zwracając uwagę na związek między formą wypowiedzi osoby mówiącej, nastrojem a tematyką tekstu – tworzy *Katechizm „małego” Polaka* – wyjaśnia zakończenie wiersza i myśl wyrażoną w ostatniej odpowiedzi dziecka – zapisuje zasady, jakimi powinien się obecnie kierować młody Polak – wygłasza wiersz z pamięci
44.	1	Czego dowiadujemy się z treści legendy o pochodzeniu godła Polski i nazwy pierwszej	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wydarzeniach – pisze notatkę na temat pochodzenia godła Polski	– stara się rozwiązać diagram – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń	– rozwiązuje diagram – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o przebiegu wydarzeń – tworzy notatkę na temat	– poprawnie rozwiązuje diagram – podaje przykłady znanych opowieści o początkach państwa polskiego i panowaniu pierwszych władców – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		stolicy? • Marian Orłoń, *O Lechu i białym orle* – podręcznik, s. 86–88 – materiały dodatkowe: *Język polski. Zeszyt lekturowy*, kl. 4, s. 58 ☐ scenariusz nr 23	i nazwy pierwszej stolicy – zapoznaje się z informacjami o Szlaku Piastowskim – słucha o wybranej legendzie	– układa zdania tworzące notatkę – stara się opowiedzieć treść wybranej legendy	pochodzenia godła Polski i nazwy pierwszej stolicy – opowiada treść wybranej legendy	– ciekawie opowiada treść wybranej legendy
45.	2	Kraina języka. Odmiana przez przypadki. • rzeczownik • przymiotnik • liczba pojedyncza i mnoga • związek rzeczownika z przymiotnikiem • odmiana rzeczownika i przymiotnika przez przypadki – podręcznik, s. 89–93 – zeszyt ćwiczeń, s. 94–97	– uzupełnia zdania przymiotnikiem *wielki* w odpowiedniej formie – pyta o rzeczowniki – poznaje nazwy przypadków i pytania do nich – z pomocą nauczyciela zadaje pytania, na które odpowiadają wyróżnione wyrazy – z pomocą nauczyciela tworzy odpowiednie formy rzeczowników i przymiotników – z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst właściwymi formami wyrazu *list* – z pomocą nauczyciela tworzy podaną formę rzeczowników i przymiotników	– stara się wskazać związek przymiotnika z rzeczownikiem – stara się łączyć w pary rzeczowniki z przymiotnikami – stara się ułożyć zdania z podanymi wyrażeniami – zna nazwy przypadków i pytania do nich – odpowiada na pytania, starając się stosować poprawne formy wyrażenia *dobry przyjaciel* – stara się uzupełnić tytuły utworów rzeczownikami w odpowiedniej formie	– wskazuje związek przymiotnika z rzeczownikiem – łączy w pary rzeczowniki z przymiotnikami – układa zdania z podanymi wyrażeniami – odpowiada na pytania, na ogół stosując poprawne formy wyrażenia *dobry przyjaciel* – uzupełnia tytuły utworów rzeczownikami w odpowiedniej formie	– wyjaśnia, że forma przymiotnika zależy od formy rzeczownika – poprawnie łączy w pary rzeczowniki z przymiotnikami – poprawnie układa zdania z podanymi wyrażeniami – odpowiada na pytania, stosując poprawne formy wyrażenia *dobry przyjaciel* – bezbłędnie uzupełnia tytuły utworów rzeczownikami w odpowiedniej formie
46.	1	Do jakich regionów Polski i historycznych miejsc nawiązują słowa poznanej pieśni? • *Jak długo w sercach naszych* zwrotka (strofa) • refren • *Kartki*	– rozpoznaje i nazywa polskie symbole narodowe – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o utworze – zna pojęcia: *zwrotka / strofa, refren* – wyodrębnia w utworze zwrotki i refren	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się znaleźć odwołania zawarte w tekście – stara się określić sytuację, w jakiej wypowiada się osoba mówiąca – stara się nazwać uczucia wyrażone przez osobę mówiącą	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – znajduje odwołania do historycznych miejsc opisanych w tekście – podaje informacje o osobie mówiącej – nazywa uczucia wyrażone przez osobę mówiącą – wykonuje ilustrację odda-	– wyjaśnia na podstawie ilustracji, jak zmieniało się godło w ciągu wieków – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia odwołania zawarte w tekście – podaje informacje o osobie mówiącej – określa sytuację, w jakiej wypowiada się osoba mówiąca – nazywa uczucia wyrażone przez osobę mówiącą – wykonuje ciekawą ilustrację oddającą sens wyrażenia „od Bałtyku po szczyty Tatr”, a następnie

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		z kalendarza – podręcznik, s. 94–95, s. 308–314 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Teoria literatury. Wiersz □ scenariusz nr 24	– wyszukuje pieśni żołnierskie wśród utworów zamieszczonych na *Kartkach z kalendarza*	– wykonuje ilustrację oddającą sens wyrażenia „od Bałtyku po szczyty Tatr” – zna pojęcia: *zwrotka / strofa, refren*	jącą sens wyrażenia „od Bałtyku po szczyty Tatr”, a następnie prezentuje swoją pracę na forum klasy – rozumie pojęcia: *zwrotka / strofa, refren*	prezentuje swoją pracę na forum klasy – wyjaśnia rolę refrenu w tekście – zna tytuły pieśni patriotycznych, żołnierskich i powstańczych – wskazuje na mapie historyczne miejsca opisane w tekście
47.	1	Zakręty ortografii. O pisowni przymiotników złożonych. • przymiotniki złożone • pisownia przymiotników złożonych – podręcznik, s. 96–97 – zeszyt ćwiczeń, s. 185–186 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. II □ scenariusz nr 25	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – podkreśla w tekście przymiotniki złożone – nazywa kolory, używając przymiotników złożonych – pod kierunkiem nauczyciela zapisuje przymiotniki złożone	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – stara się nazywać kolory w sposób opisowy – stara się dopisać przymiotniki złożone do podanych rzeczowników – stara się kolorować kółka / flagi zgodnie z podpisami – zna zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – nazywa kolory w sposób opisowy – dopisuje przymiotniki złożone do podanych rzeczowników – na ogół koloruje kółka / flagi zgodnie z podpisami – zna i na ogół stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – omawia różnicę w pisowni przymiotników złożonych – bezbłędnie dopisuje przymiotniki złożone do podanych rzeczowników – bezbłędnie koloruje kółka / flagi zgodnie z podpisami – zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych
48.	1	Jestem Polakiem. Znam swój hymn narodowy. • Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego* • hymn – podręcznik, s. 98–101 – zeszyt ćwiczeń, s. 50 – materiały dodat-	– czyta głośno – poznaje okoliczności powstania hymnu – poznaje fakty historyczne wiążące się z treścią hymnu – mówi o hymnie – podaje zasady, o jakich należy pamiętać podczas śpiewania hymnu – śpiewa hymn – zna na pamięć tekst hymnu	– stara się podać informacje na temat hymnu – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – czyta o okolicznościach powstania hymnu – stara się ustalić, w czyim imieniu wypowiada się osoba mówiąca – stara się wykonać wizytówkę: „Oto Polska – Ojczyzna moja”	– podaje informacje na temat hymnu – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wyjaśnia okoliczności powstania hymnu – podaje fakty historyczne wiążące się z treścią hymnu – ustala, w czyim imieniu wypowiada się osoba mówiąca – stara się określić znaczenie	– poprawnie podaje informacje na temat hymnu – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – dokładnie wyjaśnia okoliczności powstania hymnu – wyjaśnia fakty historyczne wiążące się z treścią hymnu – ustala, w czyim imieniu wypowiada się osoba mówiąca – określa znaczenie hymnu dla współczesnego Polaka – wykonuje wizytówkę: „Oto Polska – Ojczyzna moja”

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		kowe: *Język polski. Zeszyt lekturowy*, kl. 4, s. 70; *Język polski. Plansze interaktywne*: Teoria literatury. Rodzaje i ga-tunki literackie □ scenariusz nr 26			hymnu dla współczesnego Polaka – wykonuje wizytówkę: „Oto Polska – Ojczyzna moja”	– porównuje tekst *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech* ze współczesnym tekstem hymnu
49.	1	Z jakim świętem narodowym ma związek poznane opowiadanie? • Roksana Jędrzejewska-Wróbel, *Pamięć* – podręcznik, s. 102–104 □ scenariusz nr 27	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o Święcie Niepodległości i jego obchodach – mówi o tekście – z pomocą nauczyciela znajduje odpowiednie fragmenty tekstu	– zapoznaje się z informacjami na temat II wojny światowej – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się opowiedzieć o wydarzeniach w miejscu zamieszkania, jakie towarzyszą obchodom Święta Niepodległości – stara się określić tematykę tekstu – stara się określić elementy świata przedstawionego – stara się określić stosunek bohaterki do mogiły nieznanego żołnierza przed spotkaniem ze staruszkiem i po rozmowie z nim – stara się cytować odpowiednie fragmenty tekstu – stara się formułować wypowiedź w imieniu bohaterki – stara się prezentować ustną wypowiedź na podany temat	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o wydarzeniach, jakie towarzyszą obchodom Święta Niepodległości w różnych miastach Polski – określa tematykę tekstu – określa elementy świata przedstawionego – określa stosunek bohaterki do mogiły nieznanego żołnierza przed spotkaniem ze staruszkiem i po rozmowie z nim – cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – stara się wyjaśnić sens przytoczonych słów – formułuje wypowiedź w imieniu bohaterki – prezentuje ustną wypowiedź na podany temat	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wskazuje na związek opowiadania ze Świętem Niepodległości – opowiada o wydarzeniach, jakie towarzyszą obchodom Święta Niepodległości w różnych miastach Polski – poprawnie określa tematykę tekstu – określa elementy świata przedstawionego – poprawnie określa stosunek bohaterki do mogiły nieznanego żołnierza przed spotkaniem ze staruszkiem i po rozmowie z nim – poprawnie cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – wyjaśnia sens przytoczonych słów – poprawnie formułuje wypowiedź w imieniu bohaterki – poprawnie prezentuje ustną wypowiedź na podany temat – poprawnie wyjaśnia znaczenie słowa *ojczyzna*
50.	1	Co jest tematem wiersza Jerzego Ficowskiego, *O ptakach i ojczyźnie!*	– z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela	– stara się wyjaśnić znaczenie słowa *ojczyzna* – korzysta ze słownika języka polskiego – stara się odczytać senten-	– wyjaśnia znaczenie słowa *ojczyzna* – odczytuje sentencję zapisaną w postaci szyfrogramu – wyjaśnia sens podanej	– odczytuje sentencję zapisaną w postaci szyfrogramu – poprawnie wyjaśnia sens podanej sentencji – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa tematykę wiersza

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• Jerzy Ficowski, *O ptakach i ojczyźnie* – podręcznik, s. 105–106 □ scenariusz nr 28	– czyta głośno – mówi o wierszu – poznaje zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny	cję zapisaną w postaci szyfrogramu – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się określić tematykę wiersza – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu wiersza – stara się porządkować zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny	sentencji – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa tematykę wiersza – odpowiada na pytania dotyczące tekstu wiersza – porządkuje zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny – prezentuje efekt samodzielnej pracy	– poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstu wiersza – porządkuje zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny – interesująco prezentuje efekt samodzielnej pracy – wymyśla hasło, które będzie reklamowało Polskę
51.	1	Kraina języka. Co powinniśmy wiedzieć o czasowniku? • czasownik • znaczenie czasownika – podręcznik, s. 107–108 – zeszyt ćwiczeń, s. 98–99, 102 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Nauka o języku, cz. I. Czasownik □ scenariusz nr 29	– uczestniczy w scence dramowej – uzupełnia diagramy odpowiednimi czasownikami – zna znaczenie czasownika – pyta właściwie o czasowniki – wskazuje czasowniki podane przez uczniów – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych	– bierze udział w scence dramowej – rozumie znaczenie czasownika – stara się odróżnić czasowniki oznaczające czynności od czasowników oznaczających stany – stara się wskazać czasowniki oznaczające stany – stara się podkreślić w tekście czasowniki – stara się uzupełnić tekst czasownikami bliskoznacznymi – stara się korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych – stara się wskazać czasowniki ukryte wśród rzeczowników – stara się tworzyć czasowniki przez dodanie spółgłosek	– aktywnie uczestniczy w scence dramowej – odróżnia czasowniki oznaczające czynności od czasowników oznaczających stany – wyznacza drogę, wskazując czasowniki oznaczające stany – podkreśla w tekście czasowniki – uzupełnia tekst czasownikami bliskoznacznymi – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – wskazuje czasowniki ukryte wśród rzeczowników – tworzy czasowniki przez dodanie spółgłosek – tworzy czasowniki od podanych rzeczowników – wypisuje ze słownika synonimy podanych czasowników	– bierze udział w scence dramowej i wpływa na pracę grupy – poprawnie wyznacza drogę, wskazując czasowniki oznaczające stany – podkreśla w tekście czasowniki – uzupełnia tekst właściwymi czasownikami bliskoznacznymi – sprawnie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – bezbłędnie wskazuje czasowniki ukryte wśród rzeczowników – poprawnie tworzy czasowniki przez dodanie spółgłosek – poprawnie tworzy czasowniki od podanych rzeczowników
52.	1	Kraina języka. O osobowych i nieosobowych formach czasowni-	– odróżnia czasowniki od innych części mowy – zapoznaje się z informacjami na temat	– stara się wypisać z tekstu czasowniki w dwóch grupach: wskazujące na wykonawców czynności,	– wypisuje z tekstu czasowniki w dwóch grupach: wskazujące na wykonawców czynności, niewskazujące	– poprawnie wypisuje z tekstu czasowniki w dwóch grupach: wskazujące na wykonawców czynności, niewskazujące na wykonawców czynności

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		ka. • czasownik • osobowe i nieosobowe formy czasownika • bezokolicznik • odmiana czasownika przez osoby i liczby – podręcznik, s. 108–110 – zeszyt ćwiczeń, s. 100–103 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Nauka o języku, cz. I. Czasownik ☐ scenariusz nr 30	nieosobowych form czasownika – z pomocą nauczyciela uzupełnia podane powiedzenia bezokolicznikami – zapisuje podane przez uczniów formy czasowników – zmienia formy liczby mnogiej czasowników na formy liczby pojedynczej	niewskazujące na wykonawców czynności – stara się odróżnić osobowe formy czasowników od bezokoliczników – koloruje dymki, w których występują bezokoliczniki – stara się zamienić nieosobowe formy czasowników w formy osobowe – stara się łączyć bezokoliczniki z formami osobowymi tych samych czasowników – stara się znaleźć bezokoliczniki ukryte w innych bezokolicznikach – stara się określić osobę i liczbę podanych czasowników	na wykonawców czynności – odróżnia osobowe formy czasowników od bezokoliczników – koloruje dymki, w których występują bezokoliczniki – zamienia nieosobowe formy czasowników w formy osobowe – układa zdania z nieosobowymi formami czasowników – łączy bezokoliczniki z formami osobowymi tych samych czasowników – wyszukuje bezokoliczniki ukryte w innych bezokolicznikach – na ogół określa osobę i liczbę podanych czasowników	– bezbłędnie odróżnia osobowe formy czasowników od bezokoliczników – koloruje dymki, w których występują bezokoliczniki – bezbłędnie zamienia nieosobowe formy czasowników w formy osobowe – układa poprawne zdania z nieosobowymi formami czasowników – bezbłędnie łączy bezokoliczniki z formami osobowymi tych samych czasowników – bezbłędnie podkreśla bezokoliczniki ukryte w innych bezokolicznikach – koloruje właściwie pola z różnymi formami czasowników – poprawnie określa osobę i liczbę podanych czasowników
53.	1	Obraz zachodu słońca nie pędzlem, lecz piórem malowany. • Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (fragment) • opis • porównanie literackie – podręcznik, s. 111, s. 113 – zeszyt ćwiczeń, s. 47–48 – materiały dodatkowe: *Język polski. Zeszyt lekturowy*, kl. 4, s. 110; *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 37; *Język polski.*	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela ustala główny temat tekstu i na tej podstawie próbuje nadać mu tytuł – z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat zachodów słońca – czyta głośno – z pomocą nauczyciela określa tematykę, nastrój i charakter wiersza – wie, czym jest *porównanie literackie* – z pomocą nauczyciela wyszukuje w tekście czasowniki, przymiotniki oraz porównania – z pomocą nauczyciela uzupełnia popularne porów-	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – ustala główny temat tekstu i na tej podstawie próbuje nadać mu tytuł – stara się wypowiedzieć na temat zachodów słońca – czyta głośno, starając się zwracać uwagę na intonację – stara się określić nastrój i charakter wiersza – rozumie pojęcie *porównanie literackie* – stara się wypisać z tekstu czasowniki ilustrujące poszczególne etapy zachodu słońca, przymiotniki wraz z określanymi rzeczownikami oraz porównania – stara się zapisać porównania, którymi posługuje się	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – ustala główny temat tekstu – nadaje tytuł fragmentowi tekstu – wypowiada się na temat zachodów słońca – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa nastrój i charakter wiersza – wyjaśnia pojęcie *porównanie literackie* – wypisuje z tekstu czasowniki ilustrujące poszczególne etapy zachodu słońca, przymiotniki wraz z określanymi rzeczownikami oraz porównania – wyszukuje porównania we fragmencie wiersza	– ustala główny temat tekstu – nadaje trafny tytuł fragmentowi tekstu – z reguły poprawnie interpretuje porównania i metaforyczne sensy czasowników – ciekawie wypowiada się na temat zachodów słońca – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – określa wpływ tematyki i nastroju na charakter wiersza – wyjaśnia pojęcie *porównanie literackie*, wskazując przykłady w tekście – omawia różnice między poetyckim a niepoetyckim opisem – dopisuje dalszy ciąg porównań – tworzy cykl ilustracji do tekstu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		Plansze interaktywne: Teoria literatury. Środki stylistyczne □ scenariusz nr 31	nania – z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenia podanych zwrotów	na co dzień – stara się wyjaśnić znaczenia podanych zwrotów		
54.	1	Jakie chmury utrwalił poeta w swoim utworze? • Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (fragment) • oś czasu – podręcznik, s. 112–113, s. 210–211 – materiały dodatkowe: *Język polski. Zeszyt lekturowy*, kl. 4, s. 104 □ scenariusz nr 32	– z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat chmur – ogląda dostępny materiał ilustracyjny – czyta głośno – z pomocą nauczyciela określa tematykę wiersza – zapisuje znaczenia niezrozumiałych wyrazów – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – z pomocą nauczyciela wypisuje porównania dotyczące poszczególnych obrazów poetyckich – ilustruje wybrany obraz poetycki / porównanie	– stara się wypowiedzieć na temat wielkości, barwy, kształtu i ruchu chmur w różnych porach roku – czyta głośno, starając się zwracać uwagę na intonację – stara się określić tematykę wiersza – stara się zatytułować tekst – stara się korzystać ze słownika języka polskiego, aby wyjaśnić niezrozumiałe wyrazy – dostrzega poszczególne obrazy poetyckie (burza, wschód słońca, kwitnąca wiśnia) – stara się wypisać porównania dotyczące poszczególnych obrazów	– wypowiada się na temat wielkości, barwy, kształtu i ruchu chmur w różnych porach roku – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa tematykę wiersza – tytułuje tekst – korzysta ze słownika języka polskiego – wyodrębnia poszczególne obrazy poetyckie (burza, wschód słońca, kwitnąca wiśnia) – uzasadnia, odwołując się do informacji z osi czasu, że w przywołanych opisach Mickiewicz wyraził zachwyt nad pięknem polskiej ziemi – wypisuje porównania dotyczące poszczególnych obrazów	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – potrafi określić tematykę wiersza, znajdując uzasadnienie swojej opinii w tekście – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – wyodrębnia poszczególne obrazy poetyckie, omawiając cechy opisu poetyckiego – omawia funkcję porównań w *Panu Tadeuszu* – wskazuje najbardziej poruszający / piękny obraz poe-tycki ukazany w dziele Mickiewicza, a następnie go ilustruje
55.	1	Opisujemy krajobraz. • opis krajobrazu – podręcznik, s. 114–116 – zeszyt ćwiczeń, s. 17–19 – materiały dodatkowe: *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 37	– koloruje pola z przymiotnikami opisującymi – czyta głośno przykładowy opis – mówi o tym, co mu się podoba – z pomocą nauczyciela oznacza w podanym opisie: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – ogląda krajobrazy przedstawione na zdjęciach	– stara się oznaczyć w podanym opisie: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – stara się rysować na schemacie elementy krajobrazu wymienione w opisie	– oznacza w podanym opisie: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – rysuje na schemacie elementy krajobrazu wymienione w opisie	– przeredagowuje opis tak, by opisywał ten sam widok podczas innej pory roku – zna i poprawnie stosuje w podanym opisie elementy kompozycyjne wypowiedzi: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – zaznacza w podanym opisie przymiotniki opisujące i oceniające oraz zwroty przybliżające wygląd elementów krajobrazu i wyrazy określające stosunki przestrzenne
56.	1	**Polskie znaki** –	– z pomocą nauczyciela	– stara się wykonywać ćwi-	– wykonuje ćwiczenia przy-	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 3. rozdziale podręcznika	wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	czenia przygotowujące do sprawdzianu	gotowujące do sprawdzianu	do sprawdzianu
57.	1	**Polskie znaki** – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 3	– zna pojęcia: *hymn*, *porównanie*, *refren*, *zwrotka* – zna nazwy przypadków z pytaniami – próbuje odmieniać rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – próbuje rozpoznać czasownik jako odmienną część mowy – próbuje rozróżniać formę osobową czasownika od nieosobowej – próbuje tworzyć osobowe formy czasownika od form nieosobowych – próbuje wskazać porównania – próbuje uzupełnić zdania poetyckimi określeniami – podejmuje próbę opisania krajobrazu	– rozumie pojęcia: *hymn*, *porównanie*, *refren*, *zwrotka* – stara się odmieniać rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – stara się odmieniać czasownik przez liczby i rodzaje – odróżnia formę osobową czasownika od nieosobowej – stara się tworzyć osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – stara się wskazać porównania w tekście – stara się uzupełnić zdania poetyckimi określeniami – opisuje krajobraz	– wyjaśnia pojęcia: *hymn*, *porównanie*, *refren*, *zwrotka* – odmienia rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – odmienia czasownik przez liczby i rodzaje – odróżnia formę osobową czasownika od nieosobowej – tworzy osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – wskazuje porównania w tekście – uzupełnia zdania poetyckimi określeniami – opisuje krajobraz	– świadomie stosuje pojęcia: *hymn*, *porównanie*, *refren*, *zwrotka* – bezbłędnie odmienia rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – poprawnie odmienia czasownik przez liczby i rodzaje – bezbłędnie odróżnia formę osobową czasownika od nieosobowej – tworzy osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – poprawnie wskazuje porównania w tekście – poprawnie uzupełnia zdania poetyckimi określeniami – barwnie opisuje krajobraz
58.	1	Które z poznanych opowiadań o przygodach Mikołajka było najzabawniejsze i dlaczego? – René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Mikołajek*[2] (wybór opowiadań z tomu *Mikołajek*: *Najmilsza pamiątka*, *Reks*, *Dżodżo*, *Palę cygaro*, *Świet-*	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora – zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści opowiadań – z pomocą nauczyciela opowiada najzabawniejsze	– stara się rozwiązać rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora – zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące treści opowiadań – stara się opowiedzieć najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania	– rozwiązuje rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora – zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – odpowiada na pytania dotyczące treści opowiadań – opowiada najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania – pisze list, w którym zachę-	– poprawnie rozwiązuje rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora i potrafi je wykorzystać – poprawnie zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – poprawnie odpowiada na wszystkie pytania dotyczące treści opowiadań – barwnie opowiada najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania – pisze list (z zachowaniem wszystkich wyróżników tej formy wypowiedzi), w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki *Mikołajek*

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		nieśmy się bawili, *Uciekam z domu*) • autor • biogram • opowiadanie • tytuł	fragmenty wybranego opowiadania – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela pisze list, w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki *Mikołajek*	– stara się napisać list, w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki *Mikołajek*	ca do przeczytania wybranych opowiadań z książki *Mikołajek*	
59.	1	Rozmawiamy o świecie przedstawionym poznanych opowiadań z tomu *Mikołajek*. – René Goscinny, Jean-Jacques Sempé *Mikołajek* (wybór opowiadań z tomu *Mikołajek*: *Najmilsza pamiątka*, *Reks*, *Dżodżo*, *Palę cygaro*, *Świetnieśmy się bawili*, *Uciekam z domu*) • opowiadanie • elementy świata przedstawionego • czas wydarzeń • miejsce wydarzeń • bohater • plan wydarzeń	– czyta głośno – mówi o utworze – mówi o bohaterach – mówi o wydarzeniach – z pomocą nauczyciela próbuje określić czas i miejsce wydarzeń – z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów wybranych opowiadań z tomu *Mikołajek* – z pomocą nauczyciela wskazuje elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach – zapisuje plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu	– czyta głośno, zwracając uwagę na właściwą artykulację – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się wymienić bohaterów – stara się opowiedzieć o wydarzeniach z wybranych opowiadań z tomu *Mikołajek* – stara się wskazać elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach – stara się wykonywać polecenia związane z tworzeniem planu	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – opowiada o wydarzeniach z wybranych opowiadań z tomu *Mikołajek* – wskazuje elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach – wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – poprawnie wymienia bohaterów – poprawnie opowiada o sytuacji przedstawionej w tekście – poprawnie porządkuje plan zgodnie z chronologią – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – poprawnie wskazuje elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach – poprawnie wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu
60.	1	Jaki powinien być stosunek ludzi do psów? Nasze rozważania zainspirowane opowiadaniem *Reks*. – René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Reks*	– z pomocą nauczyciela opowiada o ulubionym zwierzęciu – z pomocą nauczyciela przypomina treść opowiadania *Reks* – próbuje wypowiadać się na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa	– próbuje opowiadać o ulubionym zwierzęciu – stara się przypomnieć treść opowiadania *Reks* – stara się sformułować wypowiedź na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa – mówi o stosunku ludzi	– opowiada o ulubionym zwierzęciu – przypomina treść opowiadania *Reks* – wypowiada się na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa – analizuje w formie metaplanu stosunek ludzi	– ciekawie opowiada o ulubionym zwierzęciu – przypomina treść opowiadania *Reks* – wypowiada się na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa – wnikliwie analizuje w formie metaplanu stosunek ludzi do psów – poprawnie formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – przedstawia ciekawe propozycje niesienia pomo-

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• opowiadanie • bohater • wartości	– próbuje przedstawić propozycję niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – zapisuje zbiór wskazówek dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska	do psów – podaje propozycję niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – stara się redagować wskazówki dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska	do psów – formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – przedstawia propozycje niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska	cy wałęsającym się zwierzętom – poprawnie redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska
61.	1	Wagarować czy nie wagarować? Rozmawiamy o skutkach naszych decyzji. – René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Świetnieśmy się bawili* • synonim • opowiadanie • bohater • wartości	– z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenia podanych wyrazów – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – próbuje opowiadać o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela nazywa uczucia bohaterów – pracuje w grupie – zapisuje zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką	– stara się samodzielnie wyjaśnić znaczenia podanych wyrazów, korzystając ze słownika wyrazów bliskoznacznych – opowiada o przebiegu wydarzeń, uwzględniając większość z nich – stara się nazywać uczucia bohaterów – zapisuje podane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – stara się uczestniczyć w przedstawianiu efektów pracy grupy – stara się zredagować zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką	– wyjaśnia znaczenia podanych wyrazów – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa uczucia bohaterów – rozważa podane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką	– poprawnie wyjaśnia znaczenia podanych wyrazów – świadomie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – opowiada o przebiegu wydarzeń ze zwróceniem uwagi na ich kolejność – odpowiednio nazywa uczucia bohaterów – poprawnie przedstawia rozważane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – ciekawie prezentuje efekt pracy grupy – właściwie formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – poprawnie redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką
62.	1	Czy ucieczka z domu to dobry sposób na rozwiązanie problemów? Nasze rozważania zainspirowane opowiadaniem *Uciekam z domu*. – René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Uciekam z domu*	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje diagram – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela nazywa uczucia bohaterów – z pomocą nauczyciela porządkuje etapy ucieczki bohatera – z pomocą nauczyciela	– stara się rozwiązać diagram – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – stara się nazywać uczucia bohaterów – podejmuje próbę uporządkowania etapów ucieczki bohatera – stara się rozważać podane zagadnienie w formie anali-	– rozwiązuje diagram – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa uczucia bohaterów – porządkuje etapy ucieczki bohatera – rozważa podane zagadnienie w formie analizy SWOT – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wniosek	– bezbłędnie rozwiązuje diagram – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – właściwie nazywa uczucia bohaterów – poprawnie porządkuje etapy ucieczki bohatera – rozważa podane zagadnienie w formie analizy SWOT – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – formułuje wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• opowiadanie • bohater • plan wydarzeń • wartości	formułuje wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza	zy SWOT – bierze udział w pracy grupy – stara się sformułować wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza	na podstawie przeprowadzonych rozważań – formułuje wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza	
63.	1	Jak jest zbudowane opowiadanie pt. *Palę cygaro*? – René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Palę cygaro* • opowiadanie • budowa opowiadania • punkt kulminacyjny • puenta • narrator	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje krzyżówkę – z pomocą nauczyciela wskazuje narratora – z pomocą nauczyciela formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca	– stara się rozwiązać krzyżówkę – podejmuje próbę wskazania narratora – stara się sformułować wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca	– rozwiązuje krzyżówkę – poznaje budowę opowiadania: wstęp, przebieg wydarzeń, zwrot akcji, rozwiązanie akcji, puenta – wskazuje narratora – formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca	– poprawnie rozwiązuje krzyżówkę – zna elementy budowy opowiadania i potrafi wskazać je w utworze – porównuje budowę poznanych opowiadań i wskazuje podobieństwa miedzy nimi – poprawnie wskazuje narratora – ciekawie formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca
Świat fantazji						
64.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 3. – *Słowik* – podręcznik, s. 146–155 Hans Christian Andersen, *Słowik* – test nr 3 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem	– czyta cicho – próbuje udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania
65.	1	Oto moja „brama” do świata wyobraźni. – podręcznik, s. 122–123 • Adam Asnyk, *Baśń tęczowa*	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela mówi o znaczeniu wyobraźni – czyta głośno – mówi o wierszu	– stara się nazwać związki wyrazowe na podstawie ilustracji – próbuje wyjaśnić znaczenia nazwanych związków wyrazowych – z pomocą nauczyciela	– nazywa związki wyrazowe na podstawie ilustracji – na ogół poprawnie wyjaśnia znaczenia nazwanych związków wyrazowych – korzysta ze słownika języka polskiego	– poprawnie nazywa związki wyrazowe na podstawie ilustracji – poprawnie wyjaśnia znaczenia nazwanych związków wyrazowych – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – ciekawie wypowiada się na temat znaczenia wyobraźni w życiu człowieka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		scenariusz nr 33	– próbuje wykonać rysunek pokazujący sposób na przenoszenie się w świat wyobraźni – z pomocą nauczyciela wyszukuje i odczytuje poetyckie określenia, którymi poeta nazywa baśń – wymienia tytuł znanej baśni	korzysta ze słownika języka polskiego – opowiada na temat znaczenia wyobraźni w życiu człowieka – stara się wyszukać poetyckie określenia, którymi poeta nazywa baśń – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się podać informacje na temat osoby mówiącej i opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – wyszukuje fragment, w którym jest mowa o znalezieniu drogi do innego świata – przedstawia w formie rysunku swój sposób na przenoszenie się w świat wyobraźni – mówi, jak wyobraża sobie „zwodzony most tęczy”, po którym postać mówiąca przenosi się „w cudowności świat daleki”	– wypowiada się na temat znaczenia wyobraźni w życiu człowieka – wyszukuje i odczytuje poetyckie określenia, którymi poeta nazywa baśń – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat osoby mówiącej – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – odczytuje i omawia fragment, w którym jest mowa o znalezieniu drogi do innego świata – przedstawia, jak wyobraża sobie „zwodzony most tęczy”, po którym postać mówiąca przenosi się „w cudowności świat daleki”	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – podaje wyczerpujące informacje na temat osoby mówiącej – wyczerpująco opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – wyjaśnia fragment, w którym jest mowa o znalezieniu drogi do innego świata – interesująco przedstawia swój sposób na przenoszenie się w świat wyobraźni – ciekawie przedstawia, jak wyobraża sobie „zwodzony most tęczy”, po którym postać mówiąca przenosi się „w cudowności świat daleki”
66.	1	Świat prawdopodobny i nieprawdopodobny w opowiadaniu *Poza murami gimnazjum*. • Clive Staples Lewis, *Poza murami gimnazjum* (fragm. książki *Srebrne krzesło*) • plan wydarzeń • świat rzeczywisty	– czyta cicho – z pomocą nauczyciela porządkuje podany plan wydarzeń – dostrzega różnice między światem rzeczywistym a wyobrażonym – z pomocą nauczyciela podaje przykłady nieprawdopodobnych zdarzeń lub postaci w znanych książkach lub filmach – z pomocą nauczyciela wskazuje w przytoczonym	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się samodzielnie uporządkować podany plan wydarzeń – stara się podać przykłady nieprawdopodobnych zdarzeń lub fantastycznych postaci w znanych książkach lub filmach – próbuje wskazać w przytoczonym fragmencie prawdopodobne i nieprawdopodobne postaci	– czyta cicho ze zrozumieniem – samodzielnie porządkuje podany plan wydarzeń – mówi o świecie, w którym żyje – podaje różnice między światem rzeczywistym a wyobrażonym – podaje przykłady fantastycznych postaci i nieprawdopodobnych zdarzeń w znanych książkach lub filmach	– czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie porządkuje podany plan wydarzeń – wyjaśnia różnice między światem rzeczywistym a wyobrażonym – podaje cechy świata, w którym żyje – przywołuje różne przykłady postaci fantastycznych oraz nieprawdopodobnych zdarzeń występujących w znanych książkach lub filmach – wymienia różnorodne niezwykłe przedmioty, którymi posługują się bohaterowie utworów fantastycznych – wymyśla ciekawą przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu, buduje poprawną wypowiedź

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• świat wyobrażony (prawdopodobny, nieprawdopodobny) – podręcznik, s. 124–132 □ scenariusz nr 34	fragmencie prawdopodobne i nieprawdopodobne postaci oraz zdarzenia – maluje widok Tamtego Miejsca rozciągający się za murem szkoły – próbuje wymyślić przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu	oraz zdarzenia – maluje widok Tamtego Miejsca rozciągający się za murem szkoły – wymyśla przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu	– wymienia niezwykłe przedmioty, którymi posługują się bohaterowie utworów fantastycznych – wskazuje w przytoczonym fragmencie prawdopodobne i nieprawdopodobne postaci oraz zdarzenia – wymyśla niezwykłą przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu	
67.	2	Jakie pouczenie wynika z *Bajki o rybaku i rybce*? • Aleksander Puszkin, *Bajka o rybaku i rybce* • baśń – podręcznik, s. 133–141 – materiały dodatkowe: *Język polski. Zeszyt lekturowy*, kl. 4, s. 115 □ scenariusz nr 35	– próbuje rozwiązać szyfrogram – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – opowiada o bohaterach – próbuje wskazać cechy nieprawdopodobne w tekście – czyta o cechach baśni	– z pomocą nauczyciela stara się wyjaśnić znaczenia niektórych związków wyrazowych – stara się samodzielnie rozwiązać szyfrogram – zapoznaje się z informacjami na temat różnych wersji baśni – porządkuje plan wydarzeń – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – wymienia niektóre cechy bohaterów – wymienia niektóre cechy baśni	– odgaduje, jakie związki wyrazowe zostały przedstawione w formie ilustracji – poprawnie rozwiązuje szyfrogram – porządkuje plan wydarzeń – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa cechy charakteru bohaterów – zauważa, że bohaterowie są zestawieni na zasadzie kontrastu – wylicza cechy baśni – znajduje w tekście Puszkina cechy baśni – wypowiada się na temat pouczenia wynikającego z treści baśni	– z pomocą słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenia podanych związków wyrazowych – odpowiednio określa cechy charakteru bohaterów, biorąc pod uwagę ich kontrastowe zestawienie – poprawnie wylicza cechy baśni – uzasadnia, że tekst Puszkina jest baśnią – poprawnie odczytuje pouczenie wynikające z treści baśni – poprawnie formułuje kilkuzdaniową wypowiedź z uzasadnieniem na podany temat
68.	2	Kraina języka. Formy czasów. • czasownik • formy czasów • czas teraźniejszy, przeszły i przyszły • rodzaj czasownika: męski, żeński, nijaki, męskoosobowy, niemęsko-	– zapisuje zdania z czasownikami w różnych czasach – z pomocą nauczyciela rozpoznaje czasowniki w różnych czasach – wie, że czasowniki występują w różnych osobach, liczbach i czasach – z pomocą nauczyciela	– opowiada o klasowej podróży – z pomocą nauczyciela wyszukuje czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym – próbuje określić wykonawców czynności na podstawie form czasowników	– opowiada o klasowej podróży, używając różnych form czasów – układa zdania, stosując różne formy czasów – na ogół poprawnie rozróżnia czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym – porządkuje zdania, biorąc	– ciekawie opowiada o klasowej podróży, poprawnie używając form czasów – bezbłędnie rozróżnia czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym – poprawnie tworzy formy rodzajów w czasie przeszłym i przyszłym – bezbłędnie określa wykonawców czynności na podstawie form czasowników – poprawnie tworzy od podanych czasowników odpowiednie formy czasu przeszłego, teraźniejsze-

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		osobowy – podręcznik, s. 142–145 – zeszyt ćwiczeń, s. 103–111	zmienia formy bezokolicznikowych na formy osobowe – wskazuje formy męskie i żeńskie czasowników – próbuje pisać o swoich planach na następny dzień	– stara się redagować opis, używając form czasu teraźniejszego – stara się pisać o swoich planach na następny dzień, używając form czasu przyszłego	pod uwagę formy rodzajów czasowników – tworzy formy rodzajów w czasie przeszłym – na ogół poprawnie określa wykonawców czynności na podstawie form czasowników – na ogół poprawnie tworzy od podanych czasowników odpowiednie formy czasów – redaguje rozwinięty opis, używając form czasu teraźniejszego – wyszukuje czasowniki z końcówkami: *-ę, -e, -ę, -em* – wpisuje do diagramu czasowniki w czasie teraźniejszym – wykreśla w diagramie czasowniki w czasie przeszłym – łączy ze sobą punkty przy czasownikach w czasie przyszłym – pisze o swoich planach na następny dzień, używając form czasu przyszłego	go i przyszłego – bezbłędnie redaguje bogaty opis, używając form czasu teraźniejszego – bezbłędnie wytycza trasę, na której pojawiają się kolejno czasowniki z końcówkami: *-ę, -e, -ę, -em* – bezbłędnie wpisuje do diagramu czasowniki w czasie teraźniejszym – bezbłędnie wykreśla w diagramie czasowniki w czasie przeszłym – poprawnie łączy ze sobą punkty przy czasownikach w czasie przyszłym – ciekawie i bezbłędnie pisze o swoich planach na następny dzień, używając form czasu przyszłego – poprawnie układa zdania na temat świata, używając różnych form czasów
69.	2	Który słowik był cenniejszy i dlaczego? • Hans Christian Andersen, *Słowik* – podręcznik, s. 146–156 □ scenariusz nr 36	– słucha nagrania ze śpiewem słowika – ogląda zdjęcia przedstawiające słowika – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o treści baśni – mówi o głównych bohaterach – zapisuje plan wydarzeń – zapisuje odpowiedź na pytanie postawione w temacie lekcji	– stara się rozwiązać łamigłówkę – próbuje określić miejsce i czas wydarzeń – stara się wymienić bohaterów głównych i drugoplanowych – redaguje plan wydarzeń – stara się opowiadać o przebiegu wydarzeń – stara się nazywać cechy prawdziwego słowika na podstawie baśni	– rozwiązuje łamigłówkę – określa miejsce i czas wydarzeń – wymienia bohaterów – redaguje plan wydarzeń, stosuje jednolitą formę zapisu – opowiada o przebiegu wydarzeń – omawia fragmenty baśni opisujące prawdziwego i sztucznego słowika – nazywa cechy prawdziwe-	– poprawnie rozwiązuje łamigłówkę – szczegółowo opisuje miejsce i czas wydarzeń – wymienia bohaterów, dzieli ich na głównych i drugoplanowych – poprawnie redaguje plan baśni, biorąc pod uwagę istotne wydarzenia i dbając o zwięzłość – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń, wymienia wszystkie ważne elementy akcji – poprawnie cytuje i omawia fragmenty baśni opisujące prawdziwego i sztucznego słowika – ocenia prawdziwego słowika – właściwie ocenia postępowanie cesarza – poprawnie odpowiada na pytanie postawione

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			– wie, że utwór jest baśnią	– mówi o postępowaniu cesarza – odpowiada na pytanie, który słowik był cenniejszy – wymienia niektóre cechy baśni	go słowika na podstawie baśni – ocenia postępowanie cesarza – odpowiada na pytanie postawione w temacie lekcji – wymienia wszystkie cechy baśni – stara się wyjaśnić, czym utwór różni się od klasycznej baśni	w temacie lekcji – uzasadnia, że utwór jest baśnią – poprawnie wyjaśnia, czym utwór różni się od klasycznej baśni
70.	2	O co chciałbym zapytać Hansa Christiana Andersena – autora znanych baśni? • Joanna Kulmowa, *List do Andersena* – podręcznik, s. 157 □ scenariusz nr 37	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela próbuje nazwać odbiorcę listu – zapisuje tytuły baśni, do których nawiązuje poetka w wierszu – ogląda dostępne zbiory baśni Andersena – z pomocą nauczyciela wymienia baśnie Andersena, które poznał wcześniej – zapoznaje się z informacjami na temat Andersena – mówi wiersz z pamięci	– stara się nazwać odbiorcę listu – wymienia, za co dziękuje osoba mówiąca w wierszu – podaje tytuły niektórych baśni wymienionych przez poetkę w wierszu – wymienia baśnie Andersena, które poznał wcześniej – próbuje zdobyć informacje na temat Andersena, korzystając z dostępnych źródeł – stara się recytować wiersz z pamięci	– wie, że wiersz jest listem – nazywa odbiorcę listu – próbuje określić cel podziękowań zawartych w liście – podaje tytuły baśni, do których nawiązuje poetka w wierszu – opowiada o poznanych baśniach Andersena – wyszukuje informacje na temat Andersena, korzystając z dostępnych źródeł – mówi, w jakich sytuacjach można się poczuć brzydkim kaczątkiem, które zmienia się w łabędzia – recytuje wiersz z pamięci	– wyjaśnia, dlaczego wiersz jest listem – poprawnie nazywa odbiorcę listu – właściwie określa cel podziękowań zawartych w liście – opowiada o swoich doświadczeniach czytelniczych związanych z twórczością Andersena – bierze udział w przygotowaniu i prezentacji ćwiczenia dramowego: konferencji prasowej z Andersenem – wyszukuje ciekawe informacje na temat Andersena – świadomie korzysta z wielu źródeł informacji – poprawnie wyjaśnia znaczenie zakończenia wiersza – recytuje wiersz z pamięci, dbając o właściwą intonację
71.	2	Zakręty ortografii. Pisownia wyrazów z *rz* i *ż*. • Agnieszka Frączek, *Malarz i... dworzec?*, *Kapryśna waga* • *rz* wymienne i niewymienne • *rz* po spółgłoskach • rz w zakończe-	– czyta głośno – wskazuje w tekście wiersza wyrazy z *rz* i próbuje do nich dopasować wyrazy, które uzasadniają ich pisownię – zna zasady dotyczące pisowni wyrazów z *rz* i *ż* – zapisuje wyrazy z trudnościami ortograficznymi – z pomocą nauczyciela	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – zapisuje wyrazy z *rz* po spółgłoskach – stara się ułożyć zdania z podanymi wyrazami – stara się odgadnąć wyrazy z *ż* niewymiennym na podstawie podanych znaczeń – próbuje dopisać takie formy rzeczowników lub	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje przykłady wyrazów z *rz* po spółgłoskach – wymienia wyrazy pisane wyjątkowo z *sz* po spółgłoskach – układa zdania z podanymi wyrazami – odgaduje wyrazy z *ż* niewymiennym na podstawie podanych znaczeń	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wymyśla przykłady i poprawnie zapisuje wyrazy z *rz* po spółgłoskach – poprawnie układa zdania lub krzyżówkę z wyjątkami dotyczącymi pisowni wyrazów z *rz* po spółgłoskach – poprawnie odgaduje wyrazy z *ż* niewymiennym na podstawie podanych znaczeń – poprawnie rozwiązuje krzyżówkę, wpisując wyrazy kończące się cząstką *-arz* lub *-erz* – poprawnie dopasowuje dymki do właściwych osób

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		niach: *-arz, -erz* • zakończenie *-szy* w niektórych formach przymiotników • *ż* wymienne i niewymienne – podręcznik, s. 158–160 – zeszyt ćwiczeń, s. 159–170	uzupełnia luki w wyrazach, wpisując *ż*, *rz* lub *sz*	wyrazy pokrewne, w których *rz* wymienia się na *r* – stara się dopasować dymki do właściwych osób – stara się wskazać ścieżkę z wyrazami z *rz* niewymiennym – stara się uzupełnić rymowankę wyrazów z *rz* i *ż* niewymiennym – z przemieszanych sylab stara się ułożyć nazwy zwierząt z *ż* – stara się rozwiązać „zwierzęce” rebusy z *ż* – stara się odczytać wyrazy rozpoczynające się na *dż* – stara się wpisać do diagramu imiona z *ż* w taki sposób, aby otrzymać podane rozwiązanie – stara się uzupełnić luki w wyrazach, wpisując *ż*, *rz* lub *sz* – stara się wskazać w wierszu wyraz pokrewny, który wyjaśnia pisownię *ż* w wyrazach *ostrzyżony* i *ostrzyż* – stara się uzupełnić wizytówki, wpisując *rz, ż* lub *sz* – stara się odgadnąć wyrazy z *rz, ż* lub *sz* i wpisuje je w kratki diagramu – zna i stara się stosować w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z *rz* i *ż*	– dopisuje formy rzeczowników lub wyrazy pokrewne, w których *rz* wymienia się na *r* – rozwiązuje krzyżówkę, wpisując wyrazy kończące się cząstką *-arz* lub *-erz* – dopasowuje dymki do właściwych osób – wskazuje ścieżkę z wyrazami z *rz* niewymiennym – uzupełnia rymowankę wyrazów z *rz* i *ż* niewymiennym – z przemieszanych sylab układa nazwy zwierząt z *ż* – rozwiązuje „zwierzęce” rebusy z *ż* – odczytuje wyrazy rozpoczynające się na *dż* – wpisuje do diagramu imiona z *ż* w taki sposób, aby otrzymać podane rozwiązanie – uzupełnia luki w wyrazach, wpisując *ż*, *rz* lub *sz* – wskazuje w wierszu wyraz pokrewny, który wyjaśnia pisownię *ż* w wyrazach *ostrzyżony* i *ostrzyż* – uzupełnia wizytówki, wpisując *ż*, *rz* lub *sz* – odgaduje wyrazy z *rz, ż* lub *sz* i wpisuje je w kratki diagramu – zna i na ogół stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z *rz* i *ż*	– poprawnie wskazuje ścieżkę z wyrazami z *rz* niewymiennym – poprawnie uzupełnia rymowankę wyrazów z *rz* i *ż* niewymiennym – z przemieszanych sylab poprawnie układa nazwy zwierząt z *ż* – poprawnie rozwiązuje „zwierzęce” rebusy z *ż* – poprawnie odczytuje wyrazy rozpoczynające się na *dż* – poprawnie wpisuje do diagramu imiona z *ż* w taki sposób, aby otrzymać podane rozwiązanie – poprawnie uzupełnia luki w wyrazach, wpisując *ż*, *rz* lub *sz* – poprawnie wskazuje w wierszu wyraz pokrewny, który wyjaśnia pisownię *ż* w wyrazach *ostrzyżony* i *ostrzyż* – poprawnie uzupełnia wizytówki, wpisując *ż*, *rz* lub *sz* – poprawnie odgaduje wyrazy z *rz, ż* lub *sz* i wpisuje je w kratki diagramu – układa diagram z wyrazami z *rz* i *ż* – zna i poprawnie stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z *rz* i *ż*
72.	1	Odgrywamy scenki pantomimiczne	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście	– czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – porównuje treść wiersza z treścią klasycznej

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		na podstawie wiersza. • Małgorzata Strzałkowska, *Miasteczko* • zdrobnienie – podręcznik, s. 161 – zeszyt ćwiczeń, s. 48–49 ☐ scenariusz nr 38	– czyta głośno – mówi o wierszu – zapisuje zdrobnienia wskazane przez uczniów – wypisuje z wierszy wyrazy z *ó* i *rz* wymiennym oraz z *ó* i *rz* niewymiennym	– wyszukuje zdrobnienia w wierszu *Miasteczko* – omawia charakter wiersza	– porównuje treść wiersza z treścią klasycznej baśni – wyszukuje zdrobnienia w wierszu *Miasteczko* i stara się wyjaśnić ich funkcję – omawia charakter utworu	baśni w celu wyciągnięcia wniosków – wyszukuje zdrobnienia w wierszu *Miasteczko* i poprawnie wyjaśnia ich funkcję – omawia charakter utworu – przygotowuje scenki pantomimiczne na podstawie wiersza i bierze udział w ich prezentacji
73.	1	Określamy cechy komiksu na podstawie poznanego utworu. • Janusz Christa, *Kajko i Kokosz. Szkoła latania* • komiks – podręcznik, s. 162–163, s. 166 – materiały dodatkowe: *Język polski. Zeszyt lekturowy*, kl. 4, s. 121 ☐ scenariusz nr 39	– czyta komiks – mówi o bohaterach – z pomocą nauczyciela opowiada o przygodach bohaterów – czyta informacje na temat cech komiksu – wie, czym jest komiks – rozumie, że treść opowieści jest nierealistyczna	– stara się rozwiązać rebus – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – wymienia głównych bohaterów – mówi o przygodach bohaterów – stara się uporządkować plan zgodnie z chronologią – podaje niektóre cechy komiksu – wymienia niektóre elementy opowieści, które są nierealistyczne	– określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – opowiada o przygodach bohaterów – rozwiązuje rebus – porządkuje plan zgodnie z chronologią – opowiada o przebiegu wydarzeń – podaje większość cech komiksu – wymienia elementy realistyczne i nierealistyczne – tworzy fragment komiksu	– poprawnie rozwiązuje rebus – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – ciekawie opowiada o przygodach bohaterów – poprawnie porządkuje plan zgodnie z chronologią – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń – uzasadnia, że utwór jest komiksem – tworzy fragment komiksu w interesujący sposób
74.	1	Co spotkało bohaterów poznanego komiksu? • Tomasz Lew Leśniak, Rafał Skarżycki, *Tymek i Mistrz. Król kłopotów* • komiks – podręcznik: s. 164–166 – zeszyt ćwiczeń, s. 71–72	– próbuje podać wyróżniki komiksu – czyta komiks – z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów – z pomocą nauczyciela opowiada o przygodach bohaterów – próbuje dorysować dymki oddające odpowiednie dźwięki	– stara się podać niektóre wyróżniki komiksu – stara się wymienić bohaterów – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się opowiedzieć o przygodach bohaterów – mówi o tym, co go rozbawiło – stara się dorysować dymki oddające odpowiednie dźwięki – proponuje niektóre wypowiedzi bohaterów	– podaje większość wyróżników komiksu – czyta komiks – wymienia bohaterów – określa czas i miejsce wydarzeń – opowiada o przygodach bohaterów – określa źródło komizmu – dorysowuje dymki oddające odpowiednie dźwięki – wpisuje w dymki wypowiedzi bohaterów	– bezbłędnie podaje wyróżniki komiksu – właściwie określa czas i miejsce wydarzeń – poprawnie wymienia bohaterów i ciekawie opowiada o ich przygodach – wyjaśnia, na czym polega komizm w komiksie – dorysowuje dymki oddające odpowiednie dźwięki i dopisuje ciekawe wypowiedzi bohaterów – rysuje scenkę komiksową, wymyśla dialog między postaciami
75.	1	Kraina języka.	– z pomocą nauczyciela	– stara się rozpoznać przy-	– rozpoznaje przysłówek	– bezbłędnie rozpoznaje przysłówek jako nie-

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		Przysłówek. • przysłówek • związek przysłówka z czasownikiem – podręcznik, s. 167–168 – zeszyt ćwiczeń, s. 112–115	rozpoznaje przysłówek jako nieodmienną część mowy – wymyśla przysłówki odpowiadające na podane pytania – z pomocą nauczyciela opisuje postępowanie bohatera baśni – odróżnia przysłówki, które mają znaczenie pozytywne, od przysłówków o znaczeniu negatywnym – koloruje wyrazy odpowiadające na pytanie *jak?* – zapisuje przysłówki utworzone od przymiotników określających barwy – z pomocą nauczyciela dopisuje pasujące przysłówki do podanych czasowników	słówek jako nieodmienną część mowy, odpowiadającą na pytania: *jak? gdzie? kiedy?* – stara się wskazać w tekście / związkach wyrazowych / wśród podanych wyrazów przysłówki – stara się tworzyć przysłówki od podanych przymiotników – stara się opisać postępowanie bohatera baśni, używając przysłówków – stara się podkreślić przysłówki w wypowiedziach – stara się odróżnić przysłówki oceniające dodatnio od przysłówków oceniających ujemnie	jako nieodmienną część mowy pełniącą funkcję określenia czasownika, odpowiadającą na pytania: *jak? gdzie? kiedy?* – na ogół poprawnie wskazuje w tekście / związkach wyrazowych / wśród podanych wyrazów przysłówki – na ogół poprawnie tworzy przysłówki od podanych przymiotników – opisuje postępowanie bohatera baśni / układa wypowiedź na podany temat, używając przysłówków – na ogół poprawnie podkreśla przysłówki w wypowiedziach – dobiera odpowiednie przysłówki oceniające pozytywnie lub negatywnie – stara się zastąpić podane pary przysłówków bliskoznacznych jednym, którego używa się najczęściej – stara się pisać relację ze szkolnej wycieczki, wykorzystując podane przysłówki	odmienną część mowy pełniącą funkcję określenia czasownika, odpowiadającą na pytania: *jak? gdzie? kiedy?* – bezbłędnie wskazuje w tekście / związkach wyrazowych / wśród podanych wyrazów przysłówki – poprawnie tworzy przysłówki od podanych przymiotników – układa poprawną i bogatą stylistycznie wypowiedź na podany temat, używając przysłówków – używa przysłówków oceniających dodatnio i przysłówków oceniających ujemnie w wypowiedziach – trafnie zastępuje podane pary przysłówków bliskoznacznych jednym, którego używa się najczęściej – poprawnie pisze relację ze szkolnej wycieczki, wykorzystując podane przysłówki
76.	1	W kręgu teatru. teatr • pojęcia związane z teatrem – zeszyt ćwiczeń, s. 64–71	– bogaci słownictwo związane z teatrem	– stara się łączyć informacje o czynnościach z odpowiednimi nazwami zawodów – stara się rozwiązać diagram zawierający pojęcia związane z teatrem – stara się rozwiązać teatralne rebusy – stara się uzupełnić zasady kulturalnego zachowania się w teatrze podanymi wyrażeniami	– łączy informacje o czynnościach z odpowiednimi nazwami zawodów – rozwiązuje diagram zawierający pojęcia związane z teatrem – rozwiązuje teatralne rebusy – łączy grupy synonimów związane z teatrem – uzupełnia zasady kulturalnego zachowania się	– wyjaśnia, czym się zajmują osoby pracujące w podanych zawodach – objaśnia pojęcia związane z teatrem – bezbłędnie łączy grupy synonimów związane z teatrem – projektuje kostium teatralny dla wybranej postaci – rysuje charakteryzację dla aktora – podaje nazwy przedmiotów, za pomocą których można przedstawić wymienione elementy scenografii – szkicuje projekt wybranej scenografii – poprawnie uzupełnia zdania dotyczące gry aktorów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– włącza się w przygotowanie inscenizacji bajki *Przyjaciele*	w teatrze podanymi wyrażeniami – bierze udział w przygotowaniu inscenizacji bajki *Przyjaciele*	– podpisuje obrazki przedstawiające różne rodzaje lalek – wyjaśnia, na czym polega teatr cieni – bierze udział w przygotowaniu teatru przedmiotów ze szkolnych przyborów – aktywnie przygotowuje inscenizację bajki *Przyjaciele*
77.	2	Przygotowujemy klasową inscenizację na podstawie poznanej baśni. • Wanda Chotomska, *Kopciuszek* – podręcznik, s. 169–171 □ scenariusz nr 40	– mówi o Kopciuszku – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o utworze – włącza się w pracę grupy	– stara się odczytać zaszyfrowaną informację – stara się prezentować rezultat własnej pracy – stara się opowiedzieć treść baśni o Kopciuszku Charles'a Perraulta – przypomina cechy baśni	– odczytuje zaszyfrowaną informację – prezentuje rezultat własnej pracy – opowiada treść baśni o Kopciuszku Charles'a Perraulta – porównuje utwór Wandy Chotomskiej z baśnią Charles'a Perraulta – formułuje wypowiedź oceniającą	– interesująco prezentuje rezultat własnej pracy – ciekawie opowiada treść baśni o Kopciuszku Charles'a Perraulta – porównuje utwór Wandy Chotomskiej z baśnią Charles'a Perraulta – formułuje wypowiedź oceniającą wraz z uzasadnieniem – pracuje w grupie nad przygotowaniem inscenizacji baśni – prezentuje efekt pracy w grupie
78.	1	Co powinniśmy wiedzieć o redagowaniu tekstu zaproszenia? • zaproszenie – podręcznik, s. 171–172 – zeszyt ćwiczeń, s. 22–24 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Formy wypowiedzi. Krótkie formy użytkowe; *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 125 □ scenariusz nr 41	– odróżnia zaproszenie od innych użytkowych form wypowiedzi – poznaje budowę przykładowego zaproszenia – z pomocą nauczyciela redaguje tekst zaproszenia	– z pomocą nauczyciela stara się korzystać ze słownika języka polskiego – prezentuje przykładowe zaproszenie – wymienia niektóre informacje niezbędne w zaproszeniach – stara się redagować tekst zaproszenia – wie, że teksty zaproszeń na tę samą uroczystość różnią się formą ze względu na osobę adresata	– korzysta ze słownika języka polskiego – prezentuje i omawia przykładowe zaproszenie – redaguje wniosek wynikający z analizy przykładowego zaproszenia – wskazuje informacje pominięte w zaproszeniach – redaguje tekst zaproszenia na ogół poprawny pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, uwzględniający większość niezbędnych informacji – redaguje teksty zaproszeń na tę samą uroczystość różniące się formą ze względu na osobę adresata	– wyjaśnia znaczenia słów: *zaprosić, zaprasza, zaproszenie* – sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego – poprawnie prezentuje i omawia przykładowe zaproszenia na różne uroczystości – nazywa imprezę na podstawie fragmentu zaproszenia – poprawnie redaguje wniosek wynikający z analizy przykładowego zaproszenia – bezbłędnie uzupełnia informacje pominięte w zaproszeniach – porównuje fragmenty zaproszeń na tę samą uroczystość, mając na uwadze ich formę i osobę adresata – redaguje tekst zaproszenia poprawny pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, uwzględniający wszystkie niezbędne informacje – poprawnie redaguje teksty zaproszeń na tę samą uroczystość różniące się formą ze względu na osobę adresata – projektuje i wykonuje blankiet zaproszenia

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
						na klasową inscenizację
79.	2	Planujemy podróż na niezwykłą wyspę. • Jan Brzechwa, *Na wyspach Bergamutach* – podręcznik, s. 173–174 □ scenariusz nr 42	– słucha wiersza – czyta głośno – zapisuje wskazane przez uczniów elementy – mówi o wierszu – włącza się w pracę grupy – mówi wiersz z pamięci	– stara się odgadnąć tytuły wierszy na podstawie podanych fragmentów – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się wypisać elementy, jakie można zobaczyć na wyspach Bergamutach – stara się określić charakter wiersza – włącza się w pracę grupy – stara się recytować wiersz z pamięci	– odgaduje tytuły wierszy na podstawie podanych fragmentów – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje elementy, jakie można zobaczyć na wyspach Bergamutach – określa charakter wiersza – zauważa sprzeczności występujące w tekście wiersza – bierze udział w przygotowaniu makiety wyspy – recytuje wiersz z pamięci	– bezbłędnie odgaduje tytuły wierszy na podstawie podanych fragmentów – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wypisuje elementy, jakie można zobaczyć na wyspach Bergamutach – poprawnie określa charakter wiersza – omawia sprzeczności występujące w tekście wiersza – omawia odwołania do innych utworów – bierze udział w grupowym przygotowaniu makiety niezwykłej wyspy – interesująco prezentuje efekt pracy grupy – poprawnie recytuje wiersz z pamięci – omawia związek między nazwami: *Bergamuty, Bermudy, bergamotka*
80.	1	**Świat fantazji** – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 4. rozdziale podręcznika	– z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu
81.	1	**Świat fantazji** – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 4	– czyta cicho – próbuje wykonać polecenia – wie, co oznaczają pojęcia: *świat rzeczywisty, świat wyobrażony, baśń, zdrobnienie, komiks* – stara się pisać zaproszenie	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się określić formy czasów – określa rodzaje czasowników – rozróżnia większość części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek – zna pojęcia: *świat rzeczywisty, świat wyobrażony, baśń, zdrobnienie, komiks* – stara się pisać zaproszenie, choć nie uwzględnia wszystkich jego elementów	– znajduje w utworze wydarzenia prawdopodobne i nieprawdopodobne – przyporządkowuje czasowniki do odpowiednich form czasów – określa rodzaj czasownika – na ogół poprawnie rozróżnia części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek – rozumie pojęcia: *świat rzeczywisty, świat wyobrażony, wyobrażenia literackie, baśń, zdrobnienie, komiks* – pisze zaproszenie z uwzględnieniem większo-	– znajduje w utworze wydarzenia prawdopodobne i nieprawdopodobne – poprawnie określa formy czasów – poprawnie określa rodzaj czasownika – rozróżnia części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek – rozumie i wyjaśnia pojęcia: *świat rzeczywisty, świat wyobrażony, wyobrażenia literackie, baśń, zdrobnienie, komiks* – pisze zaproszenie z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych elementów, poprawne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, bierze pod uwagę estetykę zapisu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					ści niezbędnych elementów, poprawne pod względem językowym i ortograficznym	
82.	1	Która przygoda Nilsa zrobiła na nas największe wrażenie? – Selma Lagerlöf, *Cudowna podróż* • bohater • plan wydarzeń • równoważnik zdania	– z pomocą nauczyciela mówi o lekturze – próbuje redagować plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela opowiada wybrany fragment lektury	– mówi, co mu się podobało, a co nie podczas czytania lektury – redaguje plan wydarzeń – stara się samodzielnie opowiedzieć wybrany fragment lektury	– dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – redaguje plan wydarzeń – używa jednorodnego sposobu zapisu planu – opowiada wybrany fragment lektury	– w ciekawy sposób przedstawia wrażenia, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – poprawnie redaguje plan wydarzeń – używa jednorodnego sposobu zapisu planu – ciekawie opowiada wybrany fragment lektury
83.	1	Skąd pochodził Nils – bohater książki Selmy Lagerlöf? – Selma Lagerlöf, *Cudowna podróż* • czas wydarzeń • miejsce wydarzeń • bohater	– z pomocą nauczyciela próbuje określić miejsce wydarzeń – wymienia głównego bohatera	– mówi o czasie i miejscu wydarzeń – wymienia niektórych bohaterów	– określa czas i miejsce wydarzeń – opisuje krainę, z której pochodził Nils – wymienia bohaterów	– poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – ciekawie opisuje krainę przedstawioną w tekście – poprawnie opisuje bohaterów
84.	1	Czy bohater książki Selmy Lagerlöf może być dla nas przykładem? – Selma Lagerlöf, *Cudowna podróż* • bohater • charakteryzowanie postaci literackiej • wartości	– z pomocą nauczyciela mówi o zachowaniu bohatera przed podróżą – próbuje wymienić cechy bohatera	– mówi o zachowaniu bohatera przed podróżą – stara się wymienić kilka cech bohatera – stara się ocenić postawę chłopca	– zapisuje przykłady złego zachowania bohatera przed podróżą – rozumie negatywne skutki jego postępowania – wymienia cechy bohatera na podstawie jego zachowania – ocenia postawę chłopca	– poprawnie zapisuje przykłady zachowania bohatera przed podróżą – wyjaśnia negatywne skutki jego postępowania – wymienia cechy bohatera, przytacza fragmenty z opisem jego zachowania – wnikliwie ocenia postawę chłopca
85.	1	Czego chłopiec nauczył się podczas podróży na północ? – Selma Lagerlöf, *Cudowna podróż* • bohater • cytat	– opowiada o podróży bohatera – próbuje nazwać niektóre cechy Nilsa na podstawie podanych cytatów – z pomocą nauczyciela opowiada o zmianie Nilsa	– stara się wymienić kilka cech bohatera przed podróżą i w czasie wyprawy – stara się podać cechy głównego bohatera na podstawie podanych cytatów	– wymienia najważniejsze cechy bohatera przed podróżą i w czasie wyprawy – nazywa cechy głównego bohatera na podstawie podanych cytatów – opowiada o zmianie Nilsa	– wymienia cechy bohatera przed podróżą i opisuje, jak się zmienił w czasie wyprawy – formułuje wniosek o powodach zmiany chłopca – wyszukuje cytaty opisujące zachowanie bohatera w różnych sytuacjach – ocenia postać głównego bohatera pod kątem jego zmiany

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• opis postaci literackiej z elementami charakterystyki • wartości	– przepisuje do zeszytu wzorcowy opis bohatera literackiego	– stara się opowiedzieć o zmianie Nilsa – stara się redagować opis bohatera literackiego	– ocenia postać głównego bohatera – redaguje opis bohatera literackiego z elementami charakterystyki	– redaguje poprawny opis bohatera literackiego z elementami charakterystyki
86.	1	Dlaczego podróż Nilsa była cudowna? – Selma Lagerlöf, *Cudowna podróż* • elementy realistyczne i fantastyczne • wartości	– z pomocą nauczyciela podaje wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – mówi, co wydało mu się cudowne w podróży Nilsa	– stara się podać wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – mówi o wrażeniach Nilsa z podróży – stara się sformułować morał, który wypływa z książki	– podaje wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – wymienia przykłady postaci fantastycznych występujących w książce – podaje przykłady wydarzeń, które Nils uznał za fantastyczne – formułuje morał, który wypływa z książki	– poprawnie podaje wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – poprawnie wymienia przykłady postaci fantastycznych występujących w książce – przytacza przykłady fantastycznych opowieści, które bohater usłyszał w podróży – opowiada o obyczajach opisanych w książce – właściwie formułuje morał, który wypływa z książki
87.	1	Teatr w klasie. Prezentujemy przedstawienie przygotowane na podstawie *Bajki o rybaku i rybce* Aleksandra Puszkina. • Aleksander Puszkin, *Bajka o rybaku i rybce* – podręcznik, s. 133–141	– uczestniczy w pracy nad przedstawieniem	– stara się przygotować scenę do występu – stara się ocenić występ	– przygotowuje scenę do występu – ocenia występ	– twórczo przygotowuje scenę do występu – wciela się w rolę, biorąc udział w przedstawieniu – właściwie ocenia występ
Legendy ojczyste						
88.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 4. – *Złota kaczka*. • Artur Oppman, *Złota kaczka* – podręcznik, s. 217–220	– czyta cicho – próbuje udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela poprawnych odpowiedzi na postawione pytania
89.	1	Do jakiej legendy nawiązuje poznany wiersz Marii Ko-	– zapisuje wybrane aktualne informacje na temat Polski – ogląda mapę	– zapisuje wybrane aktualne informacje na temat Polski – słucha informacji na temat	– podaje wybrane aktualne informacje na temat Polski – wypowiada się na temat	– podaje aktualne informacje na temat Polski – wypowiada się na temat czasów, kiedy Polska była pod zaborami

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		nopnickiej? • Maria Konopnicka, *Tam, w moim kraju…* • porównanie literackie • legenda – podręcznik, s. 180 – materiały dodatkowe: *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 45 ☐ scenariusz nr 43	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – zapisuje porównania z wiersza – ogląda obraz *Rycerz wśród kwiatów* – z pomocą nauczyciela dzieli się wrażeniami na temat obejrzanego obrazu – zapisuje wzorcowy opis obrazu – mówi wiersz z pamięci	czasów, kiedy Polska była pod zaborami – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wie, co to jest porównanie literackie – stara się wyszukać porównania w wierszu – próbuje przypomnieć legendę, do której nawiązuje poetka – wypowiada się na temat obejrzanego obrazu – stara się redagować opis obrazu według podanego planu – stara się recytować wiersz z pamięci	czasów, kiedy Polska była pod zaborami – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza porównania – wskazuje legendę, do której nawiązuje poetka – dzieli się wrażeniami na temat obejrzanego obrazu *Rycerz wśród kwiatów* – formułuje przesłanie, które chcieli przekazać twórcy wiersza i obrazu – redaguje opis obrazu według podanego planu – recytuje wiersz z pamięci	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wyjaśnia sens porównań zawartych w wierszu – opowiada treść legendy, do której nawiązuje poetka – ciekawie przedstawia swoje wrażenia na temat obejrzanego obrazu – poprawnie formułuje przesłanie, które chcieli przekazać twórcy wiersza i obrazu – redaguje dokładny opis obrazu według podanego planu – recytuje wiersz z pamięci
90.	1	O jakich wydarzeniach opowiada legenda Cecylii Niewiadomskiej *Piast*? • Cecylia Niewiadomska, *Piast* • legenda – podręcznik, s. 181–186 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Teoria literatury. Rodzaje i gatunki literackie ☐ scenariusz nr 44	– słucha informacji na temat pochodzenia legendy o Piaście i Popielu – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – wie, co to jest legenda	– zapoznaje się z informacjami na temat pochodzenia legendy o Piaście i Popielu – stara się podać informacje na temat bohaterów – próbuje uzupełnić plan wydarzeń o brakujące punkty – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – wskazuje przysłowie pasujące do treści utworu – podaje najważniejsze cechy gatunkowe legendy	– przypomina treść legendy *O Lechu i białym orle* – określa czas i miejsce wydarzeń – podaje informacje na temat bohaterów – uzupełnia plan wydarzeń o brakujące punkty – opowiada o przebiegu wydarzeń – wyjaśnia, czym były postrzyżyny – odszukuje akapit, który jest odpowiednikiem wskazanego przysłowia pasującego do treści utworu – opowiada o nagrodzie, jaka spotkała bohaterów za gościnność – podaje cechy gatunkowe tekstu – zapoznaje się z treścią legendy o Popielu	– ciekawie prezentuje treść legendy *O Lechu i białym orle* – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń, posiłkując się informacjami w przypisach – podaje dokładne informacje na temat bohaterów – uzupełnia plan wydarzeń o brakujące punkty – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń – poprawnie porządkuje kolejne etapy uroczystości – wyjaśnia, dlaczego wybrane przysłowie pasuje do treści utworu – ciekawie opowiada o nagrodzie, jaka spotkała bohaterów za gościnność – uzasadnia, że tekst jest legendą – opowiada legendę o Popielu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
91.	2	Zakręty ortografii. Pisownia wyrazów z *h* i *ch*. • Agnieszka Frączek, *Druh drużynowy, Jak duch* • *h* wymienne i niewymienne • *h* po literze *z* • *h* na początku wykrzykników • *ch* wymienne i niewymienne • *ch* na końcu wyrazów • *ch* po literze *s* – podręcznik, s. 187–190 – zeszyt ćwiczeń, s. 171–177	– czyta głośno – zapisuje podane przez uczniów wyrazy – z pomocą nauczyciela pisze tekst na podany temat, wykorzystując wyrazy z *h* – pisze wyrazy z trudnością ortograficzną – zapisuje wyrazy rozpoczynające się sylabą *hu*	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – odgaduje na podstawie opisów wyrazy z *h* – stara się zapisać wyrazy z *h* w kolejności alfabetycznej – pisze tekst na podany temat, wykorzystując wyrazy z *h* – zna zasady dotyczące pisowni wyrazów z *ch* i *h*	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – opracowuje diagram z wyrazami z *h* niewymiennym – zapisuje wyrazy z *h* w kolejności alfabetycznej – pisze tekst na podany temat, wykorzystując wyrazy z *h* – uzupełnia nazwy geograficzne / imiona / tekst / wyrazy / związki wyrazowe literami *ch* lub *h* – zna i na ogół stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z *ch* / *h*	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wykonuje diagram z wyrazami z *h* niewymiennym – bezbłędnie zapisuje wyrazy z *h* w kolejności alfabetycznej – poprawnie uzasadnia pisownię wyrazów z *ch* wymianą na *sz* – poprawnie tworzy od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiedniej formie – poprawnie łączy w pary wyrazy z *ch* wymiennym z wyrazami, które wyjaśniają ich pisownię – wymyśla przykłady związków wyrazowych – zna i poprawnie stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z *ch* / *h*
92.	2	Jaki związek z herbem Warszawy ma poznana legenda? • Ewa Szelburg-Zarembina, *Warszawa, stolica Polski* • legenda • podanie • opis – podręcznik, s. 191–193 – materiały dodatkowe: *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 26 ☐ scenariusz nr 45	– czyta tekst głośno – identyfikuje Warszawę jako stolicę Polski – słucha opowieści nauczyciela o Warszawie – z pomocą nauczyciela wymienia warszawskie zabytki – ogląda dostępny materiał ilustracyjny – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, czym jest opis – opowiada krótko, bez szczegółów, historię przedstawioną w utworze – zna pojęcia: *legenda*, *podanie*	– czyta tekst głośno i wyraźnie – stara się podać kilka informacji na temat Warszawy – próbuje wskazać Warszawę na mapie – opisuje miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – stara się opowiedzieć legendę – wie, czym jest podanie – wie, czym jest legenda – stara się określić związek legendy z wyglądem herbu Warszawy – opisuje herb na podstawie podanego planu	– czyta tekst głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat Warszawy – wymienia kilka zabytków znajdujących się w Warszawie – ogląda dostępny materiał ilustracyjny – wskazuje Warszawę na mapie – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia występujących bohaterów – wyszukuje odpowiednie fragmenty tekstu – podaje przykłady niezwykłych postaci i wydarzeń opisanych w tekście – opowiada legendę	– czyta tekst głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie i ciekawie podaje informacje na temat Warszawy – opowiada o zabytkach znajdujących się w Warszawie – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – opowiada o bohaterach, określa, który z nich mógł być postacią historyczną – cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – barwnie opowiada legendę – rozumie i poprawnie wyjaśnia pojęcia: *legenda*, *podanie* – poprawnie wskazuje cechy legendy w poznanym tekście – redaguje interesujący opis herbu na podstawie podanego planu – trafnie określa przesłanie tekstu – opowiada barwnie historię przedstawioną w utworze – zauważa związek legendy z podaniem

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					– rozumie pojęcia: *legenda*, *podanie*, wie, czym się różnią – wskazuje większość cech legendy w poznanym tekście – określa związek legendy z wyglądem herbu Warszawy – redaguje opis herbu na podstawie podanego planu – prezentuje zredagowany opis – opowiada legendę o pochodzeniu nazwy swojej miejscowości /założeniu rodzinnego miasta / powstaniu pobliskiej góry, jeziora lub skały itp. – opowiada zwięźle i rzeczowo historię przedstawioną w utworze – przywołuje znane mu legendy związane z pochodzeniem nazw miejscowych	
93.	1	Kraina języka. Podsumowujemy naszą wiedzę o częściach mowy. • części mowy • odmienne i nieodmienne części mowy – podręcznik, s. 194–195 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Nauka o języku, cz. I. Rzeczownik; Czasownik; Przy-	– zapisuje podaną przez uczniów notatkę – wie, na jakie pytania odpowiadają poznane części mowy – próbuje nazywać części mowy – próbuje uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami	– bierze udział w sporządzaniu notatki na temat części mowy – odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – na ogół rozpoznaje w podanych zdaniach poznane części mowy – stara się określać formy liczby, rodzaju i czasu – stara się uzupełnić tekst odpowiednimi częściami mowy	– sporządza notatkę w formie tabeli na temat części mowy, wykorzystując podane informacje – na ogół poprawnie rozróżnia części mowy – określa, jakie części mowy tworzą podane zdania – nazywa części mowy i określa ich formy – uzupełnia tekst odpowiednimi częściami mowy	– poprawnie rozwiązuje krzyżówkę – odgaduje zagadki dotyczące części mowy – sporządza szczegółową notatkę w formie tabeli na temat części mowy, wykorzystując podane informacje – bezbłędnie rozróżnia części mowy – bezbłędnie określa, jakie części mowy tworzą podane zdania – gra w grę edukacyjną – poprawnie określa formy wskazanych części mowy – przygotowuje w grupie prezentację na temat wybranej części mowy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		miotnik; Nie-odmien-ne części mowy; WSiPnet: Kształcenie języ-kowe. Części mowy □ scenariusz nr 46				
94.	1	Do jakich faktów historycznych i wydarzeń legen-darnych nawiązuje poznana legenda? • Stefania M. Po-sadzowa, *Stopka królowej Jadwigi* • legenda – podręcznik, s. 196–198 □ scenariusz nr 47	– słucha informacji na temat Jadwigi – czyta tekst legendy – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela próbuje opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – próbuje rozpoznać bohate-rów znanych polskich le-gend	– zapoznaje się z informacjami na temat Jadwigi – stara się podać informacje na temat bohaterów – próbuje określić czas i miejsce wydarzeń – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – stara się nazwać cechy charakteru Jadwigi – stara się nazywać związki frazeologiczne przedstawio-ne w formie ilustracji – próbuje wyjaśnić znacze-nia podanych związków frazeologicznych – stara się korzystać ze słownika języka polskiego – stara się porządkować podane przymiotniki według wartości – próbuje uzasadnić, że tekst jest legendą – stara się rozpoznać bohate-rów znanych polskich le-gend	– zapoznaje się z informacjami na temat Jadwigi – podaje informacje na temat bohaterów – określa czas i miejsce wydarzeń – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa cechy charakteru Jadwigi – nazywa związki frazeolo-giczne przedstawione w formie ilustracji – wyjaśnia znaczenia poda-nych związków frazeolo-gicznych – korzysta ze słownika języ-ka polskiego – porządkuje podane przy-miotniki według wartości – uzasadnia, że tekst jest legendą – rozpoznaje bohaterów znanych polskich legend – opowiada legendę o królu chłopów	– zapoznaje się z informacjami na temat Jadwigi i wykorzystuje je podczas analizy tekstu – podaje dokładne informacje na temat bohaterów – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – poprawnie i ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń – trafnie nazywa cechy charakteru Jadwigi – poprawnie nazywa związki frazeologiczne przed-stawione w formie ilustracji – poprawnie wyjaśnia znaczenia podanych związ-ków frazeologicznych – sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego – poprawnie porządkuje podane przymiotniki we-dług wartości – poprawnie uzasadnia, że tekst jest legendą – poprawnie rozpoznaje bohaterów znanych pol-skich legend – w sposób ciekawy opowiada legendę o królu chłopów
95.	1	Czego dowiaduje-my się z treści utworu o czasach króla Zygmunta Augusta? • Maria Krüger, *Głowy wawelskie* • legenda	– z pomocą nauczyciela nazywa obiekty przedsta-wione na zdjęciach – ogląda dostępny materiał ilustracyjny – z pomocą nauczyciela zapoznaje się z informacjami na temat	– stara się nazwać obiekty przedstawione na zdjęciach – zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich – stara się czytać ze zrozu-mieniem – próbuje określić czas	– nazywa obiekty przedsta-wione na zdjęciach – zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich – czyta cicho ze zrozumie-niem – określa czas i miejsce	– poprawnie nazywa obiekty przedstawione na zdjęciach – zapoznaje się z informacjami na temat głów wa-welskich – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – podaje dokładne informacje na temat bohaterów – poprawnie cytuje odpowiednie fragmenty tekstu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– podręcznik, s. 199–201 □ scenariusz nr 48	głów wawelskich – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta cicho – z pomocą nauczyciela określa czas i miejsce wydarzeń – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu zdarzeń – zapisuje odpowiedzi na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – słucha informacji na temat czasów Zygmunta Augusta – wie, że poznany utwór jest legendą	i miejsce wydarzeń – stara się podać informacje na temat bohaterów – próbuje cytować odpowiednie fragmenty tekstu – stara się opowiedzieć o przebiegu zdarzeń – zapisuje odpowiedzi na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – wskazuje osobę, która zasłużyła na to, aby rzeźba jej głowy znalazła się wśród wawelskich głów	wydarzeń – podaje informacje na temat bohaterów – cytuje na ogół odpowiednie fragmenty tekstu – opowiada o przebiegu zdarzeń – podaje odpowiedzi na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – słucha dodatkowych informacji na temat czasów Zygmunta Augusta – wskazuje w poznanym utworze cechy legendy – wskazuje osobę, która zasłużyła na to, aby rzeźba jej głowy znalazła się wśród wawelskich głów – uzasadnia swoją propozycję	– poprawnie i ciekawie opowiada o przebiegu zdarzeń – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – słucha dodatkowych informacji na temat czasów Zygmunta Augusta – poprawnie uzasadnia, że poznany utwór jest legendą – określa przesłanie legendy – podaje tytuły legend zawierających motyw niesprawiedliwych sędziów, złych wyroków i cudownej interwencji przywracającej sprawiedliwość – wskazuje osobę, która zasłużyła na to, aby rzeźba jej głowy znalazła się wśród wawelskich głów – trafnie uzasadnia swoją propozycję
96.	3	Zabawa w teatr, czyli przygotowujemy przedstawienie kukiełkowe na podstawie *Pani Twardowskiej* Adama Mickiewicza. • Adam Mickiewicz, *Pani Twardowska* – podręcznik, s. 202–211 – materiały dodatkowe: *Język polski. Zeszyt lekturowy*, kl. 4, s. 92 □ scenariusz nr 49	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – słucha informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno – podkreśla wyrazy, których znaczenia nie rozumie – z pomocą nauczyciela określa miejsce wydarzeń – wypisuje postacie występujące w utworze – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela wykonuje kukiełkę – mówi fragment utworu z pamięci – rysuje wyobrażenie tytułowej postaci	– stara się rozwiązać rebus – stara się słuchać ze zrozumieniem informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno i wyraźnie – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – redaguje plan wydarzeń – stara się podkreślić punkty planu, w których zostały przedstawione wydarzenia fantastyczne, nieprawdopodobne – stara się włączyć w przygotowanie przedstawienia kukiełkowego	– rozwiązuje rebus – słucha ze zrozumieniem informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa czas i miejsce wydarzeń – redaguje plan wydarzeń – podkreśla punkty planu, w których zostały przedstawione wydarzenia fantastyczne, nieprawdopodobne – bierze udział w przedstawieniu kukiełkowym	– poprawnie rozwiązuje rebus – słucha ze zrozumieniem informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – redaguje plan wydarzeń, stosuje jednolitą formę – bezbłędnie podkreśla punkty planu, w których zostały przedstawione wydarzenia fantastyczne, nieprawdopodobne – aktywnie uczestniczy w przedstawieniu kukiełkowym – wciela się w rolę aktora kukiełkowego

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
97.	1	*Raz – dwa – trzy!* O rytmie. • Adam Mickiewicz, *Pani Twardowska* • rytm – podręcznik, s. 208–209, polecenia 11.–15. – zeszyt ćwiczeń, s. 45–46	– dzieli wyrazy na sylaby – z pomocą nauczyciela liczy sylaby w wersach – wskazuje rymujące się wyrazy – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia związane z rytmem – czyta głośno wiersz	– wie, czym jest *rytm* – stara się oddać rytm klaskaniem – stara się wypowiedzieć wyliczankę z akompaniamentem klaskania / tupania / stukania przedmiotem – stara się wskazać najważniejszy element w wyliczance – stara się czytać głośno wiersz w rytmie podobnym do rytmu wyliczanek – stara się wskazać kompozycję rytmiczną – stara się wykonać kompozycję rytmiczną i dowolną	– wyjaśnia, co tworzy rytm wiersza – rozumie, czym jest *rytm* – oddaje rytm klaskaniem – wypowiada wyliczankę z akompaniamentem klaskania / tupania / stukania przedmiotem – wskazuje najważniejszy element w wyliczance – czyta głośno wiersz w rytmie podobnym do rytmu wyliczanek w celu wyciągnięcia wniosku – wskazuje kompozycję rytmiczną – wykonuje kompozycję rytmiczną i dowolną	– wyjaśnia, co tworzy rytm wiersza, na podstawie jego budowy – rozumie i wyjaśnia, czym jest *rytm* – poprawnie wypowiada wyliczankę z akompaniamentem klaskania / tupania / stukania przedmiotem – bierze udział w zabawie dramowej w celu wyciągnięcia wniosku na temat rytmu – poprawnie wskazuje najważniejszy element w wyliczance – czyta głośno wiersz w rytmie podobnym do rytmu wyliczanek i wyciąga wniosek – wykonuje ciekawą kompozycję rytmiczną i dowolną
98.	1	Projektujemy herb naszej miejscowości. • *Legendarne potwory* • pantomima – podręcznik: s. 212–213 ☐ scenariusz nr 50	– wie, co to jest herb – opowiada krótko, bez szczegółów, znaną mu historię, w której występuje niezwykła istota – uczestniczy w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną – zna pojęcie *pantomima*	– gromadzi ilustracje herbów – korzystając z różnych źródeł (internet, encyklopedia, leksykon, słownik symboli), gromadzi informacje na temat umieszczania w herbach postaci zwierzęcych i niezwykłych istot – opowiada krótko, bez szczegółów, znaną mu historię, w której występuje niezwykła istota – bierze udział w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – podejmuje próbę zredagowania opisu wybranej istoty występującej w legendzie – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką pla-	– gromadzi ilustracje herbów – ma świadomość różnego przedstawienia w herbach tych samych istot (np. gryfa, orła) – na podstawie informacji z różnych źródeł (internet, encyklopedia, leksykon, słownik symboli) krótko omawia znaczenia niektórych istot umieszczanych w herbach – opowiada krótko, bez szczegółów, znane mu legendy, w których występują niezwykłe istoty – bierze udział w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – samodzielnie redaguje opis wybranej istoty występującej w legendzie	– gromadzi ilustracje herbów – porównuje sposoby przedstawienia w herbach tych samych istot (np. gryfa, orła) – korzystając z informacji pochodzących z różnych źródeł (internet, encyklopedia, leksykon, słownik symboli), omawia znaczenia istot umieszczanych w herbach – barwnie opowiada znane mu legendy, w których występują niezwykłe istoty – bierze udział w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – samodzielnie i poprawnie redaguje opis wybranej istoty występującej w legendzie – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną – gromadzi informacje na temat herbu swojej miejscowości – aktywnie bierze udział w przygotowaniu i odegraniu scenki pantomimicznej – opowiada o uczuciach związanych z udziałem w scence pantomimicznej

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				styczną – gromadzi informacje na temat herbu swojej miejscowości – rozumie pojęcie *pantomima*	– wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną – gromadzi informacje na temat herbu swojej miejscowości – wyjaśnia pojęcie *pantomima* – bierze udział w przygotowaniu i odegraniu scenki pantomimicznej	
99.	2	Kraina języka. Wypowiedzenie i jego rodzaje. • wypowiedzenie • rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące • wypowiedzenie wykrzyknikowe – podręcznik: s. 214–216 – zeszyt ćwiczeń: s. 116–122	– zna pojęcie *wypowiedzenie* – słucha dialogu czytanego z podziałem na role – z pomocą nauczyciela wskazuje wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące – koloruje dymki zawierające poprawne wypowiedzenia – zapisuje tabelkę z informacjami dotyczącymi rodzajów wypowiedzeń – z pomocą nauczyciela przekształca wypowiedzenia oznajmujące w pytające – dopisuje wykrzykniki do wypowiedzeń wyrażających większe emocje	– rozumie pojęcie *wypowiedzenie* – stara się policzyć wypowiedzenia w rozmowie – czyta dialog z podziałem na role – próbuje wskazywać wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – próbuje ułożyć z podanych wyrazów wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – stara się napisać proste zaproszenie – próbuje na podstawie ilustracji sformułować wypowiedzenia oznajmujące – próbuje przekształcić wypowiedzenia oznajmujące w pytające – próbuje użyć wypowiedzeń rozkazujących – dopisuje wykrzykniki do wypowiedzeń wyrażających większe emocje – stara się ułożyć wypowie-	– wskazuje grupy wyrazów, które zawierają zrozumiałą informację – rozumie i próbuje wyjaśnić, czym jest wypowiedzenie – liczy wypowiedzenia w rozmowie – omawia różnice w sposobie zapisu między poszczególnymi wypowiedzeniami – na ogół określa intencje wypowiedzeń – dzieli wypowiedzenia na grupy w zależności od celu wypowiedzi – określa, co wyrażają wypowiedzenia zakończone wykrzyknikiem – układa wypowiedzenia, których można użyć w podanych sytuacjach – układa z podanych wyrazów różne rodzaje wypowiedzeń – uzupełnia tabelkę informacjami dotyczącymi rodzajów wypowiedzeń	– bezbłędnie wskazuje grupy wyrazów, które zawierają zrozumiałą informację – poprawnie wyjaśnia, czym jest *wypowiedzenie* – poprawnie przekształca grupy wyrazów tak, aby utworzyły zrozumiałe informacje – poprawnie określa intencje wypowiedzeń – rozróżnia rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – poprawnie określa, co wyrażają wypowiedzenia zakończone wykrzyknikiem – poprawnie układa różne rodzaje wypowiedzeń – poprawnie uzupełnia tabelkę informacjami dotyczącymi rodzajów wypowiedzeń – bezbłędnie nazywa wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi – poprawnie pisze zaproszenie, stosując różne typy wypowiedzeń – wskazuje w wypowiedzeniach pytających właściwy wyraz, który pomaga w sformułowaniu pytania oraz w udzieleniu odpowiedzi – poprawnie przekształca wypowiedzenia oznajmujące w pytające – poprawnie układa wypowiedzenia wykrzyknikowe wyrażające uczucia – poprawnie formułuje wypowiedzi pasujące do podanych sytuacji

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				dzenie wykrzyknikowe wyrażające uczucia – próbuje sformułować wypowiedzi pasujące do podanej sytuacji	– nazywa wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi – pisze zaproszenie, stosując różne typy wypowiedzeń – wskazuje w wypowiedzeniach pytających wyraz, który pomaga w sformułowaniu pytania oraz w udzieleniu odpowiedzi – przekształca wypowiedzenia oznajmujące w pytające – układa wypowiedzenia rozkazujące – tworzy wypowiedzenia wykrzyknikowe wyrażające uczucia – formułuje wypowiedzi pasujące do podanych sytuacji	
100.	1	Podążamy śladami Lutka – bohatera poznanej legendy. • Artur Oppman, *Złota kaczka* • baśń • legenda – podręcznik: s. 217–221 ☐ scenariusz nr 51	– czyta cicho – układa plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów – wie, kim jest bohater główny – wie, kim jest bohater drugoplanowy – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela wskazuje elementy baśniowe w poznanej legendzie	– stara się wymienić tytuły legend związanych z Warszawą – czyta cicho, stara się czytać ze zrozumieniem – próbuje ułożyć plan wydarzeń – wymienia bohaterów – stara się odróżnić bohatera głównego od postaci drugoplanowych – stara się wskazać na planie trasę wędrówki bohatera oraz miejsca, które odwiedził – przedstawia przebieg wydarzeń – wie, że utwór jest legendą	– wymienia tytuły legend związanych z Warszawą – czyta cicho ze zrozumieniem – układa plan wydarzeń – wymienia bohaterów – odróżnia bohatera głównego od postaci drugoplanowych – wskazuje na planie trasę wędrówki bohatera oraz miejsca, które odwiedził – opowiada o przebiegu wydarzeń – wymyśla pytanie, jakie zadałby bohaterowi legendy	– wymienia tytuły legend związanych z Warszawą – czyta cicho ze zrozumieniem – układa plan wydarzeń, stosuje jednorodną formę – wymienia i opisuje bohatera głównego i postacie drugoplanowe – poprawnie wskazuje na planie trasę wędrówki bohatera oraz miejsca, które odwiedził – opowiada o przebiegu wydarzeń z zachowaniem chronologii – wskazuje elementy baśniowe w poznanej legendzie – wymyśla ciekawe pytanie, jakie zadałby bohaterowi legendy
101.	1	Przygotowujemy program szkolnej wycieczki „Na	– z pomocą nauczyciela rozpoznaje niektóre postaci, miejsca i obiekty przedsta-	– rozpoznaje niektóre postaci, miejsca i obiekty przedstawione na ilustracjach	– z reguły poprawnie dopasowuje przedstawione na ilustracjach postaci, miej-	– rozpoznaje, do jakich legend nawiązują miejsca, obiekty i nazwy przedstawione na zdjęciach – wskazuje w swojej miejscowości ulicę (budowlę,

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		tropach legend”. • *Na tropach polskich legend* – podręcznik, s. 222–224	wione na ilustracjach – z pomocą nauczyciela pisze w punktach plan wycieczki	– gromadzi materiały do opracowania planu wycieczki pod nazwą *Na tropach legend* – podejmuje próbę napisania planu wycieczki	sca i obiekty do legend – bierze udział w opracowaniu programu klasowej wycieczki *Na tropach legend* – korzysta z dostępnych źródeł informacji	instytucję), której nazwa ma związek z jakąś legendą – wykonuje zdjęcie budowli lub miejsca związanego z legendą ze swojego regionu – gromadzi i selekcjonuje informacje z różnych źródeł (stron internetowych, przewodników turystycznych, map itd.) – opracowuje w punktach plan wycieczki pod nazwą *Na tropach legend*, wykorzystując zgromadzone informacje – współorganizuje klasowy konkurs dla znawców polskich legend pod hasłem: *Legenda i prawda* – opracowuje regulamin konkursu
102.	1	**Legendy ojczyste** – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 5. rozdziale podręcznika	– zna pojęcia: *legenda*, *podanie*, *rytm*, *pantomima* – z pomocą nauczyciela rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – rozpoznaje czasowniki wśród innych części mowy – zna pojęcie *wypowiedzenie* – zna rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – zna wypowiedzenie wykrzyknikowe	– rozumie pojęcia: *legenda*, *podanie*, *rytm*, *pantomima* – stara się określić elementy rytmu w wierszu – rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – wskazuje czasowniki wśród innych części mowy – rozpoznaje przysłówki – stara się zdefiniować wypowiedzenie – próbuje rozpoznać rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – rozpoznaje wypowiedzenie wykrzyknikowe – próbuje zredagować opis wyglądu postaci	– wyjaśnia pojęcia: *legenda*, *podanie*, *rytm*, *pantomima* – określa elementy rytmu w wierszu – rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – definiuje wypowiedzenie – rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – określa wyróżniki opisu jako formy wypowiedzi – redaguje opis wyglądu postaci	– poprawnie wyjaśnia pojęcia: *legenda*, *podanie*, *rytm*, *pantomima* – poprawnie określa elementy rytmu w wierszu – rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – poprawnie definiuje wypowiedzenie – poprawnie rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – poprawnie określa wyróżniki opisu jako formy wypowiedzi – poprawnie redaguje opis wyglądu postaci
103.	1	**Legendy ojczyste** – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 5	– czyta cicho – wskazuje wydarzenie fantastyczne występujące w legendzie – odgaduje brakujące wyrazy – wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów	– stara się czytać ze zrozumieniem – wskazuje wydarzenie historyczne występujące w legendzie – stara się określić części mowy – próbuje wskazać przy-	– czyta cicho ze zrozumieniem – wskazuje wydarzenie historyczne i fantastyczne występujące w legendzie – określa elementy rytmu w wierszu – odgaduje brakujące wyra-	– czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa elementy rytmu w wierszu – poprawnie odgaduje brakujące wyrazy – właściwie określa części mowy – bezbłędnie wskazuje przysłówki w zdaniu – bezbłędnie wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			– wie, jakie części mowy odmieniają się przez rodzaje i liczby – zna pojęcia: *legenda*, *podanie*, *rytm*, *pantomima*	słówki w zdaniu – wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – stara się wymienić części mowy odmieniające się przez rodzaje i liczby – stara się określić rodzaj wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi – zna pojęcia: *legenda*, *podanie*, *rytm*, *pantomima* – podejmuje próbę zredagowania opisu	zy – określa części mowy – na ogół poprawnie wskazuje przysłówki w zdaniu – poprawnie wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – wymienia części mowy odmieniające się przez rodzaje i liczby – określa rodzaj wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi – zna i rozumie pojęcia: *legenda*, *podanie*, *rytm*, *pantomima* – redaguje opis	– poprawnie wymienia części mowy odmieniające się przez rodzaje i liczby – właściwie określa rodzaj wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi – rozumie i wyjaśnia pojęcia: *legenda*, *podanie*, *rytm*, *pantomima* oraz właściwie je stosuje – redaguje ciekawy opis
W rodzinie						
104.	2	Przedstawiamy informacje na temat naszych rodzin w formie drzewa genealogicznego. • Małgorzata Szyszko-Kondej, *Ciocia Alusia nie zaśnie bez smoczka…* • narrator • przysłowie • genealogia • drzewo genealogiczne – podręcznik, s. 230–235 * scenariusz nr 52	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów obcych – mówi o narratorze – znajduje wskazane przez uczniów fragmenty – mówi o rodzinie bohaterki – próbuje uzupełnić drzewo genealogiczne informacjami o swojej rodzinie – mówi o swojej rodzinie – poznaje znaczenia podanych przysłów	– stara się rozwiązać diagram – stara się korzystać ze słownika wyrazów obcych – zna pojęcie *genealogia* – stara się podać informacje na temat narratora – opowiada treść utworu – stara się wyszukać fragmenty tekstu zawierające informacje, jakie udało się zebrać bohaterce na temat swojej rodziny – stara się opowiedzieć o zachowaniu osób z rodziny bohaterki – stara się uzupełnić drzewo genealogiczne informacjami o swojej rodzinie – stara się gromadzić informacje na temat swojej rodziny, wykorzystując podane pytania	– rozwiązuje diagram – korzysta ze słownika wyrazów obcych – zna i rozumie pojęcie *genealogia* – podaje informacje na temat narratora – określa tematykę tekstu – cytuje fragmenty tekstu zawierające informacje, jakie udało się zebrać bohaterce na temat swojej rodziny – opowiada o zachowaniu osób należących do różnych pokoleń rodziny bohaterki – uzupełnia drzewo genealogiczne informacjami o swojej rodzinie – prezentuje efekt samodzielnej pracy – gromadzi informacje na temat swojej rodziny,	– poprawnie rozwiązuje diagram – wyjaśnia znaczenie słowa genealogia, sprawnie korzystając ze słownika wyrazów obcych – poprawnie określa tematykę tekstu – podaje informacje o języku narratora – poprawnie cytuje fragmenty tekstu zawierające informacje na temat rodziny bohaterki – opowiada o zachowaniu osób należących do różnych pokoleń rodziny bohaterki, popiera wypowiedź odpowiednimi cytatami – tworzy drzewo genealogiczne swojej rodziny – interesująco opowiada o swojej rodzinie – gromadzi ciekawe informacje na temat swojej rodziny, wykorzystując podane pytania – poprawnie wyjaśnia znaczenia podanych przysłów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– stara się wyjaśnić znaczenia podanych przysłów	wykorzystując podane pytania – wyjaśnia znaczenia podanych przysłów	
105.	1	Dlaczego nie należy się spóźniać? • Julian Tuwim, *Spóźniony słowik* – podręcznik: s. 236–237 ☐ scenariusz nr 53	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o postaciach – mówi o zdarzeniach – mówi o zachowaniu bohatera	– stara się wyjaśnić sens podanych przysłów – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wymienia postacie występujące w utworze – stara się opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – stara się nazwać uczucia bohaterki – opowiada o zachowaniu bohatera – stara się opowiedzieć o swoim zachowaniu w określonej sytuacji	– wyjaśnia sens podanych przysłów – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wymienia postacie występujące w utworze – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – nazywa uczucia bohaterki – ocenia zachowanie bohatera – formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – opowiada o swoim zachowaniu w określonej sytuacji	– znajduje słowo klucz, którym można połączyć podane wyrazy i przysłowia – poprawnie wyjaśnia sens podanych przysłów – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – czyta wiersz z podziałem na role – trafnie nazywa uczucia bohaterki – trafnie ocenia zachowanie bohatera – dopisuje uzasadnienia do podanego stwierdzenia – poprawnie formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – barwnie opowiada o swoim zachowaniu w określonej sytuacji
106.	1	„Czuję, że będą kłopoty”. Niezwykłe przygody bohaterów książki *Czerwone krzesło*. • Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo*[3] • elementy świata przedstawionego • czas wydarzeń • miejsce wydarzeń • bohater • plan wydarzeń	– z pomocą nauczyciela określa czas i miejsce wydarzeń – z pomocą nauczyciela opowiada o przygodzie, którą chciałby przeżyć	– stara się określić czas i miejsce wydarzeń – próbuje uporządkować plan wydarzeń – opowiada o przygodzie, którą chciałby przeżyć – próbuje opowiedzieć o przygodzie bohaterów	– określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – porządkuje plan wydarzeń – porównuje realia świata przedstawionego w powieści ze współczesnymi realiami – wymienia przygody, które chciałby przeżyć – opowiada najśmieszniejszą i najbardziej niebezpieczną przygodę	– poprawnie określa elementy świata przedstawionego utworu – właściwie porządkuje plan wydarzeń – wnikliwie porównuje realia świata przedstawionego w powieści ze współczesnymi realiami – barwnie opowiada przygody, które chciałby przeżyć – ciekawie opowiada najśmieszniejszą i najbardziej niebezpieczną przygodę
107.	1	Czy życzenia zawsze powinny się spełniać? • Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo*	– z pomocą nauczyciela wymienia życzenia, które spełniło krzesło – z pomocą nauczyciela przedstawia, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu	– stara się wymienić życzenia, które spełniło krzesło – próbuje przedstawić, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane	– wymienia życzenia, które spełniło krzesło – przedstawia, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym	– wymienia życzenia spełnione przez krzesło – ciekawie przedstawia, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa – wymyśla historię własnego życzenia, które krzesło mogłoby spełnić, i przedstawia ją

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• bohater • wartości	spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa	z tym niebezpieczeństwa – stara się wymyślić własne życzenie, które krzesło mogłoby spełnić	niebezpieczeństwa – wymyśla historię własnego życzenia, które krzesło mogłoby spełnić	w interesujący sposób
108.	1	Który bohater książki mógłby się stać twoim przyjacielem? • Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo* • bohater	– z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów – z pomocą nauczyciela wskazuje bohatera, z którym mógłby się zaprzyjaźnić – z pomocą nauczyciela określa cechy postaci	– stara się wymienić bohaterów – próbuje wskazać bohatera, z którym mógłby się zaprzyjaźnić – stara się wymienić cechy postaci – stara się ocenić bohatera	– wymienia bohaterów – wskazuje bohatera, z którym mógłby się zaprzyjaźnić – określa cechy postaci – ocenia bohatera – uzasadnia swój wybór	– wymienia bohaterów – wskazuje bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić – ocenia bohatera na podstawie jego cech – wnikliwie uzasadnia swój wybór
109.	1	Dorośli czy niedorośli? • Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo* • bohater • charakterystyka bohatera literackiego	– z pomocą nauczyciela wymienia postacie osób dorosłych – z pomocą nauczyciela gromadzi informacje na temat rodziców i ciotki – z pomocą nauczyciela pisze list do rodziców	– stara się wymienić postacie osób dorosłych – opisuje rodziców i ciotkę – stara się napisać list do rodziców	– wymienia postacie osób dorosłych – gromadzi informacje na temat relacji bohaterów z rodzicami i ciotką – ocenia relacje dorosłych z dziećmi – przedstawia propozycje postępowania, które zapobiegną oddaleniu się rodziców od dzieci – redaguje kilkuzdaniową pisemną wypowiedź – pisze list do rodziców	– wskazuje nietypowego bohatera dorosłego – wymienia problemy, z którymi borykają się dorośli: brak pracy, konieczność wyjazdu za granicę – właściwie ocenia relacje w rodzinie – przedstawia propozycje postępowania, które zapobiegną oddaleniu się rodziców od dzieci – redaguje kilkuzdaniową pisemną wypowiedź z uzasadnieniem – sprawnie pisze list do rodziców, zachowuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi
110.	2	Wspólnie oglądamy film Andrzeja Maleszki *Czerwone krzesło*. • Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo* • film	– ogląda film – z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat filmu	– stara się uważnie oglądać film – próbuje wypowiedzieć się na temat filmu – stara się mówić o swoich wrażeniach	– uważnie ogląda film – wypowiada się na temat filmu – mówi o swoich wrażeniach	– uważnie ogląda film – ciekawie wypowiada się na temat filmu – interesująco mówi o swoich wrażeniach
111.	1	Kraina języka. Zdania i równoważniki zdań. • wypowiedzenie • zdanie • równoważnik	– z pomocą nauczyciela nazywa część mowy, która tworzy zdanie – zna pojęcia: *zdania* i *równoważnik zdania* – z pomocą nauczyciela	– nazywa część mowy, która tworzy najkrótsze zdanie – zastępuje bezokoliczniki czasownikami w formie osobowej – stara się przekształcić	– wskazuje różnice między wypowiedzeniami – nazywa część mowy, która tworzy najkrótsze zdanie – przekształca tekst opowiadania, zastępując bezoko-	– poprawnie wskazuje różnice między wypowiedzeniami – sprawnie przekształca tekst opowiadania, zastępując bezokoliczniki czasownikami w formie osobowej – poprawnie zmienia wypowiedzi w taki sposób,

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		zdania – podręcznik, s. 238–240 – zeszyt ćwiczeń: s. 122–126	odróżnia zdania od równoważników zdań – wskazuje czasowniki w formach osobowych – z pomocą nauczyciela podkreśla wypowiedzenia, w których występują czasowniki w formie osobowej – z pomocą nauczyciela wskazuje równoważniki zdań	równoważniki zdań w zdania – zna i rozumie pojęcia: *zdanie* i *równoważnik zdania* – stara się zmienić wypowiedzi w taki sposób, aby stały się dwoma różnymi zdaniami – odróżnia zdania od równoważników zdań – stara się przekształcić zdania w równoważniki zdań – wskazuje czasowniki w formach osobowych – podkreśla część mowy występującą w każdym zdaniu – stara się wskazać zdania w podanym tekście / wśród wypowiedzeń – podkreśla wypowiedzenia, w których występują czasowniki w formie osobowej – stara się wskazać równoważniki zdań	liczniki czasownikami w formie osobowej – przekształca równoważniki zdań w zdania – definiuje równoważnik zdania – zmienia wypowiedzi w taki sposób, aby stały się dwoma różnymi zdaniami – odróżnia zdania od równoważników zdań – przekształca zdania w równoważniki zdań – wskazuje czasowniki w formach osobowych – wskazuje zdania w podanym tekście / wśród wypowiedzeń	aby stały się dwoma różnymi zdaniami – bezbłędnie odróżnia zdania od równoważników zdań – bezbłędnie wskazuje zdania w podanym tekście / wśród wypowiedzeń – poprawnie tworzy równoważniki zdań – poprawnie przeredagowuje tekst, stosując równoważniki zdań
112.	1	Tylko jedna mama na... Joanna Kulmowa, *Mamy mamę*. • Joanna Kulmowa, *Mamy mamę* – podręcznik, s. 241 □ scenariusz nr 54	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o utworze – mówi o Dniu Matki	– stara się rozwiązać rebus – stara się wypowiedzieć na temat obowiązków mamy związanych z prowadzeniem domu – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się podać informacje na temat osoby mówiącej – stara się wyjaśnić na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – stara się dopisać dalszą część zdania, wykorzystując informacje podane	– rozwiązuje rebus – korzysta ze słownika frazeologicznego języka polskiego – wypowiada się na temat obowiązków mamy związanych z prowadzeniem domu – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat osoby mówiącej – wyjaśnia na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – dopisuje dalszą część	– poprawnie rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenie podanego związku frazeologicznego – sprawnie korzysta ze słownika frazeologicznego i słownika języka polskiego – wymienia obowiązki mamy związane z prowadzeniem domu – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat osoby mówiącej, cytuje odpowiednie fragmenty wiersza – wyjaśnia na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – dopisuje dalszą część zdania, wykorzystując informacje podane w wierszu – dopisuje dalszą część zdania, odwołując się

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				w wierszu – stara się dopisać dalszą część zdania, odwołując się do własnych doświadczeń – stara się wypowiedzieć na temat Dnia Matki – stara się podać przykłady czynności, w jakich uczniowie mogliby wyręczyć swoje mamy	zdania, wykorzystując informacje podane w wierszu – dopisuje dalszą część zdania, odwołując się do własnych doświadczeń – wypowiada się na temat Dnia Matki – podaje przykłady czynności, w jakich uczniowie mogliby wyręczyć swoje mamy – podaje propozycje uczczenia Dnia Matki	do własnych doświadczeń – wypowiada się na temat Dnia Matki – podaje ciekawe propozycje uczczenia Dnia Matki – wyjaśnia, na czym polega gra słów w wierszu
113.	1	Piszemy opowiadania. • opowiadanie • opowiadanie twórcze • opowiadanie odtwórcze • dialog – podręcznik, s. 248–249 – zeszyt ćwiczeń, s. 28–34 – materiały dodatkowe: *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 82	– zna pojęcia: *opowiadanie, opowiadanie twórcze, opowiadanie odtwórcze* – zapoznaje się ze wskazówkami dla piszącego opowiadanie – z pomocą nauczyciela układa baśń według podanego planu – z pomocą nauczyciela uzupełnia dymki pasującymi wypowiedziami – z pomocą nauczyciela układa proste opowiadanie	– rozumie, czym są: *opowiadanie, opowiadanie twórcze i opowiadanie odtwórcze* – próbuje napisać krótkie opowiadanie na podstawie legendy *O Lechu i białym orle* – stara się ułożyć baśń według podanego planu na podstawie wiersza Aleksandra Puszkina *Bajka o rybaku i rybce* – uzupełnia dymki pasującymi wypowiedziami – podejmuje próbę napisania opowiadanie na podstawie komiksu, korzystając z podanego schematu – stara się wymyślić tytuł dla opowiadania	– rozumie, czym są: *opowiadanie, opowiadanie twórcze i opowiadanie odtwórcze* – pisze opowiadanie na podstawie legendy *O Lechu i białym orle* – układa baśń według podanego planu – pisze baśń na podstawie wiersza Aleksandra Puszkina *Bajka o rybaku i rybce* – pisze opowiadanie na podstawie komiksu, korzystając z podanego schematu – układa opowiadanie, wplatając w jego tok fragmenty podanych dialogów – tytułuje opowiadanie	– wyjaśnia, czym są: *opowiadanie twórcze i opowiadanie odtwórcze* – pisze ciekawe opowiadanie na podstawie legendy *O Lechu i białym orle* – układa ciekawą i poprawną pod względem językowym baśń według podanego planu – pisze baśń na podstawie wiersza Aleksandra Puszkina *Bajka o rybaku i rybce* – pisze opowiadanie na podstawie komiksu, uwzględniając podane wskazówki – nadaje opowiadaniu interesujący tytuł
114.	2	Dlaczego Nini stała się niewidzialna? • Tove Jansson, *Opowiadanie o niewidzialnym dziecku* • opowiadanie	– zna określenie: *zniknąć komuś z oczu* – zapisuje synonimy podanego frazeologizmu – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego	– rozumie znaczenie związku wyrazowego: *zniknąć komuś z oczu* – zapisuje synonimy podanego frazeologizmu – stara się korzystać ze słownika języka polskiego	– wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego: *zniknąć komuś z oczu* – zapisuje synonimy podanego frazeologizmu – korzysta ze słownika języka polskiego	– wyjaśnia, w jakich sytuacjach można użyć związku frazeologicznego: *zniknąć komuś z oczu* – podaje synonimy frazeologizmu – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – poprawnie wypowiada się na podany temat – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa elementy świata przedstawio-

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– podręcznik: s. 242–249 □ scenariusz nr 55	– z pomocą nauczyciela wypowiada się na podany temat – czyta cicho – z pomocą nauczyciela określa elementy świata przedstawionego – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela redaguje przepis	– próbuje się wypowiadać na podany temat – stara się czytać ze zrozumieniem – określa elementy świata przedstawionego – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – mówi o domu bohaterów – stara się opowiedzieć o sposobach na przywrócenie dziewczynce widzialnej postaci – próbuje zredagować opowiadanie o przygodzie bohaterów nad morzem – stara się napisać przepis	– wypowiada się na podany temat – czyta cicho ze zrozumieniem – określa elementy świata przedstawionego – opowiada o przebiegu wydarzeń – opowiada o atmosferze panującej w domu bohaterów, wykorzystując bank serdecznych słówek – opowiada o sposobach na przywrócenie dziewczynce widzialnej postaci – redaguje opowiadanie o przygodzie bohaterów nad morzem – redaguje przepis	nego – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – trafnie ocenia atmosferę panującą w domu bohaterów, wykorzystując bank serdecznych słówek – opowiada o sposobach na przywrócenie dziewczynce widzialnej postaci – poprawnie redaguje opowiadanie o przygodzie bohaterów nad morzem – poprawnie redaguje przepis, uwzględniając cechy tej formy wypowiedzi
115.	1	Zakręty ortografii. Formy czasu przeszłego czasowników. • Agnieszka Frączek, *Dziwny kot* • pisownia form czasu przeszłego czasowników typu: *zacząć*, *wziąć* – podręcznik, s. 250–251 – zeszyt ćwiczeń, s. 178–179	– czyta głośno – słucha wiersza – zna zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu *zacząć*, *wziąć* – z pomocą nauczyciela stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu *zacząć*, *wziąć* – z pomocą nauczyciela tworzy od podanych bezokoliczników formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst, wpisuje *ę* lub *ą* – zapisuje utworzone zdania	– stara się czytać głośno i wyraźnie – czyta wiersz w imieniu chłopca – zna i stara się stosować w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu: *zacząć*, *wziąć* – tworzy formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – stara się uzupełnić tekst, wpisując *ę* lub *ą* – układa zdania	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu: *zacząć*, *wziąć* – na ogół poprawnie uzupełnia wnioski na podstawie porównania wymowy i pisowni czasowników w czasie przeszłym – tworzy formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – wyjaśnia znaczenie popularnych zwrotów – uzupełnia tekst, wpisując *ę* lub *ą* – układa zdania, wykorzystując podane słownictwo	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu: *zacząć*, *wziąć* – poprawnie uzupełnia wnioski na podstawie porównania wymowy i pisowni czasowników w czasie przeszłym – bezbłędnie tworzy formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – bezbłędnie uzupełnia tekst, wpisując *ę* lub *ą* – układa poprawne zdania, wykorzystując podane słownictwo
116.	2	Czy obrażanie się	– zapisuje określenia pasu-	– zapisuje określenia pasu-	– wypowiada się na temat	– poprawnie wypowiada się na temat sytuacji

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		na rodziców to dobry sposób na wybrnięcie z niekorzystnej dla nas sytuacji? • Anna Onichimowska, *Krzysztofa Pączka droga do sławy* • pamiętnik – podręcznik, s. 252–254 – zeszyt ćwiczeń, s. 35–36 □ scenariusz nr 56	jące do rysunku – czyta głośno – mówi o narratorze – mówi o utworze – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterze – zapisuje podane teksty	jące do rysunku – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wie, kim jest narrator – stara się określić tematykę opowiadania – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – stara się ocenić zachowanie bohatera, wykorzystując podane przymiotniki – stara się redagować receptę na poprawę nastroju bliskich po kłótni / sprzeczce	sytuacji przedstawionej na rysunku – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat narratora – określa tematykę opowiadania – ocenia zachowanie bohatera, wykorzystując podane przymiotniki – redaguje receptę na poprawę nastroju bliskich po kłótni / sprzeczce	przedstawionej na rysunku – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa formę, w jakiej wypowiada się narrator – trafnie ocenia zachowanie bohatera, wykorzystując podane przymiotniki – rozważa podane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – prezentuje efekt pracy grupy – redaguje oryginalną receptę na poprawę nastroju bliskich po kłótni / sprzeczce
117.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 5. – *Powrót taty*. • Adam Mickiewicz, *Powrót taty* – test nr 5 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem – podręcznik, s. 255–258	– czyta cicho – z pomocą nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania	– stara się czytać cicho ze zrozumieniem – stara się odpowiedzieć na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania
118.	1	Komu kupiec zawdzięcza ocalenie życia? • Adam Mickiewicz, *Powrót taty* • recytacja – podręcznik: s. 255–258 – materiały dodatkowe: *Język polski. Zeszyt lekturowy*, kl. 4, s. 84 □ scenariusz nr 57	– z pomocą nauczyciela pisze skojarzenia do wyrazu *tata* – czyta informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela porządkuje podany plan zgodnie z chronologią – z pomocą nauczyciela wymienia postacie występu-	– stara się zapisać skojarzenia do wyrazu *tata* – mówi o swoim ojcu – czyta informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – stara się uporządkować podany plan zgodnie z chronologią – próbuje opowiedzieć o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – stara się wyodrębnić po-	– zapisuje skojarzenia do wyrazu *tata* – mówi, jaką rolę pełni ojciec w jego rodzinie – podaje informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – porządkuje podany plan zgodnie z chronologią – opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu	– wypowiada się na temat roli, jaką pełni ojciec we współczesnej rodzinie – podaje interesujące informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – bezbłędnie porządkuje podany plan zgodnie z chronologią – w sposób ciekawy opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – poprawnie wyodrębnia postacie występujące w utworze – czyta tekst z podziałem na role, zachowując właściwą intonację – poprawnie wyjaśnia okoliczności zdarzenia,

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			jące w utworze	stacie występujące w utworze – stara się czytać tekst z podziałem na role – próbuje wyjaśnić okoliczności zdarzenia – próbuje ocenić postępowanie starszego zbójcy – próbuje zredagować podziękowanie w imieniu kupca	– wyodrębnia postacie występujące w utworze – czyta tekst z podziałem na role – wyjaśnia okoliczności zdarzenia – ocenia postępowanie starszego zbójcy – redaguje podziękowanie w imieniu kupca – redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat	przytacza odpowiedni fragment tekstu – trafnie ocenia postępowanie starszego zbójcy – bezbłędnie redaguje podziękowanie w imieniu kupca – poprawnie redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat
119.	2	Kraina języka. Podmiot i orzeczenie. • orzeczenie • podmiot • związek główny • zdanie – podręcznik, s. 259–261 – zeszyt ćwiczeń, s. 126–131	– z pomocą nauczyciela rozpoznaje w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – z pomocą nauczyciela rozpoznaje w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – zna pojęcia: *orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie* – z pomocą nauczyciela wskazuje w zdaniach orzeczenia – z pomocą nauczyciela podkreśla orzeczenia / podmioty – z pomocą nauczyciela wypisuje z podanych zdań związki główne	– stara się rozpoznać w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – próbuje rozpoznać w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – rozumie pojęcia: *orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie* – próbuje wskazać wypowiedzenia, w których brakuje podmiotów / orzeczeń – stara się uzupełnić brakujące orzeczenia – stara się dopisać podmioty do zdań – dobiera do podmiotów odpowiednie formy orzeczeń – stara się wypisać związki główne z podanych zdań – stara się dopisać orzeczenia w formach czasu przeszłego – wskazuje rzeczownik, który pełni funkcję podmiotu – stara się połączyć podmioty z odpowiednimi orzeczeniami	– rozpoznaje w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – rozpoznaje w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – rozumie pojęcia: *orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie* – wskazuje wypowiedzenia, w których brakuje podmiotów / orzeczeń – wypisuje związki główne z podanych zdań – przyporządkowuje wykonawców czynności do poszczególnych zdań – dopisuje orzeczenia w formach czasu przeszłego – wskazuje rzeczownik, który pełni funkcję podmiotu – łączy podmioty z odpowiednimi orzeczeniami – redaguje krótkie opowiadanie, wykorzystując utworzone związki wyrazowe – nadaje ilustracjom tytuły w formie zdań składających	– bezbłędnie rozpoznaje w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – bezbłędnie rozpoznaje w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – wyjaśnia pojęcia: *orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie* – poprawnie dobiera do podmiotów odpowiednie formy orzeczeń – poprawnie zapisuje w formie wykresów związki główne z podanych zdań – bezbłędnie przyporządkowuje wykonawców czynności do poszczególnych zdań – bezbłędnie dopisuje orzeczenia w formach czasu przeszłego – bezbłędnie łączy podmioty z odpowiednimi orzeczeniami – redaguje poprawne i ciekawe opowiadanie, wykorzystując utworzone związki wyrazowe – nadaje ilustracjom poprawne tytuły w formie zdań składających się z samego związku głównego

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– podejmuje próbę zredagowania krótkiego opowiadania	się z samego związku głównego	
120.	1	„Tu jest wszystko, co się kiedykolwiek chciało mieć”. Rozmawiamy o Nangijali. • Astrid Lindgren, *Bracia Lwie Serce* – podręcznik, s. 262–267 ☐ scenariusz nr 58	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o tekście – mówi o bohaterach – mówi o wybranym fragmencie lektury	– stara się rozwiązać rebus – zna zwrot: *mieć lwie serce* – stara się opowiedzieć o swoich wrażeniach czytelniczych – wyszukuje informacje na temat tytułowych bohaterów – stara się opowiedzieć wybrany fragment lektury – stara się określić tematykę utworu – opowiada o Nangijali – stara się określić narratora w utworze	– rozwiązuje rebus – rozumie zwrot: *mieć lwie serce* – opowiada o swoich wrażeniach czytelniczych – mówi, do której postaci pasuje zwrot *mieć lwie serce* – uzasadnia swoją opinię – opowiada wybrany fragment lektury – określa tematykę utworu – gromadzi informacje na temat Nangijali – określa narratora w utworze	– poprawnie rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenie zwrotu: *mieć lwie serce* – ciekawie opowiada o swoich wrażeniach czytelniczych – uzasadnia, do której postaci pasuje zwrot *mieć lwie serce* – wypowiada się na temat więzi łączącej braci – wypowiada się na temat myśli i uczuć bohatera – uzasadnia swoją opinię – poprawnie opowiada wybrany fragment lektury – poprawnie określa tematykę utworu – opisuje Nangijalę, używając przymiotników opisujących i oceniających – poprawnie określa narratora w utworze – dostrzega i określa przesłanie utworu
121.	1	**W rodzinie** – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 6. rozdziale podręcznika	– zna pojęcia: *wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot* – wskazuje czasowniki w formach osobowych – opowiada o przygodzie	– zna pojęcia: *wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny* – odróżnia zdania od równoważników zdań – rozpoznaje podmioty i orzeczenia w zdaniu – redaguje krótkie opowiadanie	– rozumie pojęcia: *wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny* – tworzy równoważniki zdań – dopisuje orzeczenia do podanych podmiotów – redaguje opowiadanie z zachowaniem trójdzielnej budowy	– wyjaśnia pojęcia: *wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny* – przekształca równoważniki zdań w zdania – przekształca zdania w równoważniki zdań – wyjaśnia funkcję podmiotu i orzeczenia w zdaniu – redaguje opowiadanie poprawne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym
122.	1	**W rodzinie** – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 6	– czyta cicho – podejmuje próbę wykonania poleceń	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się wnioskować na podstawie informacji podanych w tekście – zna pojęcia: *wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny* – stara się pisać opowiadanie	– na ogół poprawnie wnioskuje na podstawie informacji podanych w tekście – rozumie pojęcia: *wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny* – pisze opowiadanie	– poprawnie wnioskuje na podstawie informacji podanych w tekście – wyjaśnia pojęcia: *wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny* – poprawnie pisze opowiadanie

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
Nasza przyjaźń						
123.	2	Przygotowujemy się do pisania listów. list – podręcznik, s. 276–278 – zeszyt ćwiczeń, s. 37–40 – materiały dodatkowe: *Język polski. Ćwiczenia redakcyjne*, cz. 1, s. 95 ☐ scenariusz nr 59	– zapoznaje się z informacjami na temat historii pisania listów – zapisuje zwroty ze słowem *list* – odczytuje przykładowy list – ogląda schemat graficznego układu listu – uzupełnia list, wpisując miejsce i datę jego napisania – określa adresata listu na podstawie nagłówka i formuły końcowej – zaznacza wyrazy, które można stosować wyłącznie w listach do rówieśników – zna skróty stosowane w adresach – adresuje kopertę – zapoznaje się ze wskazówkami dla piszącego list – z pomocą nauczyciela pisze list do kolegi / koleżanki – z pomocą nauczyciela pisze e-mail z krótką informacją dla rodziców	– zna znaczenie słowa *list* – zapisuje znaczenia wyrażeń ze słowem *list* – stara się korzystać ze słownika języka polskiego – stara się wpisać brakujące zwroty grzecznościowe zgodnie z obowiązującymi zasadami – stara się wyznaczyć akapity w liście – stara się pisać list do kolegi / koleżanki – stara się poprawić błędy w SMS-ie – stara się pisać samodzielnie e-mail z krótką informacją dla rodziców	– opowiada o swoich doświadczeniach związanych z pisaniem i otrzymywaniem listów – wyjaśnia znaczenie słowa *list* – rozumie znaczenia wyrażeń ze słowem *list* – korzysta ze słownika języka polskiego – na ogół poprawnie wpisuje brakujące zwroty grzecznościowe zgodnie z obowiązującymi zasadami – wyznacza akapity w liście – pisze list do kolegi / koleżanki – poprawia błędy w SMS-ie – pisze e-mail z krótką informacją dla rodziców	– wyczerpująco opowiada o swoich doświadczeniach związanych z pisaniem i otrzymywaniem listów – poprawnie wyjaśnia znaczenia wyrażeń ze słowem *list* – sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego – bezbłędnie wpisuje brakujące zwroty grzecznościowe zgodnie z obowiązującymi zasadami – poprawnie wyznacza akapity w liście – pisze ciekawy list do kolegi / koleżanki z zastosowaniem wszystkich wyróżników tej formy wypowiedzi – poprawia błędy w SMS-ie – poprawnie pisze e-mail z krótką informacją dla rodziców
124.	2	Czego dowiadujemy się o Felku – głównym bohaterze poznanego opowiadania? • Małgorzata Szyszko-Kondej, *Napiszę książkę o III b, ale na pewno nie sama...* • kolejność zdarzeń	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o utworze – zapisuje plan wydarzeń – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterze – z pomocą nauczyciela szuka w tekście potrzebnych informacji – zapisuje list do bohatera opowiadania	– próbuje łączyć fragmenty przysłów – wskazuje narratora – stara się określić tematykę tekstu – stara się porządkować plan wydarzeń zgodnie z ich kolejnością – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – wskazuje głównego bohatera – szuka w tekście potrzeb-	– łączy pocięte zdania, tworząc przysłowia o przyjaźni – podaje informacje na temat narratora – określa tematykę tekstu – na ogół poprawnie porządkuje plan wydarzeń zgodnie z ich kolejnością – opowiada o przebiegu wydarzeń – gromadzi informacje na temat głównego bohatera – proponuje formy pomocy	– poprawnie wyjaśnia przenośny sens przysłów – podaje informacje na temat narratora – poprawnie określa tematykę tekstu – wskazuje przysłowie, które zostało przywołane w tekście – poprawnie porządkuje plan wydarzeń zgodnie z ich kolejnością – barwnie opowiada o przebiegu wydarzeń – gromadzi informacje na temat głównego bohatera – proponuje skuteczne formy pomocy bohaterowi – poprawnie pisze list do bohatera opowiadania – ustosunkowuje się do podanej opinii

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		– podręcznik: s. 272–276 □ scenariusz nr 60		nych informacji – stara się proponować formy pomocy bohaterowi – stara się pisać list do bohatera opowiadania	bohaterowi – pisze list do bohatera opowiadania	
125.	2	Kraina języka. Określenia. Grupa podmiotu i grupa orzeczenia. • określenia • wyraz określany i określający • orzeczenie • podmiot • grupa podmiotu • grupa orzeczenia – podręcznik, s. 279–283 – zeszyt ćwiczeń, s. 131–138	– wie, czym są określenia – zna pojęcia: *grupa podmiotu, grupa orzeczenia* – z pomocą nauczyciela wskazuje w wyrażeniach wyrazy określające i określane – wie, czym jest podmiot i jaką częścią mowy zwykle jest wyrażony – wie, czym jest orzeczenie i jaką częścią mowy jest wyrażone – z pomocą nauczyciela dodaje określenia do grupy podmiotu lub grupy orzeczenia – z pomocą nauczyciela oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – z pomocą nauczyciela podkreśla orzeczenia w zdaniach – z pomocą nauczyciela rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń	– w związkach wyrazowych stara się wskazać wyrazy określane i określające – zna i rozumie pojęcia: *grupa podmiotu, grupa orzeczenia* – stara się wskazać w zdaniach podmioty i orzeczenia – stara się wskazać w zdaniach związki główne – podejmuje samodzielne próby rozwijania grupy orzeczenia i podmiotu przez dodawanie określeń – podkreśla podmioty i orzeczenia w zdaniach – stara się rozwijać zdania w taki sposób, aby dopisane określenia odpowiadały na podane pytania – próbuje oddzielić grupę podmiotu od grupy orzeczenia – próbuje wypisać z wiersza określenia oznaczonych orzeczeń – stara się napisać tekst o swoich planach na wakacje, stosując różne określenia – z reguły poprawnie podkreśla orzeczenia w zdaniach – z reguły rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń	– z reguły poprawnie wskazuje wyrazy określane i określające – podaje przykłady par wyrazów, w których określenie odpowiada na podane pytanie – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach podmioty i orzeczenia – wyjaśnia pojęcia: *grupa podmiotu, grupa orzeczenia* – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach związki główne – rozwija grupę orzeczenia i podmiotu przez dodawanie określeń – rozwija zdania w taki sposób, aby dopisane określenia odpowiadały na podane pytania – wypisuje z wiersza określenia oznaczonych orzeczeń – oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – pisze tekst o swoich planach na wakacje, stosując różne określenia – podkreśla związki główne w zapisanych zdaniach – podkreśla orzeczenia w zdaniach – rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń	– porównuje pary wyrazów w celu wyciągnięcia wniosków na temat wyrazów określających i wyrazów określanych – podaje przykłady par wyrazów, w których określenie odpowiada na podane pytanie, zapisuje je w zeszycie według wzoru – stosuje pojęcia: *grupa podmiotu, grupa orzeczenia* – bezbłędnie wskazuje w zdaniach podmioty i orzeczenia – bezbłędnie wskazuje w zdaniach związki główne – poprawnie rozwija grupę orzeczenia i podmiotu przez dodawanie określeń – bezbłędnie rozwija zdania w taki sposób, aby dopisane określenia odpowiadały na podane pytania – poprawnie oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – poprawnie wypisuje z wiersza określenia oznaczonych orzeczeń – pisze poprawnie i w sposób interesujący tekst o swoich planach na wakacje, stosując różne określenia – bezbłędnie podkreśla związki główne w zapisanych zdaniach – bezbłędnie podkreśla orzeczenia w zdaniach – poprawnie rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
126.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 6. – *O tym, co jest najpiękniejsze na świecie.* • Anatol Stern, *O tym, co jest najpiękniejsze na świecie* – test nr 6 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem – podręcznik, s. 284–288	– czyta cicho – próbuje udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania
127.	1	O tym, co jest najpiękniejsze na świecie. Rozmawiamy o wartościach. • Anatol Stern, *O tym, co jest najpiękniejsze na świecie* • dialog • przysłowie – podręcznik, s. 284–289 – materiały dodatkowe: WSiPnet. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie □ scenariusz nr 61	– bierze udział w czytaniu z podziałem na role – rozpoznaje przysłowie – z pomocą nauczyciela szuka potrzebnych informacji w tekście – mówi o bohaterach – mówi o wartościach	– stara się odczytać zaszyfrowane zdania – wie, czym jest dialog – czyta tekst z podziałem na role – szuka potrzebnych informacji w tekście – wie, czym jest przysłowie – stara się wskazać przysłowie, które ma związek z opowieścią gołębicy – mówi o poglądach bohaterów – wskazuje wartości ważne w życiu człowieka – stara się nazwać wartość w związku z podaną sytuacją	– odczytuje zaszyfrowane zdania – wyjaśnia, czym jest dialog – rozumie, czym jest przysłowie – wskazuje przysłowie, które ma związek z opowieścią gołębicy – ocenia poglądy bohaterów – nadaje rangę podanym wartościom – prezentuje efekt samodzielnej pracy – uzasadnia swoje wybory – nazywa wartość w związku z podaną sytuacją	– poprawnie odczytuje zaszyfrowane zdania – stosuje funkcjonalnie dialog – wyjaśnia, czym jest przysłowie – wskazuje przysłowie, które ma związek z opowieścią gołębicy, uzasadnia swoje zdanie – trafnie ocenia poglądy bohaterów – wypowiada się na temat prawdziwej przyjaźni, korzystając z banku przyjacielskich słówek – nadaje rangę podanym wartościom – ciekawie prezentuje efekt samodzielnej pracy – trafnie uzasadnia swoje wybory – bezbłędnie nazywa wartość w związku z podaną sytuacją – układa dialog między przyjaciółmi
128.	1	Zakręty ortografii. Wielka litera w tytułach i nazwach świąt. • Agnieszka Frą-	– zna poznane do tej pory zasady dotyczące pisowni wyrazów wielką literą – czyta głośno – zapoznaje się z zasadą	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się omówić sytuację przedstawioną w wierszu – stara się zapisać	– przypomina poznane do tej pory zasady dotyczące pisowni wyrazów wielką literą – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście	– bezbłędnie wymienia poznane do tej pory zasady dotyczące pisowni wyrazów wielką literą – ilustruje przywołane zasady odpowiednimi przykładami – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		czek, *Trudne sąsiedztwo* • pisownia wielką literą (imiona, nazwiska, przydomki, pseudonimy, przezwiska, tytuły, nazwy świąt; nazwy kontynentów, państw, miast, wsi, osiedli, oceanów, mórz, rzek, jezior, gór, wysp) – podręcznik, s. 290–291 – zeszyt ćwiczeń, s. 180–184 – materiały dodatkowe: *Język polski. Plansze interaktywne*: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. II □ scenariusz nr 62	dotyczącą pisowni wielkiej litery w tytułach oraz nazwach świąt – przepisuje tytuły podanych książek, wstawiając wielkie lub małe litery – z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst małymi lub wielkimi literami – wypisuje z programu telewizyjnego tytuły filmów	w porządku alfabetycznym tytuły książek wymienione w wierszu – odgaduje na podstawie obrazków tytuły utworów i poprawnie je zapisuje – stara się zapisać nazwy świąt związane z zamieszczonymi w podręczniku *Kartkami z kalendarza* – stara się odgadnąć na podstawie obrazków nazwy świąt i je zapisuje – stara się uzupełnić tekst, wpisując brakujące małe lub wielkie litery – stara się zapisać nazwy świąt związane z podanymi datami – stara się zapisać przykładowe tytuły utworów podanych pisarzy – zapisuje tytuły swoich ulubionych książek wraz z imionami i nazwiskami autorów – stara się uzupełniać tekst małymi lub wielkimi literami	– omawia sytuację przedstawioną w wierszu – zapisuje w porządku alfabetycznym tytuły książek wymienione w wierszu – odgaduje na podstawie obrazków tytuły utworów i poprawnie je zapisuje – zapisuje nazwy świąt związane z zamieszczonymi w podręczniku *Kartkami z kalendarza* – odgaduje na podstawie obrazków nazwy świąt i na ogół poprawnie je zapisuje – uzupełnia tekst, wpisując brakujące małe lub wielkie litery – zapisuje nazwy świąt związane z podanymi datami – zapisuje przykładowe tytuły utworów podanych pisarzy – zapisuje tytuły swoich ulubionych książek wraz z imionami i nazwiskami autorów – zapisuje tytuły książek czytanych w IV klasie wraz z imionami i nazwiskami autorów oraz imionami i nazwiskami / przezwiskami głównych bohaterów – na ogół poprawnie uzupełnia tekst małymi lub wielkimi literami	– omawia sytuację przedstawioną w wierszu – bezbłędnie zapisuje tytuły książek wymienione w wierszu w porządku alfabetycznym – odgaduje na podstawie obrazków tytuły utworów i poprawnie je zapisuje – poprawnie zapisuje nazwy świąt związane z zamieszczonymi w podręczniku *Kartkami z kalendarza* – bezbłędnie odgaduje na podstawie obrazków nazwy świąt i poprawnie je zapisuje – bezbłędnie uzupełnia tekst, wpisując brakujące małe lub wielkie litery – poprawnie zapisuje nazwy świąt związane z podanymi datami – bezbłędnie zapisuje przykładowe tytuły utworów podanych pisarzy – bezbłędnie zapisuje tytuły swoich ulubionych książek wraz z imionami i nazwiskami autorów – wymyśla i zapisuje nazwę święta, które chciałby obchodzić
129.	1	Czy zajączek żył wśród prawdziwych przyjaciół? • Ignacy Krasicki, *Przyjaciele*	– z pomocą nauczyciela zapoznaje się z informacjami na temat autora utworu – z pomocą nauczyciela	– zapoznaje się z informacjami na temat autora utworu – podaje cechy prawdziwego przyjaciela	– podaje cechy prawdziwego przyjaciela – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o przebiegu	– trafnie określa cechy prawdziwego przyjaciela – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń, zachowuje chronologię – podaje informacje na temat bohaterów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• inscenizacja – podręcznik, s. 292–293 – materiały dodatkowe: *Język polski. Zeszyt lekturowy*, kl. 4, s. 78 □ scenariusz nr 63	podaje cechy prawdziwego przyjaciela – czyta głośno – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela pisze krótką wypowiedź na wybrany temat	– czyta głośno i wyraźnie – z reguły poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – stara się podać informacje na temat bohaterów – stara się nazwać cechy zwierząt – stara się napisać krótką wypowiedź na wybrany temat	wydarzeń – podaje informacje na temat bohaterów – nazywa cechy zwierząt – zauważa morał wynikający z tekstu – pisze krótką wypowiedź na wybrany temat	– omawia morał wynikający z tekstu – pisze krótką wypowiedź na wybrany temat, uzasadnia swoje zdanie
130.	1	Dlaczego nie zawsze należy mówić to, co się myśli? • Maria Terlikowska, *Ziółko* • monolog – podręcznik, 294–295 □ scenariusz nr 64	– czyta głośno – odczytuje przezwiska bohaterki – znajduje wskazane przez uczniów fragmenty tekstu – mówi o bohaterce – pisze krótki list do Ziółka – zapisuje wypowiedź zawierającą komplement	– rozwiązuje diagram – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – zna pojęcie *monolog* – stara się uzasadnić, że tekst jest monologiem – stara się przytoczyć wypowiedzi bohaterki na temat rówieśników – stara się ocenić postępowanie bohaterki – wie, że nie zawsze należy mówić innym to, co akurat o nich myślimy – stara się napisać list do Ziółka	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – rozumie pojęcie *monolog* – uzasadnia, że tekst jest monologiem – przytacza wypowiedzi bohaterki na temat rówieśników – ocenia postępowanie bohaterki – wyjaśnia, dlaczego nie zawsze należy mówić innym to, co akurat o nich myślimy – pisze list do Ziółka	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – ustala, kto jest nadawcą, a kto adresatem wypowiedzi – rozumie i wyjaśnia pojęcie *monolog* – poprawnie uzasadnia, że tekst jest monologiem – poprawnie przytacza wypowiedzi bohaterki na temat rówieśników – trafnie ocenia postępowanie bohaterki – wyjaśnia, dlaczego nie zawsze należy mówić innym to, co akurat o nich myślimy – zapisuje wypowiedź zawierającą komplement – poprawnie pisze list do Ziółka, zawiera w liście rady dla dziewczynki
131.	1	Kraina języka. Wypowiedzenie i jego części: podsumowanie. • wypowiedzenie • podział wypowiedzeń • zdanie • równoważnik zdania • podmiot • orzeczenie • określenia	– z pomocą nauczyciela określa rodzaj podanych wypowiedzeń – z pomocą nauczyciela przekształca równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – z pomocą nauczyciela uzupełnia zdania określeniami – z pomocą nauczyciela układa pary wyrazów określających i określanych,	– stara się określić rodzaj podanych wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiadania oraz obecność orzeczenia – próbuje przekształcać równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – z reguły uzupełnia zdania określeniami – próbuje układać pary wyrazów określających	– określa rodzaj podanych wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiadania oraz obecność orzeczenia – przekształca równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – uzupełnia zdania określeniami – układa pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji	– bezbłędnie określa rodzaj podanych wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiadania oraz obecność orzeczenia – bezbłędnie przekształca równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – bezbłędnie uzupełnia zdania określeniami – poprawnie układa pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – bezbłędnie wypisuje z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami – poprawnie przyporządkowuje wyrazy odpowia-

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
		• grupa podmiotu • grupa orzeczenia – podręcznik: s. 296–298	które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – z pomocą nauczyciela wypisuje z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami	i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – próbuje wypisać z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami – stara się przyporządkować wyrazy odpowiadającym im częściom zdania na wykresie	przedstawionej na rysunku – na ogół poprawnie wypisuje z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami – na ogół poprawnie przyporządkowuje wyrazy odpowiadającym im częściom zdania na wykresie – wymyśla zdanie, które odpowiada podanym schematom	dającym im częściom zdania na wykresie – poprawnie wymyśla zdanie, które odpowiada podanym schematom
132.	2	Przedstawiamy fragment poznanego utworu w formie komiksu. • Astrid Lindgren, *Ronja, córka zbójnika* • elementy świata przedstawionego • plan wydarzeń • komiks – podręcznik, s. 299–303 □ scenariusz nr 65	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o utworze – mówi o bohaterach – mówi o wydarzeniach – wie, czym jest komiks – włącza się w pracę grupy	– stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się wymienić bohaterów – stara się porządkować plan zgodnie z chronologią – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – mówi o postępowaniu bohaterki – stara się podać cechy komiksu – stara się przedstawić fragment utworu w formie komiksu – pracuje w grupie – stara się formułować wypowiedź w imieniu Ronji	– określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – na ogół poprawnie porządkuje plan zgodnie z chronologią – opowiada o przebiegu wydarzeń – stara się ocenić postępowanie bohaterki – na ogół poprawnie podaje cechy komiksu – przedstawia fragment utworu w formie komiksu – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wypowiedź w imieniu Ronji	– bezbłędnie określa czas i miejsce wydarzeń – bezbłędnie wymienia bohaterów – bezbłędnie porządkuje plan zgodnie z chronologią – bezbłędnie opowiada o przebiegu wydarzeń – cytuje fragmenty ilustrujące stosunek Ronji do Birka – trafnie ocenia postępowanie bohaterki – poprawnie podaje cechy komiksu – interesująco przedstawia fragment utworu w formie komiksu – decyduje o efekcie pracy grupy – poprawnie formułuje wypowiedź w imieniu Ronji – wchodzi w rolę postaci, oddając jej uczucia i zachowania mimiką oraz gestami
133.	1	**Nasza przyjaźń** – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 7. rozdziale podręcznika	– zna pojęcia: *określenia*, *orzeczenie*, *podmiot*, *grupa podmiotu*, *grupa orzeczenia*, *monolog* – odróżnia zdanie od równoważnika zdania – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia	– zna pojęcia: *określenia*, *wyraz określany* i *określający*, *orzeczenie*, *podmiot*, *grupa podmiotu*, *grupa orzeczenia*, *monolog* – wskazuje podmiot i orzeczenie – rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	– rozumie pojęcia: *określenia*, *wyraz określany* i *określający*, *orzeczenie*, *podmiot*, *grupa podmiotu*, *grupa orzeczenia*, *monolog* – oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – przekształca zdanie oznajmujące w zdanie pyta-	– rozumie i wyjaśnia pojęcia: *określenia*, *wyraz określany* i *określający*, *orzeczenie*, *podmiot*, *grupa podmiotu*, *grupa orzeczenia*, *monolog* – sprawnie rozwija grupy podmiotów / orzeczeń określeniami – określa rodzaj podanych zdań ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiadania oraz obecność orzeczenia – sprawnie i bezbłędnie przekształca zdania – poprawnie pisze list prywatny i adresuje kopertę

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
				– zna większość elementów budowy listu prywatnego	jące i rozkazujące – przekształca równoważniki w zdania – omawia schemat budowy listu prywatnego	
134.	1	**Nasza przyjaźń** – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 7	– czyta cicho – podejmuje próby wykonania poleceń – pisze krótki list prywatny – zna pojęcia: *określeni*e, *wyraz określany* i *określający*, *orzeczenie*, *podmiot*, *grupa podmiotu*, *grupa orzeczenia*	– czyta cicho ze zrozumieniem – zna i z reguły rozumie pojęcia: *określenie*, *wyraz określany* i *określający*, *orzeczenie*, *podmiot*, *grupa podmiotu*, *grupa orzeczenia* – stara się wskazać podmiot i orzeczenie – z reguły oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – pisze list prywatny z pominięciem niektórych wyróżników – adresuje kopertę z pominięciem niektórych elementów	– czyta cicho ze zrozumieniem – rozumie pojęcia: *określenie*, *wyraz określany* i *określający*, *orzeczenie*, *podmiot*, *grupa podmiotu*, *grupa orzeczenia* – na ogół poprawnie wskazuje podmiot i orzeczenie – oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – na ogół poprawnie rozwija grupę podmiotu i grupę orzeczenia – zna schemat budowy listu prywatnego – pisze list prywatny w imieniu bohatera z zachowaniem prawie wszystkich wyróżników – adresuje poprawnie kopertę	– czyta cicho ze zrozumieniem – umie wyjaśnić pojęcia: *określeni*e, *wyraz określany* i *określający*, *orzeczenie*, *podmiot*, *grupa podmiotu*, *grupa orzeczenia* – bezbłędnie wskazuje podmiot i orzeczenie – bezbłędnie oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – poprawnie rozwija grupę podmiotu i grupę orzeczenia określeniami – bezbłędnie pisze list prywatny w imieniu bohatera, zachowując wszystkie wyróżniki i jednolity styl – poprawnie adresuje kopertę
Kartki z kalendarza						
135.	1	Pamiętamy o tych, którzy odeszli. • Kartka z kalendarza – Wszystkich Świętych • Hanna Łochocka, *Płoną świeczki* – podręcznik, s. 308 □ scenariusz nr 66 **Uwaga:** zajęcia do zrealizowania przed 1 listopada	– mówi na temat dnia Wszystkich Świętych – słucha informacji nauczyciela na temat dnia Wszystkich Świętych i Zaduszek – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wierszu – zna zasady pisowni świąt	– mówi, jak Polacy obchodzą dzień Wszystkich Świętych – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – podaje przykład właściwego zachowania się na cmentarzu – poprawnie zapisuje nazwy świąt – wymienia bliskich, których pamięć chciałby uczcić	– wie, jaka jest różnica między dniem Wszystkich Świętych a Zaduszkami – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa charakter wiersza – nazywa uczucia związane z przeżywaniem dnia Wszystkich Świętych – wie, jak należy zachowywać się na cmentarzu – poprawnie zapisuje nazwy świąt	– wyjaśnia różnicę między dniem Wszystkich Świętych a Zaduszkami – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – określa charakter wiersza – trafnie nazywa uczucia związane z przeżywaniem dnia Wszystkich Świętych – opisuje, jak Polacy obchodzą święta 1 i 2 listopada – wyjaśnia symbolikę światła – formułuje zasady właściwego zachowania się na cmentarzu – poprawnie zapisuje nazwy świąt – wymienia znane osoby, których pamięć chciałby

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					– wymienia znane osoby, których pamięć chciałby uczcić	uczcić, i uzasadnia swoje zdanie
136.	1	Z jakim polskim świętem narodowym ma związek postać Józefa Piłsudskiego? • Kartka z kalendarza – Święto Niepodległości • Wacław Biernacki, *Pieśń o wodzu miłym* – podręcznik, s. 309 ☐ scenariusz nr 67 **Uwaga:** zajęcia do zrealizowania przed 11 listopada	– słucha informacji na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – słucha nagrania pieśni – czyta głośno – zapoznaje się z biogramem Józefa Piłsudskiego – odczytuje informacje na temat Święta Niepodległości – mówi tekst z pamięci	– stara się wypowiedzieć na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się odczytać informacje na temat Józefa Piłsudskiego zawarte w tekście pieśni – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu – stara się recytować tekst pieśni z pamięci	– wypowiada się na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – odczytuje informacje na temat Józefa Piłsudskiego zawarte w tekście pieśni – odpowiada na pytania dotyczące tekstu – gromadzi informacje na temat Józefa Piłsudskiego – recytuje tekst pieśni z pamięci	– nazywa budowlę przedstawioną na zdjęciach – poprawnie wypowiada się na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – wskazuje bohatera pieśni – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie odczytuje informacje na temat Józefa Piłsudskiego zawarte w tekście pieśni – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstu – gromadzi wyczerpujące informacje na temat Józefa Piłsudskiego – poprawnie recytuje tekst pieśni z pamięci
137.	2	*Wszyscy wszystkim ślą życzenia*. Redagujemy tekst życzeń z okazji Bożego Narodzenia. • Kartka z kalendarza – Boże Narodzenie • Krzysztof Dzikowski, *Dzień jeden w roku* – podręcznik: s. 310 ☐ scenariusz nr 68 **Uwaga:** zajęcia do zrealizowania przed 24 grudnia	– ogląda ilustracje związane z Bożym Narodzeniem – rysuje przedmiot kojarzący się z Bożym Narodzeniem – prezentuje efekt samodzielnej pracy – mówi o świętach Bożego Narodzenia – z pomocą nauczyciela wymienia kilka zwyczajów bożonarodzeniowych – słucha nagrania piosenki – czyta głośno – zapisuje informacje podane przez uczniów – z pomocą nauczyciela redaguje życzenia bożonarodzeniowe – próbuje wykonać kartkę świąteczną – wykonuje ilustrację	– stara się wypowiedzieć na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – opowiada o kilku zwyczajach bożonarodzeniowych – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – nazywa dzień, o którym jest mowa w tekście, oraz zapisuje informacje na jego temat – stara się redagować życzenia bożonarodzeniowe – stara się zaprojektować i wykonać kartkę świąteczną – wykonuje ilustrację do wiersza	– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – nazywa dzień, o którym jest mowa w tekście, oraz zapisuje informacje na jego temat – redaguje życzenia bożonarodzeniowe – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – wykonuje ilustrację do wiersza	– trafnie wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – ciekawie opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – nazywa dzień, o którym jest mowa w tekście, oraz poprawnie zapisuje informacje na jego temat – redaguje oryginalne życzenia bożonarodzeniowe – interesująco projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – wykonuje ciekawą ilustrację do wiersza

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
			do wiersza			
138.	1	Jakie obyczaje są związane ze Świętem Trzech Króli? • Kartka z kalendarza – Święto Trzech Króli • Stefan Bortkiewicz, *Mędrcy świata, monarchowie* – podręcznik, s. 311 ☐ scenariusz nr 69 **Uwaga:** zajęcia do zrealizowania przed 6 stycznia	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – słucha kolędy (np. z internetu) – z pomocą nauczyciela wymienia osoby przedstawione w kolędzie – z pomocą nauczyciela wymienia znany zwyczaj związany z omawianym świętem – z pomocą nauczyciela wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – stara się czytać głośno i wyraźnie – zadaje przygotowane pytanie – wymienia osoby przedstawione w kolędzie – stara się samodzielnie wymienić znany zwyczaj związany z omawianym świętem – wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską – włącza się w prace nad projektem stroju na Orszak Trzech Króli	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wymienia osoby przedstawione w kolędzie, wyjaśnia, kim były – wymienia dary, z którymi przybyli królowie – wymienia znane zwyczaje związane z omawianym świętem – wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską – projektuje strój na Orszak Trzech Króli	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wyjaśnia, skąd przybyli królowie, czym się kierowali przy wyborze drogi, komu chcieli złożyć pokłon – wyjaśnia, jaka jest symbolika przyniesionych darów – proponuje, co można ofiarować innym, żeby im okazać miłość – wyjaśnia, jak chrześcijanie świętują uroczystość Objawienia Pańskiego – w sposób oryginalny wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską – projektuje interesujący strój na Orszak Trzech Króli
139.	1	Dlaczego powinniśmy pamiętać o Żołnierzach Wyklętych? • Kartka z kalendarza – Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” • por. Stanisław Gabriołek „Grot”, *Marsz „Zaporczyków”* – podręcznik, s. 312 ☐ scenariusz nr 70 **Uwaga:** zajęcia do zrealizowania przed 1 marca	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela / nagrania z internetu – czyta głośno – słucha informacji nauczyciela na temat powstania podziemia antykomunistycznego – poznaje znaczenie określenia *Żołnierze Wyklęci* – poznaje nazwiska Żołnierzy Wyklętych – z pomocą nauczyciela określa tematykę tekstu	– stara się czytać głośno i wyraźnie – poznaje znaczenie określenia *Żołnierze Wyklęci* – poznaje nazwiska żołnierzy, którzy zdecydowali się na walkę z władzą narzuconą przez sowiecką Rosję (Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf) – potrafi wymienić wydarzenie, jakie towarzyszy obchodom Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – rozumie znaczenie określenia *Żołnierze Wyklęci* – szuka w tekście wyrazów i określeń charakteryzujących sytuację w Polsce po 1944 r. – zna nazwiska żołnierzy, którzy zdecydowali się na walkę z władzą narzuconą przez sowiecką Rosję (Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf) – podaje cechy Żołnierzy Wyklętych – określa tematykę tekstu – wymienia motywy, jakimi się kierowali Żołnierze Wyklęci – opowiada o wydarzeniach, jakie towarzyszą obchodom Narodowego Dnia Pamięci	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wyjaśnia znaczenie określenia *Żołnierze Wyklęci* – szuka w tekście wyrazów i określeń charakteryzujących sytuację w Polsce po 1944 r. – wyjaśnia motywy działania żołnierzy, którzy zdecydowali się na walkę z władzą sowiecką, i podaje konsekwencje, jakie ponieśli z tego powodu – wie, kim byli Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf – wie, jakie wydarzenia związane z tym świętem odbywają się w jego najbliższej okolicy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	**podstawowe** (ocena dostateczna)	**rozszerzone** (ocena dobra)	**dopełniające** (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
					„Żołnierzy Wyklętych”	
140.	2	Które wyrazy z wiersza Joanny Kulmowej w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą? • Kartka z kalendarza – Wielkanoc • Joanna Kulmowa, *Kiedy radość...* – podręcznik, s. 313 ☐ scenariusz nr 71 **Uwaga:** zajęcia do zrealizowania przed Wielkanocą	– ogląda ilustracje związane z Wielkanocą – rysuje przedmiot kojarzący się z Wielkanocą – prezentuje efekt samodzielnej pracy – słucha informacji na temat Wielkanocy, zwyczajów, obrzędów i tradycji związanych z tym świętem – mówi o Wielkanocy – czyta głośno – zapisuje podane przez uczniów wyrazy – próbuje wykonać „szkolną” pisankę – z pomocą nauczyciela redaguje tekst życzeń wielkanocnych	– stara się powiedzieć, jak przeżywa święta wielkanocne – wymienia niektóre zwyczaje związane z Wielkanocą – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wypisuje z wiersza wyrazy, które w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą – wykonuje „szkolną” pisankę – stara się redagować tekst życzeń wielkanocnych	– mówi o swoich uczuciach, przeżyciach związanych ze świętami wielkanocnymi – opowiada o typowych tradycjach związanych z Wielkanocą – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza wyrazy, które w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą, i z reguły poprawnie wyjaśnia ich związek ze świętem – projektuje i wykonuje „szkolną” pisankę – redaguje tekst życzeń wielkanocnych	– trafnie wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta wielkanocne – barwnie opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach związanych z Wielkanocą – łączy symbol z jego objaśnieniem – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza wyrazy, które w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą, i poprawnie wyjaśnia ich związek ze świętem – projektuje i wykonuje oryginalną „szkolną” pisankę – poprawnie redaguje oryginalny tekst życzeń wielkanocnych – wykonuje ciekawą ilustrację do wiersza
141.	1	Z jakim narodowym świętem Polaków ma związek wiersz *Witaj, majowa jutrzenko?* – podręcznik, s. 314 • Kartka z kalendarza. Święto Narodowe Trzeciego Maja • Rajnold Suchodolski, *Witaj, majowa jutrzenko* ☐ scenariusz nr 72 **Uwaga:** zajęcia do zrealizowania przed 3 maja	– mówi o ilustracji – słucha nagrania pieśni – czyta głośno – odczytuje informacje na temat obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja – z pomocą nauczyciela pisze ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja – zapisuje informacje na temat: Komisji Edukacji Narodowej, Sejmu Czteroletniego, Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, powstania kościuszkowskiego	– stara się korzystać z dostępnych źródeł informacji – wie, czym była *Konstytucja* 3 *maja* – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się określić nastrój pieśni – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu – stara się pisać ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja	– korzysta z dostępnych źródeł informacji – wyjaśnia, czym była *Konstytucja* 3 *maja* – przyporządkowuje podane informacje odpowiednim postaciom – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa nastrój wiersza – odpowiada na pytania dotyczące tekstu – pisze ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja	– sprawnie korzysta z dostępnych źródeł informacji – wyjaśnia, na czym polegała rola *Konstytucji* 3 *maja* – ustala, jakie postacie zostały przedstawione na zdjęciach i z jakim wydarzeniem historycznym miały związek – poprawnie przyporządkowuje podane informacje odpowiednim postaciom – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia nawiązania do wydarzeń historycznych zawarte w tekście – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstu – śpiewa pieśń – poprawnie pisze ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja, uwzględnia wszystkie jego wyróżniki

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
• w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone przez program nauczania w 4 klasie;
• funkcjonalnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
• świadomie i funkcjonalnie używa bogatej terminologii;
• pracuje samodzielnie, nie powiela cudzych poglądów, jest kreatywny;
• jest oczytany, rozumie i wykorzystuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych przeczytane teksty;
• samodzielnie analizuje i interpretuje teksty kultury (utwory literackie, dzieła sztuki, filmy);
• formułuje problemy, proponuje, jak je rozwiązać;
• tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne zarówno pod względem treści, jak i formy oraz kompozycji: zachowuje odpowiedni styl wypowiedzi; posługuje się bogatym słownictwem, bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji i ortografii;
• bierze udział w konkursach przedmiotowych i osiąga w nich sukcesy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Uczeń lekceważy swoje obowiązki, nie chce nadrobić zaległości. Brak wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy.